

Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann
Food Safety Authority of Ireland

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2024

Don Aire Sláinte,

Tá áthas ar an mBord a Thuarascáil Bhliantúil agus a chuntais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024 a chur faoi bhráid an Aire Sláinte, de réir Alt 25 d'Acht Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998.

An tUasal Ann Horan
Cathaoirleach

An tUasal Greg Dempsey
An Príomhoifigeach
Feidhmiúcháin

Clár Ábhair

Tuarascáil an Chathaoirligh	5
Réamhrá an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin	7
1. Faoin Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann	8
1.1 Réamhrá	9
1.2 Cad a dhéanann an tÚdarás	9
2. Rialachas agus bainistíocht	11
2.1 Struchtúr rialachais	12
2.2 Ár mBord	13
2.3 Cruinnithe an bhoird	15
2.4 Coistí an bhoird	15
2.5 Comhlíonadh an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú	16
2.6 Rúnaí an Bhoird	16
2.7 Coiste Eolaíochta	16
2.8 An Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Bia	17
2.9 Foireann Shinsearach Ceannaireachta	19
3. Straitéis	20
3.1 Ár bhfís, ár gcuispóir agus ár luachanna	22
3.2 Ár straitéis a chur i bhfeidhm	23
4. Ár ngníomhaíochtaí	24
4.1 An córas oifigiúil um rialú bia: Sracfhéachaint ar na huimhreacha	25
4.2 Príomhghníomhaíochtaí in 2024	32
5. Tuarascálacha na Stiúrthóirí	33
5.1 An tUasal Greg Dempsey	34
5.2 An tUasal Kevin Roantree	40
5.3 An Dr Bernard Hegarty	45
5.4 An tUasal Gail Carroll	50
5.5 An Dr Michelle Minihan	56
5.6 An Dr Wayne Anderson	63

6. Rannpháirtíocht páirtithe leasmhara	69
6.1 Rannpháirtíocht Eorpach	71
6.2 Rannpháirtíocht eile	71
6.3 Rannpháirtíocht tionscail	74
6.4 Ríomhthrachtáil a rialáil	76
7. Freagracht chorparáideach agus forbairt eagraíochta	77
7.1 An tionchar ar an gcomhshaol a íoslaghdú	78
7.2 Aistriú eolais	79
7.3 Tíomsú airgid	80
7.4 Cultúr eagrúcháin	80
8. Aguisíní	83
Aguisín 1 Comhaltaí fóraim thionscail	84
Aguisín 2 Coiste Eolaíochta: Comhaltaí an fhochoiste	86
Aguisín 3 Ráiteas faoi Leasanna na gComhaltaí Boird, an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus Chomhaltaí an Choiste Eolaíochta (01/01/2024–31/12/2024)	88
9. Ráitis Airgeadais	91

Tuarascáil an Chathaoirligh

**Cuireann sé áthas mór orm
Tuarascáil Bhliantúil Údaráis
Sábháilteachta Bia na hÉireann
(ÚSBÉ) 2024 a chur i láthair.**

I mbliana dhírigh an Bord ar phleanáil don todhchaí agus muid ag forbairt ár bPlean Straitéiseach do 2025 go 2029 agus chríochnaigh sé an próiseas chun ár gcéad Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin (POF) eile a earcú in ionad an Dr Pamela Byrne a bhí i gceannas ar an eagraíocht mar Phríomhfheidhmeannach le 10 mbliana anuas.

Bliain mhaith eile a bhí in 2024 don ÚSBÉ. Chuir an eagraíocht a clár oibre ar fáil, i gcomhthéacs timpeallacht sheachtrach dhúshlánach. Mar shampla, ba chúis inní do chorráil pholaitiúil leanúnach maidir le hinbhuanaitheacht chomhshaoil slabhraí soláthair bia. B'éigean breathnú go cúramach ar dhul chun cinn teicneolaíochtaí nua agus deiseanna soiléire á gcur i láthair ó thaobh sábháilteacht bia de. Bhí an gá atá le ráiteas soiléir straitéise mar threoir chun a chinntiú go bhfanfaidh an tÚdarás ar bharr na ndúshlán seo agus dúshlán eile chun tosaigh in aigne an Phríomhfheidhmeannaigh, an Fhoireann Cheannaireachta Shinsearach agus na mbainisteoirí go léir agus iad i mbun na hoibre fairsinge is gá chun an plean straitéiseach a fhorbairt, lena n-áirítear taighde, comhairliúchán, plé agus ceardlanna.

I rith na bliana, d'oibrigh an tÚdarás i gcomhar le páirtithe leasmhara lena n-áirítear ár gcomhpháirtithe sna Gníomhaireachtaí Oifigiúla, chun monatóireacht agus forfheidhmiú a dhéanamh ar reachtaíocht sábháilteachta bia. Príomhfhoinsé faisnéise amháin a bhaineann leis an leibhéal comhlíonta is ea teagmhálacha ó dhaoine den phobal trínár líne comhairle.

In 2024 fuair an ÚSBÉ beagnach cúig mhíle gearán ó thomhaltóirí maidir le bia mí-oiriúnach, nimhiú bia amhrasta, agus droch-chaighdeán sláinteachais. Logáladh gach glao agus rinne cigirí bia imscrúdú orthu ina dhiaidh sin. Mar thoradh ar an gcóras rialaithe eisíodh 133 Ordú Forfheidhmithe do ghnólachtaí bia mar gheall ar sháruithe reachtaíochta. Tá siad seo níos mó ná staitisticí – léiríonn siad paisean gach duine ag an ÚSBÉ do bhia sábháilte agus iontaofa do gach duine.

Thar ceann an Bhoird, is mian liom ár mbuíochas a ghabháil leis an Aire Sláinte, leis an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara, lena gcomhairleoirí agus le foireann a ranna agus a ngníomhaireachtaí as a dtacaíocht leanúnach don ÚSBÉ agus a raon gníomhaíochtaí.

Ba mhaith liom freisin mo bhuíochas ó chroí a chur in iúl do chomhaltaí Bhord an ÚSBÉ, don Chomhairle Chomhairliúcháin um Shábháilteacht Bia agus do Chathaoirleach agus do chomhaltaí an Choiste Eolaíochta agus dá fhochoistí as a n-ionchur i rith na bliana. Sa chomhthéacs seo, ba cheart dom aitheantas a thabhairt don mhéid a rinne Mary Cullen a d'éirigh as an mBord i mbliana tar éis di an téarma uasta ceadaithe 8 mbliana a chaitheamh. Cuireadh fáilte mhór roimh scileanna airgeadais agus rialachais Mháire agus d'úsáid sí iad go han-éifeachtach le linn a cuid ama ar Bhord an ÚSBÉ.

Thar ceann an Bhoird, ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an bPríomhfheidhmeannach atá ag dul as oifig, leis an bhfoireann shinsearach ceannaireachta agus leis na bainisteoirí agus baill foirne go léir as a ndíograis, a gcuid oibre crua agus a ngairmiúlacht i rith na bliana. Tá a gcion suntasach agus a dtiomantas iomlán do chosaint thomhaltóirí agus sláinte an phobail le feiceáil ar leathanaigh na tuarascála bliantúla seo. Go deimhin, le linn a tréimhse mar Phríomhfheidhmeannach, threoraigh an Dr Pamela Byrne an eagraíocht trí imeachtaí suntasacha nach bhfacthas riamh roimhe, lena n-áirítear Brexit agus an phaindéim COVID-19. Thar ceann an Bhoird agus mé féin, ba mhaith liom buíochas ó chroí a ghabháil as an méid a rinne sí agus gach rath a ghuí uirthi ina cuid iarrachtaí amach anseo.

Ar deireadh, is mór an pléisiúr dom fáilte a chur roimh an tUasal Greg Dempsey, a ghlacfaidh le post an Phríomhfheidhmeannaigh i mí an Mhárta 2025. Tá an Bord agus mé féin ag tnúth le bheith ag obair le Greg sna míonna agus sna blianta amach romhainn.

An tUasal Ann Horan
Cathaoirleach

Réamhrá an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Tá lúcháir orm tuarascáil bhliantúil 2024 agus cuntais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (ÚSBÉ) a chur i láthair.

Tar éis dom oibriú don Roinn Sláinte ar feadh 10 mbliana sular ceapadh mé mar Phríomhfheidhmeannach ar an ÚSBÉ i mí an Mhárta 2025, bhí meas agam le fada an lá ar ról ríthábhachtach an Údaráis maidir le córas rialaithe bia na hÉireann a neartú. Thug mé faoi deara freisin an iliomad éachtaí suntasacha a rinne an eagraíocht le deich mbliana anuas, agus molaim foireann iomlán an ÚSBÉ as.

Clúdaíonn an tuarascáil seo gníomhaíochtaí an ÚSBÉ in 2024, bliain ina raibh cloch mhíle thábhachtach: ba í an bhliain dheireanach a raibh an Dr Pamela Byrne i gceannas ar an eagraíocht mar Phríomhfheidhmeannach. Ba mhaith liom an deis seo a thapú chun buíochas a ghabháil leis an Dr Byrne as a tacaíocht agus mé ag glacadh leis an ról seo anois agus guím gach rath uirthi as an gcéad chaibidil eile. Le foilsiú na tuarascála seo, déanaimid ceiliúradh ar éachtaí na bliana agus breathnaímid níos faide ná sin ar chur chun feidhme *Strategy 2025–2029* 5 bliana nua an ÚSBÉ. Táim ag tnúth le comhoibriú leis an mBord, leis an bhFoireann Ceannaireachta Sinsearach, agus le gach ball foirne den ÚSBÉ agus muid ag seachadadh na straitéise seo agus ag leanúint ar aghaidh ag baint amach ár bhfís maidir le 'bia sábháilte agus iontaofa do gach duine' le chéile.

Greg Dempsey
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

01

Faoin Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

1.1 Réamhrá

Bunaíodh Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (ÚSBÉ) faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 mar ghníomhaireacht neamhspleách Rialtais atá freagrach as reachtaíocht bia a fhorfheidhmiú in Éirinn. Achtaíodh an tAcht sin i mí Iúil 1998 agus tháinig sé i bhfeidhm ar an 1 Eanáir 1999.

Comhlacht forfheidhmiúcháin rialála náisiúnta reachtúil, neamhspleách agus bunaithe ar eolaíocht is ea an tÚdarás, atá tiomanta don tsláinte phoiblí agus leasanna tomhaltóirí a chosaint i réimsí na sábháilteachta agus an tsláinteachais bia, an ionracais agus na barántúlachta. Tuairiscíonn sé don Aire Sláinte, a cheapann Bord 10 gcomhalta. Tá Coiste Eolaíochta 15 chomhalta ag an ÚSBÉ chomh maith (arna gceapadh ag an Aire Sláinte) a chuidíonn leis an mBord agus a thugann comhairle dó. Mar thoradh air sin, déantar cinntí a bhaineann le sábháilteacht, sláinteachas agus sláine bia trí leas a bhaint as an gcomhairle eolaíoch, an fhianaise agus an fhaisnéis is déanaí agus is fearr atá ar fáil.

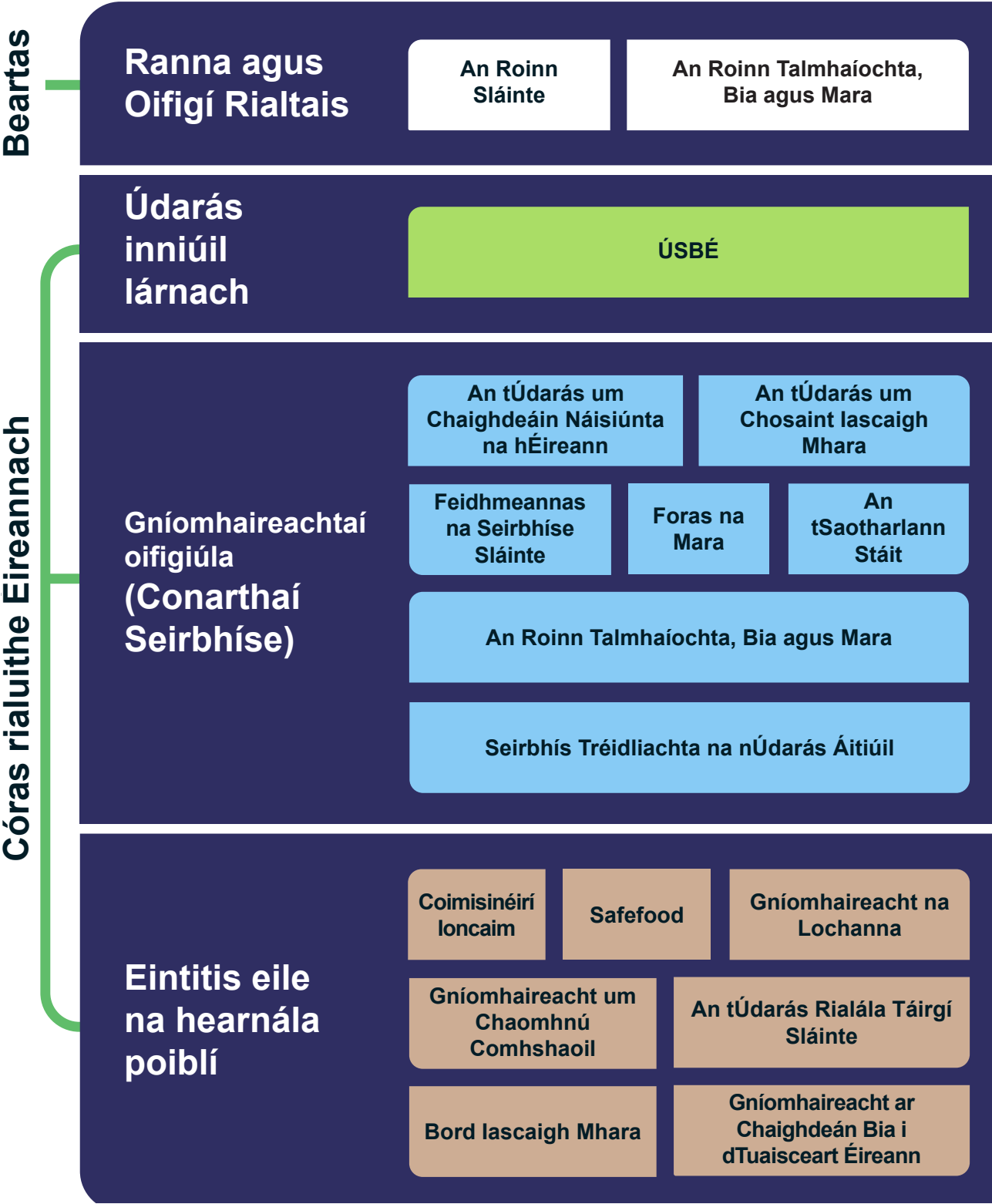
Cinntíonn sé seo go bhfuil rochtain ag daoine in Éirinn, chomh maith le tomhaltóirí bia Éireannacha i 180 tír ar fud an domhain, ar bhia sábháilte iontaofa. Tá sainordú dlíthiúil ag an ÚSBÉ beart réasúnach a dhéanamh chun a chinntiú go gcomhlíonann bia a chaitear, a tháirgtear, a dháiltear nó a mhargaítear in Éirinn na caighdeáin is airde sábháilteachta bia agus sláinteachais atá insroichte go réasúnta, agus go gcomhlíonann bia ceanglais dhlíthiúla nó, nuair is cuí, le cóid aitheanta dea-chleachtais. Tá na gníomhaíochtaí seo ríthábhachtach chun tacú le sláinte shochaíoch agus fás eacnamaíoch na hÉireann.

1.2 Cad a dhéanann an tÚdarás

Is é príomh shainchúram an Údaráis forfheidhmiú na reachtaíochta bia, a chomhordaítear trí oibriú i gcomhpháirtíocht le húdaráis rialála bia eile.

In 2024, chuir an tÚdarás reachtaíocht bia i bhfeidhm trí chonarthaí seirbhíse le 30 gníomhaireacht oifigiúil, a soláthraíonn an tAcht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 an bonn reachtach riachtanach dóibh. Is é ról an Údaráis comhordú agus monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí na ngníomhaireachtaí oifigiúla sin, trí na conarthaí seirbhíse, a thugann cuntas ar leibhéal comhaontaithe agus caighdeán gníomhaíochta sábháilteachta bia a fheidhmeoidh na gníomhaireachtaí oifigiúla. [Maireann na conarthaí seirbhíse](#) ar feadh 3 bliana ar a laghad, agus is féidir athbhreithniú a dhéanamh orthu ar iarratas ón Údarás nó ón ngníomhaireacht oifigiúil i rith an ama sin. Tionóltar cruinnithe rialta ar leis an lucht bainistíochta sinsearaí i ngach gníomhaireacht agus leis na bainisteoirí líne atá freagrach as seirbhís iniúchóireachta agus anailíse a sheachadadh.

Chomh maith le conarthaí seirbhíse, oibríonn an tÚdarás i gcomhpháirtíocht le gníomhaireachtaí Stáit eile trí mheabhráin tuisceana. Tugann Fíor 1 forléargas ar chóras rialaithe sábháilteachta bia na hÉireann ina leagtar amach na caidrimh idir Ranna Rialtais, gníomhaireachtaí oifigiúla a bhfuil freagracht orthu as rialuithe oifigiúla, agus eintitis eile san earnáil phoiblí a mbímid ag obair leo chun ár misean a chomhlíonadh.

Fíor 1. Córas sábháilteachta bia na hÉireann in 2024

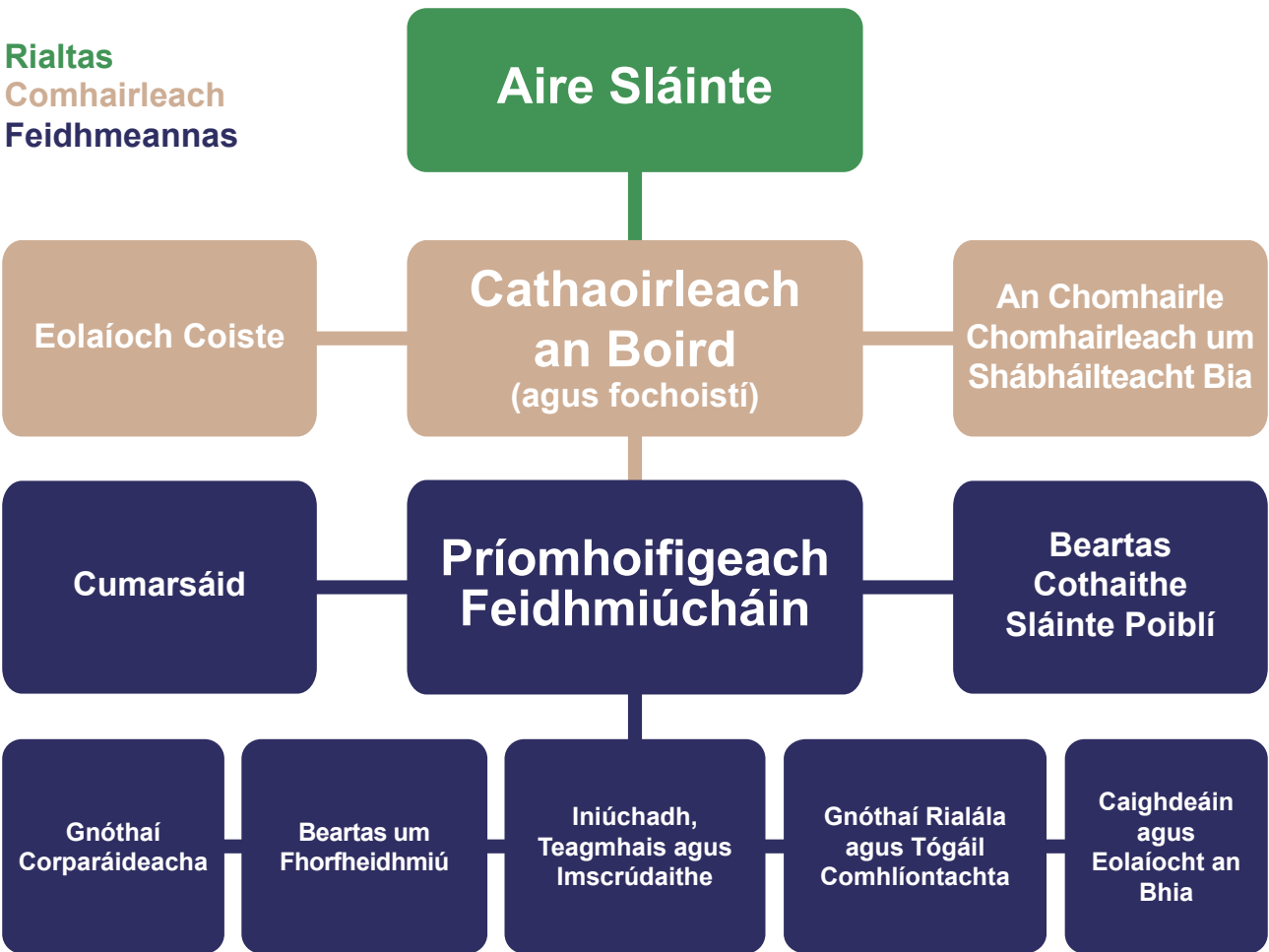

02

Rialachas
agus bainistíocht

2.1 Struchtúr rialachais

Tagann an tÚdarás faoi choimirce an Aire Sláinte. Tá **Bord** aige, a dtugann an **Coiste Eolaíocht comhairle dó**. Is é an **Príomhoifigeach Feidhmiúcháin** (POF) an nasc díreach le Bord ÚSBÉ.

Fíor 2. Cairt eagrúcháin an ÚSBÉ

2.2 Ár mBord

Tá Bord neamhfheidhmiúcháin ag an Údarás. Is é comhlacht rialaithe an Údaráis é agus ceapann an tAire Sláinte é. Tá sé freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar rialachas corparáideach de réir threoirlínte an rialtais agus as ceapadh an Phríomhfheidhmeannaigh.

Tá comhaltas an Bhoird comhdhéanta de Chathaoirleach agus naonúr stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin arna gceapadh ag an Aire Sláinte tríd an tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí (PAS). Áirítear ar phríomhfheidhmeanna an Bhoird an treo straitéiseach a leagan síos don Údarás agus mórfheananna gníomhaíochta, beartais agus nósanna imeachta bainistíochta riosca, buiséid bhliantúla, agus pleananna gnó a chomhaontú leis an bhfeidhmeannas.

Tá sé freagrach freisin as cuspóirí feidhmíochta a leagan síos agus as faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme straitéis agus phleananna gnó an Údaráis, chomh maith le maoirseacht a dhéanamh ar ioncam mór, caiteachas caipitil, cinntí infheistíochta agus bainistíocht riosca corparáideach.

Chun ceanglais Alt 41(1) den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 a chomhlíonadh, thug an ÚSBÉ dearbhuithe leasa chomhaltaí an Bhoird, chomhaltaí an Choiste Eolaíoch, agus chomhaltaí foirne ábhartha an Údaráis don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024 don Aire Sláinte. Ina theannta sin, de réir na bhfreagrachtaí reachtúla faoin reachtaíocht um Eitic in Oifigí Poiblí, cuireadh ráitis leasa don Bhord, do chomhaltaí an Choiste Eolaíoch agus do chomhaltaí foirne ábhartha an Údaráis ar fáil don Choimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí do 2024.

Ba iad seo a leanas comhaltaí an Bhoird le linn 2024:

**An tUasal Ann Horan,
Cathaoirleach**

**An tUasal
Mary Cullen**

**An tUasal
Patrick Knight**

**An tOllamh
Martin Cormican**

**An Dr Clíodhna
Foley-Nolan**

**An tUasal
Gerard McCurdy**

**An tOllamh
Francis Butler**

**An tUasal
Lisa Manselli**

**An tUasal
Eilís O'Brien**

2.3 Cruinnithe an bhoird

I rith na bliana, d’fhreastail Comhaltaí an Bhoird ar sheacht gcruinniú Boird sceidealta, agus d’fhreastail comhaltaí aonair freisin ar shraith ceardlann straitéise, imeachtaí seolta, seimineáir oiliúna agus cruinnithe gaolmhara eile.

2.4 Coistí an bhoird

Tacaíonn dhá choiste Boird le gníomhaíochtaí an Bhoird chun an ÚSBÉ a rialú: an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (CIR) agus an Coiste Feidhmíochta agus Luach Saothair (PRC).

2.4.1 An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Tá ról neamhspleách ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca (CIR) maidir le dearbhú a thabhairt don Bhord maidir le rialú inmheánach, bainistíocht riosca, cúrsaí iniúcháireachta agus dearbhaithe mar chuid den athbhreithniú córasach ar thimpeallacht rialaithe agus nósanna imeachta rialachais an Údaráis. Feidhmíonn an CIR faoi chairt chomhaontaithe agus ullmhaíonn sé tuarascáil bhliantúil fhoirmiúil don Bhord.

I rith 2024, rinne an CIR athbhreithniú ar na nithe seo a leanas:

- Rialuithe inmheánacha airgeadais
- Bainistiú soláthair agus conarthaí
- Bainistíocht riosca corparáideach.

In 2024, rinne an CIR suirbhé éifeachtúlachta agus chuir sé tuarascáil ar a thorthaí faoi bhráid an Bhoird lena breithniú. Bhí na ráitis airgeadais, arna gceadú ag an CIR agus ag an mBord araon, faoi réir iniúchta ag Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste.

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca in 2024	
Líon cruinnithe	Cúig
Cathaoirleach	An tUasal Gerard McCurdy
Comhaltas	An Dr Clíodhna Foley-Nolan, agus i mí an Mheithimh 2024 tháinig deireadh le téarma ceapacháin an tUasal Mary Cullen agus tháinig an tUasal Ann Horan isteach sa choiste ar bhonn eatramhach. Tháinig deireadh le téarma ceapacháin chomhalta seachtrach CIR, an tUasal Fergal O'Briain, an 31 Nollaig 2024.

2.4.2 An Coiste Feidhmíochta agus Luach Saothair

Ceaptar an PRC chun feidhmíocht an Phríomhfheidhmeannaigh a mheas, agus caidreamh tacúil rúnda á choinneáil ag an am céanna, inar féidir faisnéis, tacaíocht agus comhairle a thairiscint /a lorg maidir le bainistíocht feidhmíochta. Áirítear ar shainchúram an PRC freisin maoirsiú a dhéanamh ar an nós imeachta chun an Príomhfheidhmeannach a roghnú agus a chinntiú, thar ceann an Bhoird, go gcloítear le gach treoirleabhar dea-chleachtais sa phróiseas earcaíochta. Ina theannta sin, cinntíonn an PRC go gcomhlíontar ceanglais reachtúla agus riaracháin maidir le ceapachán, líon, grádú agus coinníollacha foirne a cheadú, lena n-áirítear luach saothair agus aoisliúntas. Tagann an PRC le chéile de réir mar a éilíonn an Bord. In 2024, d'éirigh leis an PRC maoirsiú a dhéanamh ar cheapachán POF nua.

An Coiste Feidhmíochta agus Luach Saothair in 2024

Líon cruinnithe	Trí cinn (gan cruinnithe a bhaineann le ceapadh an Phríomhfheidhmeannaigh nua san áireamh)
Cathaoirleach	An tUasal Ann Horan
Comhaltas	An tUasal Patrick Knight agus an tOllamh Francis Butler

2.5 Comhlíonadh an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú

I gcomhréir leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (foilsithe in 2016), tá Creat Rialachais Chorporáidigh i bhfeidhm ag an Údarás.

Forbraíodh an creat sin d'fhonn cuidiú le héifeachtacht, oscailteacht agus trédhearcacht a fheabhsú. Soláthraíonn an Creat treoir don ÚSBÉ, ina sonraítear gnéithe ar nós gnó an Bhoird a dhéanamh, pleanáil straitéiseach, próisis oibríochtúla, bainistíocht riosca, rialuithe airgeadais agus caighdeáin iompair. I rith 2024, chinntigh agus choinnigh an tÚdarás comhlíonadh an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (foilsithe in 2016).

2.6 Rúnaí an Bhoird

Is é Kevin Roantree, Stiúrthóir Gnóthaí Corparáideacha, Rúnaí Bhoird an ÚSBÉ. Tacaíonn an Rúnaí leis an mBord tríd an gCathaoirleach maidir le cúrsaí rialachais agus cinntíonn sé go bhfuil an fhaisnéis ábhartha ar fad ar fáil don Bhord agus dá choistí. In éineacht leis an gCathaoirleach, tá an Rúnaí freagrach as ionductú foirmiúil comhaltaí nua an Bhoird agus as oiliúint, forbairt agus meantóireacht a eagrú do chomhaltaí an Bhoird nuair is gá.

2.7 Coiste Eolaíochta

Tá an Coiste Eolaíochta comhdhéanta de 15 eolaí neamhspleácha arna gceapadh ag an Aire Sláinte i gcomhairle le Bord an ÚSBÉ. Is comhalta den Bhord é/í Cathaoirleach an Choiste Eolaíochta. Tugann an Coiste Eolaíochta comhairle don Bhord maidir le hábhair eolaíochta atá mar bhonn agus thaca ag sábháilteacht agus cothú bia. Bunaíonn an Coiste Eolaíochta fochoistí chun a chuid oibre a dhéanamh. Tá na fochoistí comhdhéanta d'eolaithe neamhspleácha; dá bhrí sin, cuireann obair thart ar 80 eolaí comhairle ar an Údarás. Foilsítear clár oibre an Choiste Eolaíochta ar shuíomh gréasáin an ÚSBÉ mar aon le tuairimí an Choiste.

In 2024, bhí comhaltas an Choiste Eolaíochta comhdhéanta de:

- **An tOllamh Martin Cormican** (Cathaoirleach) (comhalta de Bhord ÚSBÉ), Ollscoil na Gaillimhe agus Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)
- **An tOllamh Kevin Cashman**, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
- **An Dr Geraldine Duffy**, Teagasc
- **An tOllamh Séamus Fanning**, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An tOllamh Mark Fenelon**, Teagasc
- **An Dr Andrew Flanagan**, Saotharlann an Anailísí Phoiblí, Baile Átha Cliath
- **An Dr Montserrat Gutierrez**, An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (RTBM)
- **An tOllamh Alan Kelly**, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
- **An tUasal Ita Kinahan**, An tSaotharlann Stáit (ar scor)
- **An tOllamh Anne Molloy**, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath (ar scor)
- **An Dr Lois O'Connor**, An Oifig Náisiúnta um Chosaint Sláinte
- **An tOllamh Dolores O'Riordan**, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An tUasal Ann Marie Part**, FSS
- **An tOllamh Dagmar Stengel**, Ollscoil na Gaillimhe
- **An tOllamh Martin Wilkinson**, Ollscoil Luimnigh.

2.8 An Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Bia

Is Comhairle reachtúil í Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Bia (**CCSB**) a bunaíodh faoi Alt 14 d'Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Is é is cuspóir dó comhairliúcháin a éascú chun caighdeáin níos airde a chur chun cinn nó chun aon nithe eile a bhaineann le feidhmeanna an Údaráis. Tá ionadaithe ó gpháirtithe leasmhara an Údaráis, lena n-áirítear ionadaithe tomhaltóirí, gairmithe thionscal an bhia, comhaltaí den chigireacht agus lucht acadúil a dhéanann ionadaíocht thar ceann earnáil an bhia, comhdhéanta de bhallraíocht an CCSB.

I rith 2024, tar éis próiseas ceapacháin, cheap Bord an ÚSBÉ an tUasal Jamie Knox (Keurig Dr Pepper) mar Chathaoirleach ar an CCSB. Tháinig sé in ionad an tUasal Ray Bowe, a chríochnaigh a théarma mar Chathaoirleach ag deireadh 2023 tar éis 10 mbliana seirbhíse sa ról seo. Le linn 2024, d'iarr Cathaoirleach na Comhairle ainmniúcháin do Leas-Chathaoirleach freisin, agus ceapadh an Dr Paula Barry Walsh agus an tUasal Dave Lang araon chun an post seo a roinnt.

I rith 2024, tháinig beirt chomhaltaí nua isteach sa Chomhairle tar éis ceapachán ag an mBord. Ceapadh an tUasal Elaine Clohosey (BWG Foods) chun ionadaíocht a dhéanamh ar an earnáil ollmhargaí miondíola tar éis glao oscailte ar ainmnithe don earnáil seo. Ceapadh an tUasal Andrew Mahon (Bord Bia) ar bhonn sealadach chun saoire sceidealta an tUasal Deirdre Ryan a chlúdach.

Grianghraf 1. Cheap Bord an ÚSBÉ an tUasal Jamie Knox (Keurig Dr Pepper), a tógadh anseo leis an tUasal Gail Carroll (ÚSBÉ), ina Chathaoirleach ar an CCSB in 2024

Áiríodh ar chomhaltas an CCSB in 2024:

- **An tUasal Jamie Knox**,
Keurig Dr Pepper (Cathaoirleach)
- **An tUasal Adrian Cummins**,
Cumann Bialanna na hÉireann
- **An tUasal Dale Crammond**,
Tionscal Feola Éireann, Ibec
- **An tUasal Dermot Jewell**,
Cumann Tomhaltóirí na hÉireann
- **An tUasal Siobhán Murphy**,
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)
- **An tUasal Dave Lang**,
Búistéirí Ceardaíochta Comhlachaithe na hÉireann
- **An tUasal Andrew Mahon**,
Bord Bia (ceapachán sealadach a chlúdaíonn saoire Deirdre Ryan)
- **An tUasal Eamonn Quinn**,
Kelsius
- **An tUasal Mark Christal**,
Fiontraíocht Éireann
- **An tUasal Annette Sweeney**,
Ollscoil Teicneolaíochta

Bhaile Átha Cliath

- **An Dr Paula Barry Walsh**,
An Roinn Talmhaíochta,
Bia agus Mara (RTBM) (ar scor)
- **An tUasal Paul McKeown**,
Ionad Faireachais um Chosaint Sláinte
- **An tUasal Jonathan Griffith**,
Cumann Trádála Sláinte na hÉireann
- **An tUasal Patrick Farrell**,
Keelings
- **An tUasal Sorcha Kavanagh**,
Repak
- **An tUasal Catherine Morrison**,
Bord Iascaigh Mhara
- **An tUasal Janis Morrissey**,
Foras Croí na hÉireann
- **An tUasal Conor Mulvihill**,
Tionscal Déiríochta Éireann, Ibec
- **An tUasal Alice McGlynn**,
Comhairleoir
- **An tUasal Louise Reynolds**,
Institiúid Cothaithe agus Daitéiteach na hÉireann
- **An tUasal Regina Sexton**,
Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
- **An tUasal Elaine Clohosey**,
BWG Foods.

2.9 Foireann Shinsearach Ceannaireachta

Tá an tÚdarás faoi stiúir na Foirne Shinsearach Ceannaireachta, atá freagrach as feidhmeanna gnó an ÚSBÉ.

Áiríodh ar chomhaltas na Foirne Shinsearach Ceannaireachta an Údaráis amhail an 31 Nollaig 2024:

An Dr Pamela Byrne
An Príomhoifigeach
Feidhmiúcháin (POF)

An tUasal Kevin Roantree, Stiúrthóir
Gnóthaí Corparáideacha

An Dr Bernard Hegarty
Stiúrthóir Beartas
Forfheidhmithe

An Dr Michelle Minihan
Stiúrthóir Iniúchadh,
Teagmhais agus
Imscrúdaithe

An tUasal Gail Carroll
Stiúrthóir Gnóthaí
Rialála agus Tógáil
Comhlíontachta

An Dr Wayne Anderson
Stiúrthóir Eolaíocht
agus Caighdeáin Bhia

03

Straitéis

An 3 Nollaig 2024, sheol an ÚSBÉ a **straitéis nua**. Beidh an straitéis 5 bliana seo i bhfeidhm ó 2025 go 2029, agus leagtar amach inti fíis, cuspóir, luachanna, spriocanna agus cuspóirí an ÚSBÉ, lena n-áirítear a chuid táirgí insoláthartha ardleibhéil don chéad 3 bliana. Forbraíodh an straitéis i gcomhairle le páirtithe leasmhara inmheánacha agus seachtracha ÚSBÉ lena n-áirítear baill foirne, an Bord, an CCSB, eagraíochtaí comhpháirtíochta, ionadaithe Rialtais, saineolaithe ar thionscal an bhia, oibreoirí gnó bia (FBOanna) agus tomhaltóirí.

Grianghraf 2. Grianghraf den Chathaoirleach (An tUasal Ann Horan) agus an POF (An Dr Pamela Byrne) ag seoladh an *Straitéis 2025–2029*

3.1 Ár bhfís, ár gCuspóir agus ár luachanna

Ár bhfís

Bia sábháilte agus iontaofa do chách

Ár gCuspóir

Mar rialtóir neamhspleách na hÉireann agus mar an t-údarás inniúil lárnach chun reachtaíocht sábháilteachta bia a fhorfheidhmiú, cosnóimid sláinte agus leasanna tomhaltóirí trí:

- Chultúr sábháilteachta bia a thógáil
- Shábháilteacht bia a fheabhsú laistigh de chreat anailíse riosca
- Chóras láidir rialaithe sábháilteachta bia a threorú
- Continuing to drive organisational excellence.

Ár luachanna

Forbraímid agus spreagaimid daoine chun eagraíocht níos fearr a thógáil trí **obair foirne**.

Gníomhaímid le **hionracas** agus táimid macánta, oscailte agus neamhspleách i ngach rud a dhéanaimid.

Tá **dúshuim** againn i gcosaint tomhaltóirí.

Gníomhaímid le **meas** agus freagracht phearsanta a ghlacadh.

Aithnímid agus is mór againn **comhoibriú** lenár gcomhpháirtithe.

Táimid **trédhearcach** agus oscailte, agus déanaimid.

Spríoc 1

Moladh agus Rannpháirteachas

An tábhacht a bhaineann le sábháilteacht agus barántúlacht bia a mholadh inár rannpháirtíocht leis na páirtithe leasmhara go léir chun cosaint níos fearr a thabhairt do sláinte agus leasanna tomhaltóirí agus comhlíonadh a mhéadú.

Spríoc 2

Riosca a Laghdú

Feabhas a chur ar ár gcumas sláinte agus leasanna tomhaltóirí a chosaint trí rioscaí a mbíonn tionchar acu ar shábháilteacht agus ar bharántúlacht bia a réamh-mheas, a mheasúnú agus a bhainistiú.

Spríoc 3

Dlí Bia a Fhorfheidhmiú

Comhlíonadh dlí bia ia a áirithiú agus a fhíorú, agus gníomh forfheidhmithe iomchuí á dhéanamh, chun tomhaltóirí a chosaint laistigh de chreat rialála náisiúnta comhleanúnach.

Spríoc 4

Sármhaitheas Eagrúcháin a Neartú

Torthaí sábháilteachta bia níos fearr a sheachadadh do thomhaltóirí trí ár ndaoine a chumhachtú, ár gcórais a ailíniú, agus ceannaireacht oiriúnaitheach, bunaithe ar luachanna a léiriú.

3.2 Ár straitéis a chur i bhfeidhm

Tá roinnt cuspóirí socraithe in aghaidh gach sprice straitéiseach sa *Straitéis 2025–2029*. Cabhróidh na spriocanna agus na cuspóirí 5 bliana seo le gníomhaíochtaí an ÚSBÉ a threorú. Tacaíonn táirgí insoláthartha ardleibhéil leo a bhainfidh an tÚdarás amach laistigh den chéad 3 bliana dá straitéis.

Tabharfaidh an ÚSBÉ tuairisc bhliantúil ar a dhul chun cinn i gcoinne na táirgí insoláthartha ardleibhéil. Déanfaidh an tÚdarás athbhreithniú freisin ar an straitéis ag a lárphointe, lena chinntiú go bhfanfaimid freagrúil don timpeallacht sheachtrach agus go n-oiriúnóimid ár gcur chuige dá réir.

04

Ár ngníomhaíochtaí

4.1 An córas oifigiúil um rialú bia: Srachféachaint ar na huimhreacha

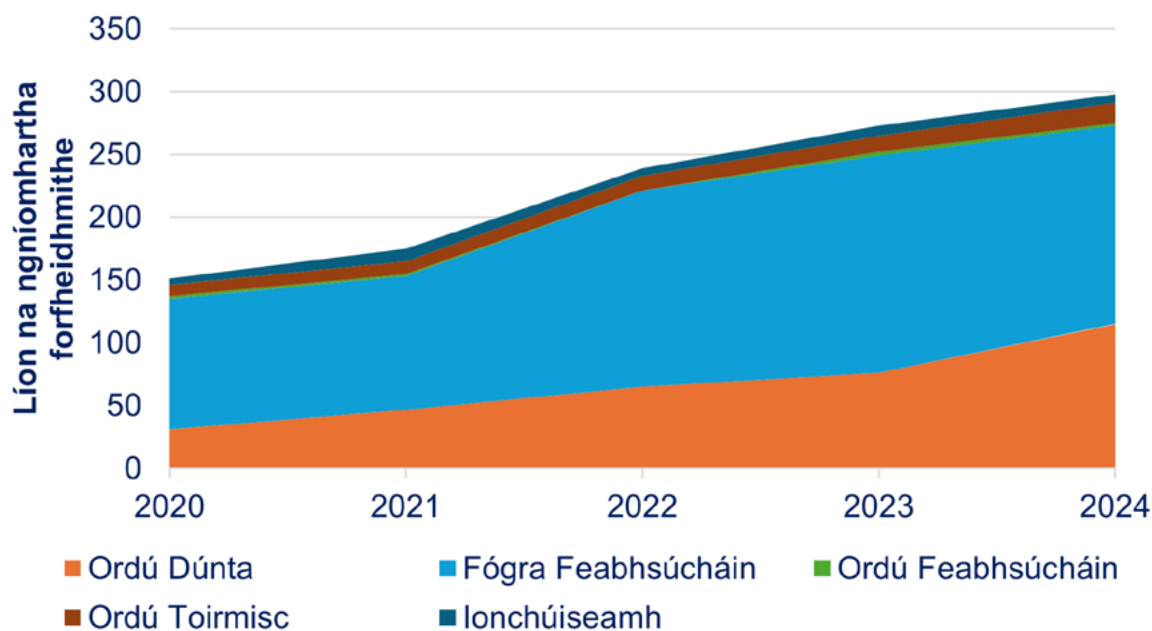
4.1.1 Forfheidhmithe

I rith 2024, rinne cigirí bia sna gníomhaireachtaí oifigiúla freastal ar ghnólachtaí bia le 115 Ordú Dúnta, 2 Ordú Feabhsúcháin, 16 Ordú Toirmeasc, agus rinne siad 7 n-ionchúiseamh i gcoinne gnólachtaí bia ar fud na hÉireann (féach Tábla 1 agus Fíor 3).

Tábla 1. Fógraí forfheidhmithe agus ionchúisimh, 2020–2024

Gníomh forfheidhmiúcháin	2020	2021	2022	2023	2024
Ordú Dúnta	31	47	65	76	115
Fógra Feabhsúcháin	104	106	156	173	158
Ordú Feabhsúcháin	2	2	0	3	2
Ordú Toirmisc	9	10	12	13	16
Ionchúiseamh	5	10	6	8	7
Iomlán	151	175	239	273	298

Sainaithníodh saincheisteanna athfhillteacha maidir le faillí sábháilteachta bia i ngnólachtaí bia as ar eisíodh Orduithe Forfheidhmithe in 2024. Áiríodh leis na saincheisteanna sábháilteachta bia seo easpa nósanna imeachta rialaithe lotnaidí; glanadh rialta agus críochnúil neamhleor; mainneachtain teochtaí cearta earraí bia a choinneáil; áiseanna stórála bia mí-oiriúnacha; agus oiliúint foirne neamhleor maidir le sábháilteacht bia agus sláinteachas.

Fíor 3. Forfheidhmithe agus ionchúisimh, 2020–2024

4.1.2 Gnólachtaí bia faoi mhaoirseacht ghníomhaireachtaí oifigiúla na hÉireann

In 2024, bhí 53,144 gnólacht bia faoi mhaoirseacht ghníomhaireachtaí oifigiúla a bhfuil conarthaí seirbhíse acu leis an Údarás (Tábla 2). Déanann na gnólachtaí bia seo raon fairsing gníomhaíochtaí, ó ghníomhaíochtaí iompórtála agus déantúsaíochta go gníomhaíochtaí dáilte, miondíola agus lónadóireachta.

Tábla 2. Líon agus cineál na ngnólachtaí bia faoi mhaoirseacht ag ghníomhaireachtaí oifigiúla, 2020–2024

Gníomhaireacht oifigiúil	Cineál áitribh	2020	2021	2022	2023	2024
RTBM	Táirgeoirí príomhúla	355	480	495	568	573
	Déantóirí agus pacálaithe	494	424	429	373	457
	Dáileoirí agus iompróirí	108	115	113	111	102
	Iomlán	957	1,019	1,037	1,052	1,132

Gníomhaireacht oifigiúil	Cineál áitribh	2020	2021	2022	2023	2024
FSS	An Earnáil seirbhíse	28,769	29,267	28,722	28,881	29,764
	Níor sainíodh	160	285	505	771	1,066
	Iompróirí	128	130	131	130	133
	Mórdhioltóirí/dáileoirí	1,193	1,222	1,295	1,367	1,428
	Pacálaithe	107	121	120	118	107
	Miondhioltóirí	13,673	14,537	14,153	14,268	14,378
	Déantóirí	1,526	1,571	1,641	1,609	1,580
	Iompórtálaithe/easpórtálaithe tríú tír	36	37	32	32	33
	Riarachán gnólachtaí bia	306	344	372	384	383
	Iomlán	45,898	47,514	46,971	47,560	48,872
Údaráis áitiúla	Seamlais	166	175	164	154	145
	Gléasraí beaga déantúsaíochta feola	199	216	194	194	188
	Gléasraí éanlaithe clóis	35	38	37	34	33
	Fuarstórais	42	53	50	53	50
	Siopaí búistéara	7	7	5	5	5
	Gnólachtaí soghluaiste	32	31	35	37	33
	Trádálaithe/bróicéirí	6	7	9	10	10
	Iomlán	487	527	494	487	464

Gníomhaireacht oifigiúil	Cineál áitribh	2020	2021	2022	2023	2024
An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara (ÚCIM)	Árthaí iascaireachta	2,080	2,081	2,085	2,107	2,102
	Limistéir tháirgthe moileascach	189	189	190	190	191
	Gnólachtaí bia cláraithe ar talamh (lena n-áirítear gléasraí oighir)	15	15	15	14	11
	Bróicéirí bia	1	1	2	2	2
	Reoiteoir agus árthaí monarchan	57	62	59	55	52
	Gléasraí próiseála	105	101	98	90	87
	Gléasra táirgí iascaigh úra	68	66	65	59	58
	Iompórtálaithe	56	55	54	35	33
	Fuarstórais	5	5	6	8	9
	Feirmeoirí sliogiasc	30	33	33	32	32
	Gléasraí íonúcháin	23	24	22	22	18
	Ionaid seolta	15	15	15	16	16
	Iompróirí	8	9	11	10	11
	Mórdhíoltóirí/dáileoirí	48	53	53	49	48
	Hallaí ceantála	1	1	1	1	1
	Eile	1	1	1	1	5
	Iomlán	2,702	2,711	2,710	2,691	2,676
Líon iomlán na ngnólachtaí bia		50,044	51,771	51,212	51,790	53,144

4.1.3 Rialuithe agus cigireachtaí oifigiúla

Oibríonn na gníomhaireachtaí oifigiúla uile cláir bunaithe ar riosca maidir le rialuithe oifigiúla agus déanann gach gníomhaireacht an riosca a aicmiú i gcomhaontú leis an Údarás. Tugtar tús áite do na gnólachtaí bia sin a dhéanann gníomhaíochtaí a bhfuil an riosca is mó acu do shláinte an duine le haghaidh iniúchta. Is príomhghné de na rialuithe oifigiúla iad iniúchtaí gan réamhfhógra ar ghnólachtaí bia, ionas gur féidir gnólachtaí bia a mheasúnú agus iad ag feidhmiú faoi ghnáthchoinníollacha chun a chinneadh go bhfuil siad ag comhlíonadh na reachtaíochta bia.

Déantar cigireacht ar ghnólachtaí bia freisin ar chúiseanna eile, amhail sampláil bia agus imscrúdú a dhéanamh ar theagmhais agus ráigeanna. Chomh maith le cigireachtaí pleanáilte, déantar líon suntasach iniúchtaí neamhpheanáilte – mar shampla, chun teagmhais bhia a imscrúdú nó chun gearáin ón bpobal a leanúint, agus trí chuaiртеanna comhairleacha ar ghnólachtaí bia. Le maolú ar shrianta a bhaineann le paidéim COVID-19 ar rialuithe oifigiúla, tá méadú seasta tagtha ar na figiúirí le haghaidh iniúchtaí ó 2020 i leith. Tháinig méadú 12.1% ar líon na gcigireachtaí bia in 2024 i gcomparáid le 2023 (Tábla 3).

Tábla 3. Gach cigireacht tuairiscithe i ngnólachtaí bia, 2020–2024

Gníomhaireacht oifigiúil	2020	2021	2022	2023	2024
FSS (An tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil)	26,820	26,903	38,337	40,473	43,427
RTBM (Cigireacht)	7,408	9,538	11,375	13,770	18,081
Údaráis áitiúla	3,790	3,445	3,643	3,548	3,352
CCII	1,911	2,237	1,982	2,339	2,591
An tÚdarás um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann	37	40	76	47	29
Líon iomlán na gcigireachtaí gnólachtaí bia	39,966	42,163	55,413	60,177	67,480

4.1.4 Baill foirne ag obair i rialuithe oifigiúla

Tuairiscíonn na gníomhaireachtaí oifigiúla don Údarás gach bliain ar na hacmhainní foirne atá tiomnaithe acu do rialuithe oifigiúla faoi na conarthaí seirbhíse.

In 2024, bhí baint ag 1,635 coibhéis lánaimseartha (CL) le rialuithe oifigiúla a dhéanamh i ngnóthaí bia na hÉireann (Tábla 4). Leanann an chigireacht um shábháilteacht bia ag forbairt a saineolais, lena n-áirítear trí chúrsaí oiliúna, mar iad siúd a sholáthraíonn nó a fhaigheann tacaíocht ón ÚSBÉ.

Tábla 4. CL de réir gníomhaireachta oifigiúil, 2020–2024

Gníomhaireacht oifigiúil	2020	2021	2022	2023	2024
RTBM					
Seirbhís Cigireachta	495	533	548	601	591
Seirbhís Saotharlainne	88	93	87	101	93
FSS					
An tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil	425	431	479	500	472
Seirbhís Saotharlainne	132	131	142	148	149
ÚSBÉ	87	103	96	105	112
Údaráis áitiúla	88	91	93	93	91
Foras na Mara	39	38	26	27	42
An tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann	1	1	1	1	1
CCII	47	52	59	59	60
An tSaorthlann Stáit	18	18	20	21	24
Líon Iomlán na CL	1,420	1,491	1,551	1,656	1,635

4.1.5 Sampláil bia (mar a thuairiscigh anailísiú saotharlainne)

Áirítear sna conarthaí seirbhíse cláir arna ndéanamh ag na gníomhaireachtaí oifigiúla le haghaidh bia a shampláil agus a thástáil do chomhlíonadh gach gné sa reachtaíocht faoi bhia. Déanann líonra de shaotharlanna tagartha oifigiúla agus náisiúnta arna n-oibriú ag na gníomhaireachtaí oifigiúla anailís ar shamplaí a thógann na cigirí sábháilteachta bia. In 2024, rinneadh agus tástáladh 53,055 sampla, i gcomparáid le 59,693 i 2023 (Tábla 5).

Tábla 5. Líon na samplaí a thóg agus a thástáil na gníomhaireachtaí oifigiúla, 2020–2024
(mar a thuairiscigh saotharlanna a dhéanann anailís ar shamplaí)

Gníomhaireacht samplála	2020	2021	2022	2023	2024
RTBM	30,934	25,511	26,981	32,958	27,224
Saotharlann FSS (An tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil)	7,626	11,648	11,792	13,747	13,555
Foras na Mara	6,434	6,244	6,561	6,903	6,805
Údaráis áitiúla	2,088	2,506	2,573	2,503	1,962
An tSaorthlann Stáit	3,234	3,793	3,755	3,582	3,509
Iomlán	50,316	49,702	51,662	59,693	53,055

4.2 Príomhghníomhaíochtaí in 2024

Seoladh ár straitéis
nua 5 bliana

Foilsiú comhairle,
taighde agus treorach
den scoth

Suirbhé ar dhearcadh
tomhaltóirí agus
tionscail a fhoilsiú

Seoladh Tairsí
Foghlama an ÚSBÉ

Comhdháil ÚSBÉ:
*I dTreo 2049:
Todhchaí an Chórais
Rialaithe Sábháilteachta
Bia a Mhúnlú*

Bainistíocht **8,596**
fiosrúchán agus gearán

68 foláireamh bia agus
58 ailléirgine bia a
sholáthar

Críochnú **64** imscrúdú
agus **22** imscrúdú ar líne

133 nochtadh cosanta
a bhainistiú

206 measúnaithe
riosca a chríochnú

Bunú an Fhóraitm nua
Ríomhthráchtála agus
Gnó Bia Ar Líne

673 aschur meáin
a fhoilsiú

05

Tuarascálacha na Stiúrthóirí

5.1 An tUasal Greg Dempsey

Oifig an Phríomhfheidhmeannaigh

Is é an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an t-oifigeach cuntasaíochta don ÚSBÉ agus tá sé/sí freagrach as bainistíocht straitéiseach agus oibríochtúil iomlán an Údaráis, chomh maith le ceannaireacht a sholáthar i measc a bpiaraí i ngníomhaireachtaí sábháilteachta bia ar fud na hEorpa agus níos faide i gcéin.

Tuiriscíonn an tUasal Dempsey go díreach chuig an mBord agus faigheann sé tacaíocht ón bhFoireann Shinsearach Ceannaireachta, a dhéanann maoirseacht ar oibríochtaí laistigh de chúig réimse feidhme an Údaráis. Déanann an Príomhfheidhmeannach ionadaíocht ar Éirinn ar Fhóram Idirnáisiúnta na gCeannairí Gníomhaireachtaí Bia agus ar Cheannairí Eorpacha na nGníomhaireachtaí Sábháilteachta Bia. Tá Oifig an Phríomhfheidhmeannaigh freagrach as idirchaidreamh a dhéanamh le Bord an Údaráis agus as feidhm chumarsáide an ÚSBÉ a chomhordú, lena n-áirítear bainistíocht agus rannpháirtíocht páirtithe leasmhara a éascú; Líne Chomhairle an ÚSBÉ a bhainistiú; imeachtaí a eagrú; foilseacháin an Údaráis a dhearadh agus a fhoilsiú; suíomh gréasáin an ÚSBÉ a reáchtáil; agus obair an Údaráis sna meáin a chur chun cinn. Is duine ainmnithe é POF an ÚSBÉ faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014. Tá Oifig an Phríomhfheidhmeannaigh freagrach freisin as feidhm an Bheartais um Chothú Sláinte Poiblí.

5.1.1 Cumarsáid

Bíonn an tÚdarás i dteagmháil go gníomhach lena pháirtithe leasmhara trí bhealaí éagsúla cumarsáide ar líne agus go pearsanta. Éascaíonn na bealaí seo sreabhadh faisnéise, idirphlé déthreo agus rannpháirtíocht ar shaincheisteanna agus ábhair thábhachtacha sábháilteachta bia.

Le linn 2024, lean Foireann Cumarsáide an Údaráis ag bainistiú Líne Chomhairle an ÚSBÉ, oifig an phreasa, suíomh gréasáin, leathanaigh meán sóisialta, imeachtaí, foilseacháin agus seimineáir ghréasáin. Cuireann na hardáin seo ar chumas an Údaráis teachtaireachtaí tábhachtacha a chur in iúl agus comhairle ar shábháilteacht bia a sholáthar do phríomhpháirtithe leasmhara. Trí bhealaí ar líne a chuimsiú, tá an tÚdarás in ann teacht ar lucht féachana níos leithne i bhfíor-am, agus cinntíonn sé sin go bhfuil rochtain ag tomhaltóirí ar fhaisnéis thráthúil agus chruinn, rud a ligeann don Údarás tomhaltóirí a chosaint.

5.1.1.1 Meáin

In 2024, d'fhreagair an tÚdarás do 118 ceist meán agus d'eisigh sé 20 preasráiteas, a raibh 673 aschur mar thoradh díreach orthu sna meáin chlóite, ar líne agus chraolta. Tugadh cuireadh go rialta d'fhoireann an Údaráis labhairt ar an raidió náisiúnta agus áitiúil i rith na bliana. Lean an fhoireann lena cuid oibre ar rannpháirtíocht na bpáirtithe leasmhara chun tuiscint níos leithne a chruthú ar ról an Údaráis, chun na bpáirtithe leasmhara a choinneáil ar an eolas faoi na forbairtí eolaíochta is déanaí agus faoi na hathruithe is déanaí ar rialáil, agus chun cumarsáid a dhéanamh le tomhaltóirí maidir le guaiseacha sábháilteachta bia.

5.1.1.2 Líne Chomhairle an ÚSBÉ

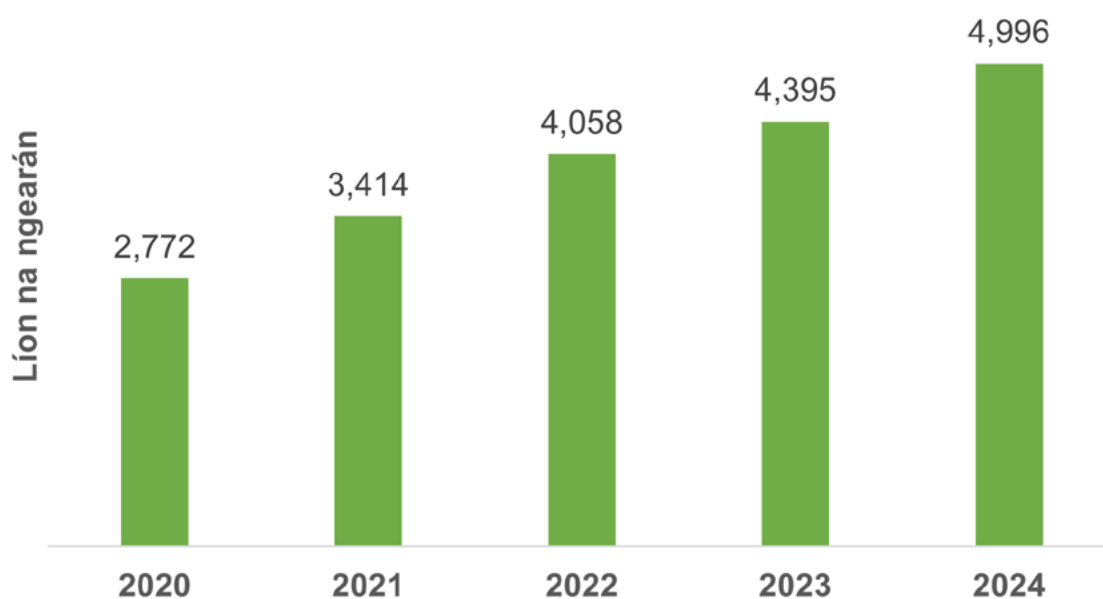
Is bealach ríthábhachtach cumarsáide í Líne Chomhairle an Údaráis chun dul i ngleic go gníomhach lenár bpáirtithe leasmhara. I rith 2024, láimhseáil an Líne Chomhairle 8,596 fiosrúchán agus gearán san iomlán ó pháirtithe leasmhara agus ó thomhaltóirí éagsúla. Spreagann an tÚdarás tomhaltóirí go gníomhach chun teagmháil a dhéanamh leis faoi aon ghearáin nó saincheisteanna sábháilteachta bia a d'fhéadfadh a bheith acu.

In 2024, as na 4,996 gearán a fuarthas ó thomhaltóirí, bhain 1,597 le bia mí-oiriúnach, 1,449 le nimhiú bia amhrasta agus 1,289 le droch-chaighdeán sláinteachais. Ba mhéadú 13.7% é seo i gcomparáid le 4,395 gearán in 2023, a leanann treocht fhoriomlán aníos i líon na ngearán ó 2020 go 2024 (féach Fíor 4). Lean cigirí bia ar fud na tíre le gach gearán a fuair an ÚSBÉ in 2024 agus rinne siad imscrúdú orthu. Chuir an Líne Chomhairle comhairle agus eolas ar fáil i rith na bliana freisin.

In 2024, fuair an Líne Chomhairle 3,600 ceist ó dhaoine atá ag obair i dtionscal an bhia, lena n-áirítear lónadóirí, déantúsóirí bia, miondíoltóirí agus daoine eile, amhail comhairleoirí sábháilteachta bia agus taighdeoirí. I measc na n-ábhar coitianta bhí: conas gnó bia a thosú; faisnéis faoi lipéadú bia; dea-chleachtas i ngnólachtaí bia; agus oiliúint sábháilteachta bia.

5.1.1.3 Na meáin shóisialta

Lean an tÚdarás ar aghaidh ag cur lena bhealaí meán sóisialta, ag cur ar a chumas tomhaltóirí a chur ar an eolas faoi shaincheisteanna sábháilteachta bia, freagairt d'fhiosruithe agus dul i ngleic le tomhaltóirí agus gnólachtaí bia duine le duine. Soláthraíonn na bealaí meán sóisialta seo príomhmheicníocht freisin trína bhféadfaidh páirtithe leasmhara teagmháil a dhéanamh leis an Údarás. Ag deireadh 2024, bhí 79,179 páirtí leasmhar rannpháirteach ag an Údarás ar phobal ar líne idir a bhealaí Facebook, X, LinkedIn, Instagram agus YouTube.

Fíor 4. Gearáin ó thomhaltóirí faighte ag Líne Chomhairle an ÚSBÉ, 2020–2024

I rith na bliana, reáchtáil an tÚdarás feachtais meán sóisialta ar ábhair éagsúla, lena n-áirítear gearán a dhéanamh, oiliúint sábháilteachta bia, ailléirginí bia, Orduithe Forfheidhmithe ÚSBÉ, lipéadú, Lá Domhanda Sábháilteachta Bia, athfhoirmiú bia, agus gnó bia a thosú.

Bhí feachtas fógraíochta ‘Féach Rud Éigin, Abair Rud Éigin’ ar siúl ar feadh míosa ó lúil go Lúnasa 2024, agus é mar sprioc aige feachtas an phobail ar líne chomhairle an ÚSBÉ a mhéadú maidir le bia mí-oiriúnach agus droch-chleachtais sláinteachais a thuairisciú. Cuireadh an feachtas ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla thar raon ardán digiteach. Ar an iomlán, bhí 1,981,201 sroicheann iomlán ag an bhfeachtas, 7,773,649 imprisean agus 20,097 cliceáil. Mar thoradh ar an bhfeachtas, tháinig méadú intomhaiste ar an idirghníomhú poiblí le Líne Chomhairle an ÚSBÉ. Go háirithe, le linn thréimhse an fheachtais bhí méadú 900.18% bliain ar bhliain ar chuariteanna ar leathanach gréasáin ‘é a dhéanamh níos fearr’ an ÚSBÉ.

5.1.1.4 Treoir

Leanann an tÚdarás de bheith ina phríomh-shaineolaí ar shábháilteacht bia dá pháirtithe leasmhara, ag soláthar treoir thráthúil maidir le sábháilteacht bia, ag déanamh staidéir agus ag foilsiú tuarascálacha eolaíochta ar bhonn rialta. I rith 2024, foilsíodh 19 foilseachán nua. Foilsíodh iad seo go léir ar shuíomh gréasáin an Údaráis, agus áirítear leo tuarascálacha ón Tascfhórsa um Athchóiriú Bia atá maoinithe ag an Roinn Sláinte, doiciméid teorach chun tacú le tionscal an bhia i gcomhlíonadh reachtach, agus tuarascáil ón gCoiste Eolaíochta ar oiriúnacht modhanna anailíse chun barántúlacht bia a mheasúnú.

I rith 2024, foilsíodh 19 bhfoilseachán nua ar shuíomh gréasáin an ÚSBÉ.

5.1.1.5 Imeachtaí

D'óstáil an tÚdarás roinnt imeachtaí eile le linn 2024, lena n-áirítear comhdháil do chigirí agus ceardlann de chuid an Tascfhórsa um Athchóiriú Bia do ghnólachtaí bia a oibríonn chun salann, siúcra agus saill ina gcuid táirgí a laghdú.

I mí Aibreáin, mar chuid de shraith Breakfast Bite an ÚSBÉ, d'óstáil an tÚdarás seimineár gréasáin ar oiliúint sábháilteachta bia. D'fhreastail ionadaithe ó ghnólachtaí bia air seo agus chuimsigh sé deis don lucht freastail ceisteanna a chur.

Grianghraf 3. Ó chlé go deas: An tUasal Greg Dempsey (DoH), an tUasal Colm Burke (TD, Aire Stáit ag an DoH) agus an Dr Pamela Byrne (ÚSBÉ) ag comhdháil USBÉ 'I dTreo 2049: Todhchaí an Chórais Rialaithe Sábháilteachta Bia a Mhúnlú'

Grianghraf 4. Ó chlé go deas: An tUasal Catherine Curran (DoH), an Dr Wayne Anderson (ÚSBÉ) agus Sinead O'Mahony Uasal (ÚSBÉ) ag ceardlann an Tascfhórsa um Athchóiriú Bia

5.1.1.6 Suíomh gréasáin an Údaráis

Is acmhainn luachmhar faisnéise sábháilteachta bia é suíomh gréasáin an ÚSBÉ do pháirtithe leasmhara an Údaráis. Bhí níos mó ná 1,404,370 amas ar an suíomh gréasáin in 2024, agus ba iad na rannóga ba mhó éileamh ná foilseacháin, Rabhaidh Bia, nuacht, tuarascálacha forfheidhmithe agus comhairle gnó.

Tháinig beagnach 46% d'úsáideoirí ón Ríocht Aontaithe (RA), 43% ó Éirinn agus an chuid eile ó na Stáit Aontaithe, an India, an Ghearmáin agus áiteanna eile ar domhan. Déantar suíomh gréasáin an Údaráis a nuashonrú go rialta le faisnéis nua agus tá sé anois ina fhoinse aitheanta faisnéise cruinn agus tráthúil do na páirtithe leasmhara go léir agus do rialtóirí eile ar fud an domhain.

5.1.2 Beartas Cothaithe Sláinte Poiblí

Bhí an fhoireann um Beartas Cothaithe Sláinte Poiblí i gceannas ar an obair dhomhanda chun Luachanna Tagartha Cothaitheach a bhunú chun bianna a lipéadú a dhíríonn ar naíonáin níos sine (6–12 mí d'aois) agus leanaí óga (12–36 mí d'aois) ag Codex Alimentarius. Ba í a gcuid oibre an phríomh-mhír ar an gclár oibre ag cruinniú seachtaine an Coiste Codex um Chothú agus Bianna le haghaidh Úsáidí Cothaithe Speisialta (CCNFSDU) a tionóladh i Dresden, an Ghearmáin i mí Dheireadh Fómhair 2024. Díreach roimh an gcruinniú seo, bhí an príomhspeisialtóir cothaithe sláinte poiblí ina chathaoirleach ar ghrúpa oibre fisiciúil lae iomlán, le cúnamh ón bhfeidhmeannas teicniúil, inar tháinig rannpháirtithe ar chomhaontú maidir le prionsabail ghinearálta agus próiseas céim ar chéim chun na luachanna riachtanas tagartha seo a bhunú do na 24 cothaitheach.

Bhí an príomhspeisialtóir le cúnamh ón bhfeidhmeannas teicniúil i gceannas ar an bplé ag cruinniú iomlánach CCNFSDU, áit ar thángthas ar chomhaontú breise maidir le luachanna ceanglais tagartha do 14 de na 24 cothaitheach. Leanann an fhoireann um Beartas Cothaithe Sláinte Poiblí ar aghaidh ag stiúradh na hoibre chun na luachanna riachtanas tagartha a thabhairt chun críche do na 10 gcothaitheach eile. Is é seo an phríomh-mhír ar chlár oibre don chéad chruinniú iomlánach eile de chuid CCNFSDU, atá sceidealta do mhí na Samhna 2026, le linn Uachtaránacht na hÉireann ar Chomhairle an Aontais Eorpaigh (AE).

Cuireann an fhoireann Beartais um Chothú Sláinte Poiblí tacaíocht rúnaíochta eolaíochta ar fáil freisin d'Fhochoiste Cothaithe Sláinte Poiblí Choiste Eolaíochta an Údaráis. Le linn 2024, tugadh faoi shamhaltú aiste bia chun riachtanais bia do bhuachaillí óga a mheas, ag clúdach raon leathan de mhéid coirp agus leibhéil ghníomhaíochta.

Grianghraf 5. Grianghraf ón gCoiste Codex um Chothú agus Bianna le haghaidh Úsáidí Cothaithe Speisialta (CCNFSDU) a tionóladh i Dresden, an Ghearmáin i mí Dheireadh Fómhair 2024

Leanfaidh an obair seo le cailíní a chur san áireamh do thuarascáil ón gCoiste Eolaíochta ar mholtaí teicniúla, a bheidh mar bhonn agus mar thaca ag treoirlínte náisiúnta bia-bhunaithe an DoH d'ógánaigh (10–19 mbliana d'aois) atá ina gcónaí in Éirinn. Ionchorpróidh an obair seo freisin treoir ar nósanna cothaithe inbhuanaithe chun an comhshaol a chosaint. I mí Aibreáin 2024, reáchtáladh ceardlann chun iniúchadh a dhéanamh ar na cineálacha cur chuige nuálacha a úsáidtear i samhaltú aiste bia arna bhforbairt ag an bhfoireann um Beartas Cothaithe Sláinte Poiblí. Ba é an príomhspeisialtóir agus mac léinn socrúcháin oibre ag an ÚSBÉ a chuir an cheardlann seo ar fáil, agus d'fhreastail foireann acadúil agus mic léinn iarchéime in Ollscoil Uladh uirthi.

I mí Aibreáin 2024, d'éirigh le Oonagh Lyons, feidhmeannach teicniúil ar an bhfoireann, a tráchtas dochtúireachta a chosaint ar thaighde a rinneadh mar chuid d'obair na foirne um Beartas Cothaithe Sláinte Poiblí ag an ÚSBÉ. Rinne foireann acadúil Ollscoil Uladh agus Príomh-Speisialtóir Cothú Sláinte Poiblí ag an ÚSBÉ an obair seo a chomh-mhaoirsiú thar 6 bliana. Mhol na scrúdaitheoirí seachtracha tráchtas dochtúireachta Oonagh Lyons go mór, agus thug siad faoi deara na trí shaothar a foilsíodh in irisí eolaíochta idirnáisiúnta, lena n-áirítear ceann sa chlár domhanda *The American Journal of Clinical Nutrition*, a bhí bunaithe ar obair an ÚSBÉ ar threoirlínte cothaithe do leanaí 1–5 bliain d'aois.

5.2 An tUasal Kevin Roantree

Stiúrthóir, Gnóthaí Corparáideacha

Cinntíonn an réimse feidhme Gnóthaí Corparáideacha, faoi stiúir Kevin Roantree, cáilíocht agus ailíniú oibríochtaí corparáideacha an Údaráis chun a chinntiú go bhfuil struchtúir, próisis agus córais tacaíochta i bhfeidhm chun seachadadh a chumasú agus chun tionchar straitéis ÚSBÉ a uasmhéadú. Le linn 2024, lean Kevin ar aghaidh ag cur clár fairsing oibre chun cinn, in éineacht le comhghleacaithe sna Foirne Shinsearach Ceannaireachta agus Bainistíochta, chun timpeallacht oibre ardfheidhmíochta agus uilechuimsitheach a fhorbairt a bheadh ailínithe le luachanna an ÚSBÉ.

Tá freagracht ar Ghnóthaí Corparáideacha as acmhainní daonna (AD) an ÚSBÉ, airgeadas, teicneolaíocht faisnéise (TF), bainistíocht faisnéise agus sonraí, forbairt eagraíochtúil, saoráil faisnéise, rialachas corparáideach, cosaint sonraí, bainistíocht riosca, seirbhísí dlí, agus feidhmeanna ginearálta bainistíochta saoráidí. Tá an réimse feidhme seo ríthábhachtach chun a chinntiú go mbaineann an tÚdarás a chuspóirí gnó amach agus go n-úsáideann sé cineálacha cur chuige éifeachtúla agus éifeachtacha chun a sheirbhísí a fheabhsú go leanúnach agus chun an úsáid is fearr is féidir a bhaint as acmhainní a chinntiú.

Tá an fhoireann Gnóthaí Corparáideacha i gceannas freisin ar chomhlíonadh an Údaráis leis an An Eagraíocht Idirnáisiúnta um Chaighdeánú (ISO) 9001:2015 Deimhniú um chomhlíonadh córas bainistíochta cáilíochta trí oibriú le comhghleacaithe ar fud na heagraíochta chun meicníochtaí pleanála agus tuairiscithe gnó an ÚSBÉ a fhorbairt agus a sheachadadh.

Le linn 2024, lean an tÚdarás ar aghaidh ag cur samhal oibre cumaiscthe i bhfeidhm, áit ar oibrigh an fhoireann ón oifig ar feadh 2 lá ar a laghad in aghaidh na seachtaine agus ón mbaile ar na laethanta eile. Léirigh meastóireacht ar shamhail oibre hibrideach an Údaráis, a críochnaíodh in 2024, gur chuidigh sé le heagraíocht ardfheidhmíochta a chothabháil a d'fhreastal ar riachtanais a pháirtithe leasmhara agus a thacaigh leis an ÚSBÉ ina mhisean.

5.2.1 Comhlíonadh eagraíochtúil

I rith 2024, chinntigh an tÚdarás, agus thuairiscigh sé, gur chomhlíon sé an *Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú* (foilsithe in 2016), agus chomhaontaigh sé a Chomhaontú Maoirseachta/Comhaontú Seachadta Feidhmíochta (OAPDA) leis an DoH. Ina theannta sin, thug sé nuashonruithe ráithiúla don DoH ar dhul chun cinn i gcoinne an OAPDA mar chuid den socrú rialachais comhaontaithe, agus rinne sé amhlaidh laistigh de chreat feabhsaithe pleanála agus tuairiscithe gnó, inar leagadh béim go soiléir ar dhul chun cinn i gcoinne cuspóirí gnó, chomh maith le haon imeacht ón obair phleanáilte agus na bearta atá á nglacadh chun iad a bhainistiú.

5.2.1.1 Fógraí reachtúla agus fógraí eile

De réir Alt 41 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 agus na nAchtanna um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus na nAchtanna um Caighdeáin in Oifigí Poiblí 2001, ceanglaítear ar chomhaltaí de Bhord an Údaráis, den Choiste Eolaíochta agus d'fhoireann ainmnithe an Údaráis, dearbhú leasanna a sholáthar gach bliain.

5.2.1.2 An tAcht um Íoc Pras Cuntas, 1997

Is é polasaí an ÚSBÉ a chinntiú go ndéanann sé gach íocaíocht go pras, de réir an Acht um Íoc Pras Cuntas, 1997. Déanann an ÚSBÉ gach iarracht a chinntiú go n-íoctar gach soláthraí laistigh den tréimhse ama riachtanach, i gcomhréir le nósanna imeachta airgeadais cuí agus i gcomhréir leis an gcleachtas is fearr. Foilsíonn an ÚSBÉ tuarascálacha ráithiúla ar chomhlíonadh ar a shuíomh gréasáin.

5.2.1.3 Cosaint sonraí

Féachann an ÚSBÉ le bheith comhlíontach leis an reachtaíocht ábhartha ar fad maidir le cosaint sonraí. Agus é sin á dhéanamh aige, déanann sé an obair ar fad a theastaíonn agus nuashonraíonn sé a bheartais laistigh den chreat reachtach seo. Tá straitéis rialachais faisnéise curtha le chéile aige, lena n-áirítear comhlíonadh na reachtaíochta um chosaint sonraí a choinneáil, agus déantar í a rolladh amach ar bhonn eagraíochta.

In 2024, rinneadh dhá larratas ar Rochtain ar Ábhair Sonraí (DSARnna) faoin reachtaíocht um chosaint sonraí. Ag deireadh na bliana, d'fhan cás amháin ar oscailt.

5.2.1.4 An tAcht um Shaoráil Faisnéise, 2014

Faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014, is comhlacht ainmnithe Saoráil Faisnéise (SF) é an ÚSBÉ. I gcomhréir leis an reachtaíocht seo, cuireann an ÚSBÉ a Scéim Foilsithe SF ar fáil ar shuíomh gréasáin na heagraíochta agus próiseálann sé iarratais ar fhaisnéis ar bhonn leanúnach.

In 2024, fuair an ÚSBÉ 25 iarratas faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014. As na hiarratais seo, deonaíodh 5 cinn, deonaíodh 6 cinn go páirteach, níor tarraingíodh siar aon cheann, níor aistríodh aon cheann agus diúltaíodh do 13. Ag deireadh na bliana, d'fhan cás amháin ar oscailt.

Baineann formhór na n-iarratas ar fhaisnéis a phróiseáiltear faoin Acht um Shaoráil Faisnéise, 2014 le faisnéis neamhphearsanta (is é sin, faisnéis chorparáideach). Go ginearálta lorgaíonn iarratais faisnéis faoin ÚSBÉ agus a chuid oibre.

5.2.1.5 Rialacháin um Rochtain ar Fhaisnéis ar an gComhshaol 2007–2018

Tugann na Rialacháin um Rochtain ar Fhaisnéis ar an gComhshaol (AIE) 2007–2018 an ceart do dhaoine rochtain a iarraidh ar fhaisnéis chomhshaoil atá i seilbh údaráis phoiblí.

In 2024, ní bhfuair an ÚSBÉ aon iarratas faoi Rialacháin AIE.

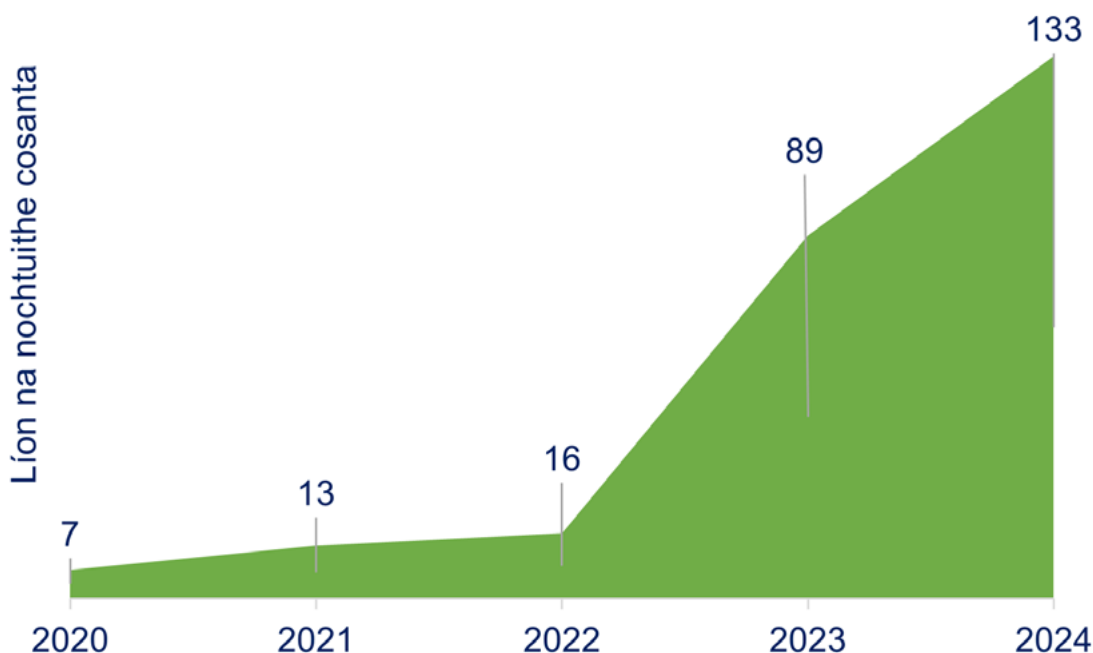
5.2.1.6 Nochtadh cosanta

Is duine ainmnithe é POF an ÚSBÉ faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014. Le linn 2024, rinneadh 133 nochtadh cosanta don POF. I gcás inar braitheadh sáruiithe ar an dlí bia, rinne an ÚSBÉ nó an ghníomhaireacht oifigiúil an gníomh forfheidhmithe cuí chun a áirithiú go ndéanfaí sláinte tomhaltóirí agus leasanna tomhaltóirí a chosaint. Léiríonn Fíor 5 líon na nochtuithe cosanta ó 2020 go 2024.

5.2.1.7 Bainistíocht cáilíochta

Tá an tÚdarás tiomanta do chóras láidir bainistíochta cáilíochta a bheith i bhfeidhm. Tá sé seo bunaithe go bunúsach ar an gcoincheap custaiméirí agus a gcuid riachtanas a shainaitheint, pleanáil conas na riachtanais seo a chomhlíonadh, nósanna imeachta a dhoiciméadú nuair is iomchuí, cuspóirí intomhaiste a leagan síos do gach réimse feidhme agus don fhoireann uile, agus athbhreithniú rialta a dhéanamh ar éachtaí.

In 2024, bhain an tÚdarás deimhniú caighdeán ISO 9001:2015 amach.

Fíor 5. Nochtadh cosanta, 2020–2024

5.2.1.8 Reachtaíocht na dteangacha oifigiúla

Tá an ÚSBÉ tiomanta d'aidhmeanna Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 agus Acht na dTeangacha Oifigiúla (Leasú) 2021 a chur chun cinn. Déanann oifigeach oifigiúil teangacha an ÚSBÉ idirchaidreamh leis an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán ar riachtanais Achtanna na dTeangacha Oifigiúla agus déanann sé/sí a dhícheall coinneáil suas chun dáta le hobair An Coimisinéir Teanga (Coimisinéir na dTeangacha Oifigiúla). Chun a chuid oibre sa réimse seo a chur chun cinn, tá Straitéis na dTeangacha Oifigiúla ceaptha agus curtha i bhfeidhm ag an ÚSBÉ. De réir riachtanais na reachtaíochta, coinnítear stáiseanóireacht, comharthaíocht agus fógraí taifeadta ó bhéal i nGaeilge agus i mBéarla, agus foilsítear an Tuarascáil Bhliantúil go comhuaineach i nGaeilge agus i mBéarla. In 2024, mar shampla, bhí feachtas fógraíochta ag spreagadh tomhaltóirí chun saincheistanna sábháilteachta bia a thuairisciú agus iad ag ithe amuigh ar siúl i nGaeilge agus i mBéarla. Cuireann Oifigeach na dTeangacha Oifigiúla tuairiscí rialta ar fáil do Phríomhfheidhmeannach agus d'Fhoireann Shinsearach Ceannaireachta an ÚSBÉ ar an dul chun cinn atá déanta ag an eagraíocht chomh maith le nuashonruithe ginearálta ar fhorbairtí sa réimse seo. Ag croílár chur chuige an ÚSBÉ tá a thiomantas leanúnach chun Achtanna na dTeangacha Oifigiúla a chomhlíonadh agus monatóireacht a dhéanamh ar a fheidhmíocht dá réir.

5.2.2 Forbairt eagraíochtúla

Díríonn an Roinn Acmhainní Daonna agus Forbartha Eagraíochta (AD agus OD) ar fhórsa saothair ardfheidhmíochta agus rannpháirteach a chruthú. Tá pleanáil straitéiseach lucht saothair á cur i bhfeidhm ag an Roinn chun riachtanais eagraíochta amach anseo a thuar. Ligeann sé seo don ÚSBÉ an tallann atá ailínithe lena fhís, misean, luachanna, spriocanna agus cuspóirí straitéiseacha a mhealladh, a roghnú agus a choinneáil.

Tá fócas na foghlama agus na forbartha ar uasoiliúint, agus spreagann sé meon fáis ina measc siúd a ghlacann páirt ann. Tugann sé seo na scileanna agus an t-eolas a theastaíonn d'fhostaithe chun cuspóirí straitéiseacha agus spriocanna eagraíochtúla a bhaint amach. Cuirtear cláir oiliúna (lena n-áirítear scileanna teicniúla, ceannaireachta agus boga) in oiriúint chun freastal ar riachtanais ghnó agus tacaítear leo trí oiliúint agus meantóireacht don cheannaireacht agus don fhorbairt ghairmiúil.

Ag tógáil ar chultúr rannpháirtíochta fostaithe an ÚSBÉ, tacaíonn an Roinn AD agus OD le tionscnaimh éagsúlachta, cothromais, cuimsithe agus muintearas (DEIB) chun timpeallacht chothrom agus fáilteach a chruthú. Tacaíonn sé freisin le taithí na bhfostaithe agus le cláir fholláine do thimpeallacht thacúil oibre, trí chomhoibriú, trí chumarsáid agus trí thrédhearcacht agus obair foirne a chothú.

Tá fócas na foghlama agus na forbartha ar uasoiliúint, agus spreagann sé meon fáis ina measc siúd a ghlacann páirt ann.

5.2.3 Airgeadas

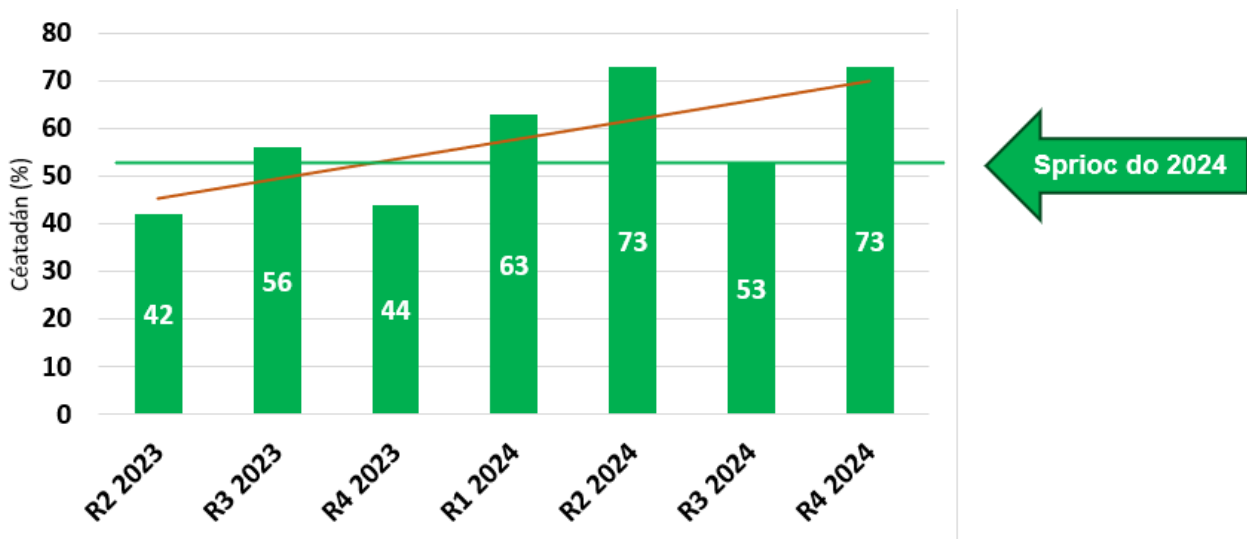
Tá an Roinn Airgeadais dírithe ar thacú le réimsí gnó eile chun a gcuspóirí gnó a bhaint amach trí sheirbhísí airgeadais a sheachadadh go héifeachtúil agus go héifeachtach chun bainistíocht agus rialú cuí ar acmhainní a chinntiú. Tá an Roinn Airgeadais freagrach freisin as a chinntiú go gcloítear le caighdeáin chuntasaíochta ábhartha, agus go bhfuil córais agus rialuithe éifeachtacha bainistíochta airgeadais i bhfeidhm.

I rith 2024, rinne na hiniúcháirí inmheánacha athbhreithniú ar na córais rialaithe airgeadais inmheánacha, agus ba é an leibhéal dearbhaithe a baineadh amach ná “suntasach go measartha”. Cinntíonn an tÚdarás freisin go bhfuil na bearta buiséadacha a chuir an Roinn Airgeadais i bhfeidhm agus an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóirithe PFN i dtéarmaí tuarastail, rátaí taistil, soláthair agus coigilteas caiteachais eile curtha i bhfeidhm aige.

5.2.4 Oifig Bainistíochta an Chláir

Chuir bunú agus forbairt na hOifige Bainistíochta an Chláir (PMO) le cumas an ÚSBÉ tionscnaimh straitéiseacha a chur ar fáil go héifeachtúil agus go héifeachtach. Trí chur chuige caighdeánach a chur i bhfeidhm maidir le bainistiú agus maoirsiú tionscadal, tá feabhas curtha ag an PMO ar ailíniú tionscadail le tosaíochtaí eagraíochtúla, thacaigh sé le leithdháileadh feabhsaithe acmhainní, agus le trédhearcacht mhéadaithe sa chinnteoireacht. Chothaigh sé comhoibriú ar fud ranna, laghdaigh sé rioscaí trí mhonatóireacht réamhghníomhach, agus baineadh amach níos fearr príomhtháscairí feidhmíochta.

Socraíodh sprioc de 70% de thionscadail na gclár ar an mbóthar ceart (líon na dtionscadal a cuireadh i gcrích nó a rianaíodh chun planáil mar chéatadán den iomlán) do 2024; Baineadh 73% amach. De réir Fíor 6 thíos, tá treocht dhearfach ann ó cuireadh an méadrach seo i bhfeidhm.

Fíor 6. Céatadán na dtionscadal cláir ar an mbóthar ceart, R2 2023–R4 2024

5.3 An Dr Bernard Hegarty

Stiúrthóir, Beartas Forfheidhmithe

Tá réimse feidhme an Bheartais Forfheidhmithe, faoi stiúir an Dr Bernard Hegarty, freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar fhorfheidhmiú na reachtaíochta bia in Éirinn. Ceann de phríomhghníomhaíochtaí na foirne is ea bainistiú na gconarthaí seirbhíse le gníomhaireachtaí oifigiúla an Údaráis. Déanann na gníomhaireachtaí seo an chuid is mó de ghníomhaíochtaí forfheidhmithe na hÉireann.

In 2024, bhí 30 conradh seirbhíse i bhfeidhm ag an Údarás le gníomhaireachtaí oifigiúla an Stáit. Tugann na gníomhaireachtaí seo faoi ghníomhaíochtaí rialaithe oifigiúla faoi na conarthaí seirbhíse seo leis an Údarás. Tá an tsás seo chun reachtaíocht sábháilteachta bia a fhorfheidhmiú leagtha amach faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998, arna leasú. Déanann foireann an Bheartais Forfheidhmithe na comhaontuithe seo a bhainistiú go réamhghníomhach lena chinntiú go bhfuil na gníomhaireachtaí oifigiúla ag feidhmiú de réir na dtáscairí éagsúla atá leagtha amach sna conarthaí. Tá conarthaí sínithe ag Príomhfheidhmeannach an Údaráis agus ag an mbainistíocht sinsearaí sna gníomhaireachtaí oifigiúla.

Eagraíonn an foireann freisin ullmhúchán agus obair leantach do na hiniúchtaí trasghníomhaireachta a dhéanann an Coimisiún Eorpach agus comhlachtaí eile.

Cuireann an foireann Beartais Forfheidhmithe comhairle ar fáil freisin do Ranna Rialtais maidir le reachtaíocht bheartaithe, agus feidhmíonn sí ceann d'fhóraithe chomhairliúcháin an Údaráis (an Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach).

Lean na rialuithe oifigiúla ar bhia ag feidhmiú in 2024, agus rinneadh beart forfheidhmithe nuair ba ghá. I rith na bliana, d'fhoilsigh an tÚdarás 133 Orduithe Forfheidhmithe (lena n-áirítear 115 Ordú Dúnadh, 2 Ordú Feabhsúcháin agus 16 Ordú Toirmisc) a d'fhreastail na gníomhaireachtaí oifigiúla nó an tÚdarás ar ghnólachtaí bia as sáruithe ar an reachtaíocht sábháilteachta bia. Ba mhéadú 45% é seo ar na 92 Ordú Forfheidhmithe a seirbheáladh in 2023, ag leanúint leis an treocht go bhfuil méadú ar ghníomhaíocht forfheidhmithe le blianta beaga anuas. Ba é líon iomlán na nOrduithe Forfheidhmithe (133) a seirbheáladh in 2024 an dara líon iomlán bliantúil ab airde ó bunaíodh an tÚdarás. Foilsíodh téacsanna iomlána na nOrduithe Forfheidhmithe a sheirbheáiltear ar ghnóthaí bia chun trédhearcacht a sholáthar maidir leis an bpróiseas rialaithe oifigiúil agus freisin chun eolas a chur ar fáil do ghnólachtaí bia eile cé na cleachtais is cóir a sheachaint.

Glacadh seacht n-ionchúiseamh le linn 2024 mar gheall ar sháruithe ar an reachtaíocht um shábháilteacht bia: cúig cinn ag FSS agus dhá cheann ag an Údarás um Chosaint lascaigh Mhara (ÚCIM).

Rith an chuid is mó de na conarthaí seirbhíse go leanúnach i rith 2024, agus mar sin ní raibh gá le hath-idirbheartaíocht. Bhí ár gconradh seirbhíse leis an ÚCIM le dul in éag in 2024 ach leathnaíodh é go dtí 2025 chun go leor ama a cheadú chun aghaidh a thabhairt i gceart ar shaincheistean a ardaíodh le linn na hath-idirbheartaíochta seo. Síneadh na conarthaí seirbhíse leis na húdaráis áitiúla freisin le linn 2024 suas go dtí an 31 Nollaig 2024, nuair a aistríodh feidhmeanna Sheirbhís Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil (LAVS), foireann tréidliachta agus maoiniú chuig an RTBM tar éis chinneadh an rialtais an 24 Iúil 2024. Lean an ÚSBÉ agus na gníomhaireachtaí oifigiúla de bhainistíocht agus monatóireacht a dhéanamh ar na conarthaí seirbhíse trí mheascán de chruinnithe fíorúla agus duine le duine.

An 31 Nollaig 2024, aistríodh feidhmeanna Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil, foireann tréidliachta agus maoiniú chuig an RTBM.

5.3.1 Reachtaíocht rialaithe oifigiúil

Le linn 2024, lean an tÚdarás ar aghaidh lena ghníomhaíocht maidir le reachtaíocht AE i leith rialuithe oifigiúla, Rialachán (AE) 2017/625. Leis an Rialachán seo, arna fhorlíonadh le sraith reachtaíochta mionsonraithe cur chun feidhme agus tarmligthe, leagtar amach rialacha maidir le feidhmíocht Bhallstát AE rialuithe oifigiúla san earnáil agraibhia.

Leanadh de chlár oibre chun Rialachán (AE) 2017/625 a chur chun feidhme le linn 2024, lena n-áirítear:

- Comhoibriú leis na gníomhaireachtaí oifigiúla chun maoirseacht a dhéanamh ar fhorbairt an chórais rialuithe oifigiúla
- Ionchur i bhforbairt reachtaíochta treasaí (Achtanna AE a chur i bhfeidhm agus a tharmligeán) i dtaca le Rialachán (AE) 2017/625 ag leibhéal AE
- Ionchur i bhforbairt threoir an AE maidir le cur chun feidhme Rialachán (AE) 2017/625. Foilsíodh an t-athbhreithniú is déanaí ar threoir an AE an 8 Samhain 2024.
- Treoir a sholáthar do na gníomhaireachtaí oifigiúla maidir le ceanglais Rialachán (AE) 2017/625 agus an reachtaíocht náisiúnta cur chun feidhme.

5.3.2 Bainistíocht ar chonarthaí seirbhíse

An 24 Iúil 2024 d'fhógair an tAire Talmhaíochta, Bia agus Mara go raibh cinneadh déanta ag an Rialtas an t-aistriú pleanáilte ar rialuithe oifigiúla bia a rinne an LAVS chuig an RTBM a chur i bhfeidhm. Tharla sé seo tar éis blianta de phlé fairsing idir-Rannach agus trasghníomhaireachta agus chuir sé deireadh le tréimhse éiginnteachta don tSeirbhís. D'oibrigh an tÚdarás leis na Ranna, leis an nGníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil, leis an gCumann Bainistíochta Contae agus Cathrach agus leis na cigirí tréidliachta chun an t-aistriú a éascú agus a bhrostu. Chomhaontaigh an tÚdarás leasuithe ar a chonradh seirbhíse leis an RTBM chun an obair atá á haistriú a chlúdach. Aistríodh cigirí tréidliachta agus a bhfeidhmeanna maidir le sábháilteacht bia (a sholáthraíonn rialuithe oifigiúla ar bheagnach 500 gnó beag feola) an 31 Nollaig 2024. Is é an t-aistriú seo an t-athrú is suntasaí sa chóras rialaithe oifigiúil ó cuireadh tús leis an gcóras conarthaí seirbhíse in Éirinn, agus tá an tÚdarás cinnte gur feabhas a bheidh ann do na páirtithe leasmhara ar fad.

Ó tarraingíodh siar an Ríocht Aontaithe as an AE, b'éigean do chóras rialaithe oifigiúil na hÉireann freastal ar leibhéil mhéadaithe shuntasacha rialuithe oifigiúla ar allmhairiú bia, rud a léiríonn stádas na Ríochta Aontaithe (gan Tuaisceart Éireann san áireamh) mar thríú tír. Maidir le honnmhairí, lean an tÚdarás ar aghaidh ag obair go dlúth leis na gníomhaireachtaí oifigiúla chun a chinntiú go raibh córais i bhfeidhm do riachtanas na Ríochta Aontaithe go mbeadh deimhnithe tréidliachta ag gabháil le coinsíneachtaí bianna de bhunadh ainmhíoch ó Éirinn go dtí an Bhreatain Mhór nó tríd, le héifeacht ón 31 Eanáir 2024.

I.R. No. 79/2020 – a thug éifeacht do reachtaíocht athbhreithnithe an AE maidir le rialuithe oifigiúla, shann Rialachán (AE) 2017/625 – roinnt freagrachtaí nua don ÚSBÉ, lena n-áirítear maoirseacht ar shaotharlanna oifigiúla arna n-ainmniú ag an DoH, chomh maith le ceanglas don ÚSBÉ agus do Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) chun treoirlínte a fhoilsiú chun tacú le cur chun feidhme gnéithe éagsúla de Rialachán an AE, lena n-áirítear úsáid a chumhachtaí forfheidhmithe. Leanann an ÚSBÉ de threoir a sholáthar maidir le socruithe maoirseachta do ghnólachtaí bia a bhfuil gníomhaíochtaí casta bia acu a bhféadfadh níos mó ná gníomhaireacht oifigiúil amháin a bheith i mbun rialuithe oifigiúla. Chomhaontaigh sraith cruinnithe de ghrúpa trasghníomhaireachta athruithe ar an treoir reatha, a fhoilseofar in 2025. Dhréachtaigh an grúpa seo treoir freisin chun comhsheasmhacht idirghníomhaireachta na bpróiseas a fheabhsú chun formheas a fháil ó ghníomhaireacht oifigiúil agus bianna de thionscnamh ainmhithe á bpróiseáil – ceanglas reachtach do ghnólachtaí bia áirithe. *Treoirnóta 41: Foilsíodh treoir maidir le formheas bunaíochtaí bia i mí na Samhna 2024, agus reáchtáladh seimineár gréasáin oiliúna do chigirí ar Threoirnóta 41 an 3 Nollaig 2024.*

	 Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann Food Safety Authority of Ireland
41	GUIDANCE NOTE
	Guidance on the approval of food establishments

Comhordaíonn foireann an Bheartais Forfheidhmithe ullmhú agus obair leantach na ngníomhaireachtaí oifigiúla le haghaidh na n-iniúchtaí a dhéanann an Ard-Stiúrthóireacht na Sláinte agus na Sábháilteachta an Choimisiúin Eorpaigh (DG SANTE) chun comhlíonadh na reachtaíochta um rialuithe oifigiúla ag Éirinn a fhíorú. In 2024, bhí Éire faoi réir iniúchadh amháin den sórt sin. Ba é cuspóir an iniúchta seo measúnú a dhéanamh ar cibé an raibh an córas rialuithe oifigiúla ar sheachtháirgí ainmhithe (ABP) agus táirgí díorthaithe a bhí ceaptha chun bia peataí a mhonarú ag cloí le ceanglais an AE. Bhí an t-iniúchadh seo lasmuigh de shainchúram an Údaráis.

Chuir an tÚdarás faisnéis ar fáil freisin maidir le hiniúchtaí roimhe seo don Choimisiún Eorpach, lena n-áirítear tuilleadh sonraí ar fhreagairt údaráis inniúil na hÉireann ar an dréacht-tuarascáil iniúcháireachta *DG(SANTE) 2021-7188 ar fheoil bhólachta, lena n-áirítear inrianaitheachta foilsíodh* in 2024.

5.3.3 Obair chomhairleach

In 2024, lean an tÚdarás ar aghaidh ag ullmhú comhairle don Roinn Sláinte maidir le forbairtí i reachtaíocht náisiúnta agus AE. Thacaigh an chomhairle seo le hullmhú na Roinne d'ordú nua (I.R. No. 248/2024) faoi Alt 5 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 chun liosta na ndlíthe bia laistigh de shainchúram an ÚSBÉ agus na gconarthaí seirbhíse a nuashonrú. Le linn 2024, thug an tÚdarás comhairle don Roinn freisin maidir leis na nithe seo a leanas:

- Athbhreithniú ar fhorálacha sa reachtaíocht náisiúnta maidir le Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Uiscí Mianraí Nádúrtha, Uiscí Earraigh agus Uiscí Eile i mBuidéil nó i gCoimeádáin) chun tuilleadh éifeachta a thabhairt do Threoir (AE) 2020/2184

- Comhairle a sholáthar don Roinn Sláinte maidir le saotharlanna oifigiúla a ainmniú faoi Airteagal 37 de Rialachán (AE) 2017/625. In 2024, d'ainmnigh an tAire Sláinte trí I.R. Uimh. 395/2024 Eurofins WEJ Contaminants GmbH mar shaotharlann oifigiúil chun ruaimeanna mídhleathacha Rhodamine B agus ruaimeanna na Súdáine a thástáil faoi Rialachán (AE) 2019/1793, tar éis meastóireachta ón Údarás
- Trasuí an DoH ar Threoir (AE) 2022/2557 maidir le hathléimneacht eintiteas ríthábhachtach a fheabhsú, toisc gur measadh an tÚdarás a bheith ina údarás inniúil féideartha chun an Treoir seo a fhorfheidhmiú in earnáil an bhia. Thug an tÚdarás comhairle maidir leis na hathruithe suntasacha a bheadh ag teastáil ar an tAcht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 dá leanfaí leis an athrú seo. Ina dhiaidh sin, socraíodh gurb é an RTBM an t-údarás inniúil don reachtaíocht seo san earnáil bia
- Lean an tÚdarás de bheith rannpháirteach i bplé tras-Rannach ar Threoir (AE) 2020/2184 maidir le cáilíocht an uisce atá beartaithe lena chaitheamh ag an duine, arna thrasuí sa reachtaíocht náisiúnta mar I.R. Uimh. 99/2023. Bhí an ÚSBÉ ina chathaoirleach ar ghrúpa cur chun feidhme trasghníomhaireachta chun próiseas a fhorbairt le haghaidh díolúine sa rialachán do ghnóthais bia a bhfuil a soláthar uisce príobháideach féin acu ó cheanglais na Treorach.

In 2024, lean an tÚdarás ar aghaidh ag ullmhú comhairle don Roinn Sláinte maidir le forbairtí i reachtaíocht náisiúnta agus AE.

5.3.4 Rannpháirtíocht AE

I measc rannpháirtíocht ÚSBÉ leis an AE bhí rannpháirtíocht leanúnach i ngrúpaí oibre de chuid Bhallstáit an AE agus an Choimisiúin Eorpaigh agus i ngrúpaí saineolaithe a bhí ag obair ar an reachtaíocht lena rialaítear ábhair theagmhála bia agus ar an Rialachán um Rialuithe Oifigiúla (AE) 2017/265, agus ar threoir AE a thabhairt cothrom le dáta a chuidíonn le húdaráis náisiúnta maidir leis an rialachán sin a chur i bhfeidhm. Ghlac baill foirne an Bheartais Forfheidhmithe páirt freisin i ngrúpa oibre de chuid an AE a scrúdaíonn comhlíonadh rialacha an AE maidir le monatóireacht agus tuairisciú ola olóige.

In 2024, rinne an tÚdarás ionadaíocht d'Éirinn ar Líonra Plean Rialaithe Náisiúnta an Choimisiúin Eorpaigh agus ghlac sé páirt ghníomhach i bhforbairt treorach nua maidir le pleanáil agus seachadadh rialuithe oifigiúla.

5.4 An tUasal Gail Carroll

Stiúrthóir, Gnóthaí Rialála agus Tógáil Comhlíontachta

Oibríonn an réimse feidhme um Ghnóthaí Rialála agus Togáil Comhlíontachta (GRTC), faoi stiúir Gail Carroll, go dlúth le baill foirne sna gníomhaireachtaí oifigiúla chun cur i bhfeidhm eolasach, comhsheasmhach agus éifeachtach dhlí an bhia a éascú trí thacú le cur chun feidhme agus trí shoiléireacht a sholáthar maidir le cur i bhfeidhm na gceanglas dlí, lena n-áirítear trí oiliúint agus treoir agus trí thacaíocht rialála agus eolaíoch a sholáthar.

Cuireann an fhoireann sainchomhairle ar fáil don DoH, don RTBM agus do Ranna Rialtais eile ar shaincheistean rialála chun tacú le forbairt reachtaíochta agus beartais ar an leibhéal náisiúnta agus Eorpach agus go hidirnáisiúnta tríd an gCoimisiún Codex Alimentarius. Tá baint ag an bhfoireann freisin le cur chuige a fhorbairt maidir le cur chun feidhme agus forghníomhú reachtaíochta ar leibhéal Eorpach, mar shampla, tríd an ngrúpa Ceannairí Eorpacha Gníomhaireachtaí Sábháilteachta Bia.

Oibríonn GRTC chun comhlíonadh na reachtaíochta agus na gcaighdeán bia i dtionscal an bhia a fhorbairt trí thacaíochtaí agus treoir um chomhlíonadh an tionscail a fhorbairt, oiliúint a sholáthar agus deiseanna a lorg chun tionchar a imirt ar ghlacadh na gcaighdeán sábháilteachta bia is airde.

Tá foireann an GRTC i gceannas freisin ar bhainistíocht an chórais fógra ar líne um fhorlíonadh bia chun tacú le gnólachtaí bia a n-oibleagáidí reachtúla a chomhlíonadh maidir le fógra forlíonta. Tá foireann an GRTC ina cathaoirleach ar Fhóram Miondíola, Seirbhíse Bia agus Ceardaí an Údaráis, chomh maith leis an bhFóram nuabhunaithe Ríomhthrachtáil agus Gnó Bia Ar Líne; ag obair go díreach le hionadaithe ó na hearnálacha seo chun comhlíonadh a fheabhsú. Oibríonn foireann an RACB le comhlachtaí Stáit ar nós Bord Bia, Fiontraíocht Éireann agus Oifigí Fiontair Áitiúla chun comhlíonadh sábháilteachta bia a fhorbairt sna hearnálacha tionscail bia a dtugann siad tacaíocht dóibh. Cuireann ár saineolaithe teicniúla le forbairt caighdeán tionscail, áit ar féidir linn tacú le feiceálacht teachtaireachtaí sábháilteachta bia.

Soláthraíonn foireann an GRTC an rúnaíocht theicniúil agus riaracháin do Chomhairle Sainchomhairleachta Sábháilteachta Bia an Údaráis, a éascaíonn comhairliúcháin agus plé le páirtithe leasmhara an ÚSBÉ chun caighdeán níos airde a chur chun cinn le hionadaithe tomhaltóirí, táirgeoirí, miondíoltóirí, dáileoirí, lónadóirí, monaróirí, an chigireacht bia agus an saol acadúil. Soláthraíonn Príomh-Speisialtóirí an GRTC i Sláinte Comhshaoil agus Sláinte Poiblí Tréidliachta tacaíocht eolaíochta d'fhochoistí Choiste Eolaíochta an ÚSBÉ. Tá ceithre fhoireann ag GRTC a bhfuil saineolas acu ar raon réimsí gairmiúla, eolaíochta, rialála agus riaracháin – Sláinte, Oiliúint agus Comhlíonadh Comhshaoil, Sláinte Poiblí Tréidliachta agus Talmhaíocht, agus Allmhairí agus Onnmhairí – a oibríonn go léir le chéile chun sláinte agus leasanna tomhaltóirí a chosaint.

5.4.1 Sláinte Comhshaoil

Tá ról ríthábhachtach straitéiseach ag an bhfoireann Sláinte Comhshaoil maidir leis an tomhaltóir a chosaint trí thacú leis an ÚSBÉ, leis an tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil (NEHS), le Seirbhís Saotharlainne Sábháilteachta Bia FSS agus le gníomhaireachtaí oifigiúla eile i gcur i bhfeidhm agus i bhforfheidhmiú comhsheasmhach agus éifeachtach na reachtaíochta bia.

Oibríonn an fhoireann Sláinte Comhshaoil go dlúth le baill an tionscail chun comhlíonadh a fhorbairt agus chun cultúr sábháilteachta bia a chothú laistigh de thionscal bia na hÉireann, lena n-áirítear Foraim Seirbhíse Bia agus Fóraim Mhiondíola an ÚSBÉ a threorú. In 2024, bhí foireann Sláinte Comhshaoil an GRTC i gceannas ar chomhairle shaineolach a sholáthar do ghníomhaireachtaí oifigiúla, do thionscal agus do thomhaltóirí ar raon saincheisteanna sábháilteachta bia agus rialála – lena n-áirítear tomhaltas deochanna oighir sluisí ina bhfuil gliocról do leanaí óga – agus eagraíochtaí a sholáthraíonn seirbhísí lónadóireachta. Déanann an fhoireann Sláinte Comhshaoil bainistiú ar an gCoiste um Chomhsheasmhacht Forfheidhmithe chun tacú le rialuithe oifigiúla comhsheasmhacha a sheachadadh ag NEHS i raon cúinsí, lena n-áirítear reachtaíocht nua a thabhairt isteach, forbairtí sa tionscal agus cur i bhfeidhm mórthionscnamh ar nós an Chláir Béilí Scoile Te.

Bhí rannpháirtíocht rialta ag an bhfoireann le comhlachtaí trádála ar shaincheisteanna sábháilteachta bia agus rialála, lena n-áirítear iad siúd a bhaineann le deochanna biotáilleacha, ag déileáil le gearáin ón tionscal maidir le lipéadú agus saincheisteanna comhlíonta éagsúla. D'oibrigh an ÚSBÉ ar shaincheisteanna rialála i gcomhar leis an RTBM agus an An tÚdarás Rialála Táirgí Sláinte (HPRA), chomh maith leis na Coimisinéirí Ioncaim.

Le linn 2024, bhí rannpháirtíocht rialta le Food Drink Ireland (FDI), Fiontraíocht Éireann agus comhlachtaí trádála eile ar raon saincheisteanna rialála lena n-áirítear lipéadú bia, breiseán bia, sábháilteacht bia, deochanna biotáille agus nithe eile.

In 2024, bhí foireann Sláinte Comhshaoil an GRTC i gceannas ar chomhairle shaineolach a sholáthar do ghníomhaireachtaí oifigiúla, do thionscal agus do thomhaltóirí ar raon saincheisteanna sábháilteachta bia agus rialála – lena n-áirítear tomhaltas deochanna oighir sluisí ina bhfuil gliocról do leanaí óga – agus eagraíochtaí a sholáthraíonn seirbhísí lónadóireachta.

5.4.2 Sláinte Phoiblí Tréidliachta agus Talmhaíocht

Soláthraíonn an fhoireann Sláinte Phoiblí Tréidliachta agus Talmhaíocht (VPHA) tacaíocht shaineolach don ÚSBÉ, do na gníomhaireachtaí oifigiúla agus do chomhaltaí an tionscail trí chomhairle a thabhairt ar shaincheistean eolaíocha, teicniúla agus forfheidhmithe; bainistiú teagmhais a éascú; treoir a fhorbairt; agus tacú le bainistíocht agus idirchaidreamh conarthaí seirbhíse. In 2024, áiríodh leis an tacaíocht inmheánach seo tacaíocht shaineolach a sholáthar do bhainistiú teagmhas bia, chomh maith le rannchuidiú le hiniúchtaí DG SANTE agus le gníomhartha ceartaitheacha ar thuarascálacha a fuarthas. Le linn 2024, lean cumas agus acmhainn na foirne ag forbairt nuair a ceapadh oifigeach sinsearach talmhaíochta, oifigeach tréidliachta agus cúntóir riaracháin.

In 2024, áiríodh ar roinnt príomhréimsí oibre d'fhoireann VPHA tacaíocht a sholáthar do choistí comhairleacha teicniúla Scéimeanna Dearbhaithe Cáilíochta Bhord Bia a bhí faoi thionscnamh athbhreithnithe maidir le gach caighdeán príomhtháirgeoirí. Lean foireann VPHA ar aghaidh ag cur tacaíocht theicniúil ar fáil d'eachtraí bia, le fócas ar riosca láithreach a bhainistiú agus bunchúis an teagmhais a aithint chun feabhsú córasach a dhéanamh. Iarracht ar leith ar ghlac sí páirt inti ba ea tacú le gluaiseacht na hÉireann i dtreo comhlíonadh na n-athruithe suntasacha ar rialú oifigiúil iarmhair táirgí íocshláinte tréidliachta i mbianna de bhunadh ainmhíoch. Le linn 2024, bhí foireann VPHA i gceannas ar fhorbairt threoir an ÚSBÉ ar shaincheistean amhail lectiní i léagúim agus rialú oifigiúil ar oibleagáidí reachtacha maidir le cultúr sábháilteachta bia. Chuir foireann VPHA tús le grúpa oibre trasghníomhaireachta ar bharántúlacht na meala.

Rinne an fhoireann, a bhí ag obair go trasfheidhmeach san ÚSBÉ, measúnú iomlánaíoch ar chur chuige an ÚSBÉ i leith tionscnamh níos leithne sa bhiashlabhra, go háirithe iad siúd a tháinig chun cinn mar thoradh ar inbhuanaitheacht agus straitéis Foodwise 2030 na hÉireann a shaothrú. I measc na réimsí inar forbraíodh comhairle bheartais bhí Straitéis Feirme go Forc an AE agus ceanglais dhlíthiúla maidir le táirgeadh bianna de bhunadh ainmhíoch, lena n-áirítear rialuithe iarmhar.

5.4.3 Allmhairí agus Onnmhairí

Le linn 2024, lean foireann Allmhairithe agus Onnmhairithe an GRTC ag tacú leis na gníomhaireachtaí oifigiúla i ngach gné dá rialuithe oifigiúla ar bhia allmhairithe, le fócas méadaithe agus comhoibriú le haghaidh onnmhairí bia.

I mí Eanáir 2024, d'eisigh gníomhaireachtaí oifigiúla na chéad deimhnithe onnmhairiúcháin do mhargadh na RA mar chuid de chur chun feidhme na Ríochta Aontaithe ar a Samhail Oibriúcháin Sprioc Teorann. Thacaigh foireann Allmhairithe agus Onnmhairithe an GRTC leis na gníomhaireachtaí oifigiúla atá freagrach as na deimhnithe easpórtála seo a eisiúint. Reáchtáladh roinnt cruinnithe déthaobhacha le gníomhaireachtaí oifigiúla, agus foilsíodh nótaí comhairleacha do FBOanna.

Reáchtáladh dhá chruinniú de ghrúpa oibre trasghníomhaireachta ar leith maidir le rialuithe ar allmhairí ar bhianna ardriosca de thionscnamh neamh-ainmhithe le linn 2024 chun ionchuir i leith forbairtí reachtacha AE a bhaineann leis na tráchtearraí sin a phlé.

Ghlac foireann Allmhairithe agus Onnmhairithe an GRTC í páirt i ngrúpaí oibre agus i sainghrúpaí an AE maidir le rialuithe oifigiúla agus allmhairí bia de thionscnamh neamh-ainmhithe (Rialachán Cur chun Feidhme an Choimisiúin (AE) 2019/1793) agus maidir le reachtaíocht um rialú allmhairí tréidliachta. Mar thoradh ar chruinnithe ghrúpa oibre an AE rinneadh leasuithe ar liostú táirgí de thionscnamh neamh-ainmhithe faoi réir rialuithe oifigiúla ar theacht isteach san AE, agus thug na cruinnithe maidir leis an reachtaíocht um rialú allmhairí tréidliachta deis do mhalartú faisnéise, taithí agus dea-chleachtais idir an Coimisiún Eorpach agus Ballstáit an AE. Ghlac an fhoireann Allmhairithe agus Onnmhairithe páirt ar líne freisin ag Coiste Codex ar Chórais Iniúchta agus Deimhniúcháin Iompórtála agus Easpórtála Bia CCFICS27, agus d'fhreastail siad ar chruinnithe ghrúpa oibre Cheannairí Eorpacha na nGníomhaireachtaí Sábháilteachta Bia ar allmhairí agus deimhniú.

Le linn 2024, lean foireann Allmhairithe agus Onnmhairithe an GRTC ag déanamh monatóireachta agus scrúdaithe ar impleachtaí na héagsúlachta rialála idir an AE agus an RA maidir le bianna atá i ndán do mhargadh na hÉireann, agus bhreithnigh sí freisin na himpleachtaí do bhianna a tháirgtear in Éirinn atá le honnmhairiú. I measc cuid de na réimsí éagsúlachta rialála féideartha a breithníodh bhí teorainneacha leasaithe an AE maidir le blastáin áirithe a cheadaítear i mbia, chomh maith le héagsúlacht i gcomhábhair áirithe a cheadaítear i monarú forlíontaí bia. Le linn 2024, chuir foireann Allmhairithe agus Onnmhairithe an GRTC comhairle ar fáil do Rialtas na hÉireann, do na gníomhaireachtaí oifigiúla agus don tionscal maidir le réimsí allmhairí, rialuithe onnmhairithe agus éagsúlacht rialála.

Lean foireann Allmhairithe agus Onnmhairithe an GRTC ar aghaidh ag cur comhairle ar fáil don DoH maidir le saincheisteanna sábháilteachta bia agus barántúlachta a tháinig chun cinn mar thoradh ar Brexit, agus d'fhorbair agus d'fhoilsigh sí cumarsáid ar líne chun cur ar chumas an tionscail comhlíonadh na gceanglas allmhairithe agus onnmhairithe a fhorbairt.

5.4.4 Oiliúint agus Comhlíonadh

In 2024, d'fhorbair an fhoireann Oiliúna agus Comhlíonta cúrsaí oiliúna, acmhainní agus ábhair chun comhlíonadh a fhorbairt, chun tacú lenár bhfís maidir le bia sábháilte agus iontaofa a bhaint amach trí thacú le foireann, cigirí agus saotharlanna ÚSBÉ i bhforfheidhmiú eolasach comhsheasmhach an dlí bia, chomh maith le tacú le gnólachtaí bia rialacháin a chomhlíonadh.

In 2024, sheol an ÚSBÉ tairseach foghlama sábháilteachta bia nua do ghnólachtaí bia, ardán digiteach saor in aisce atá éasca le nascleanúint a dhéanamh atá deartha chun ábhar oiliúna comhlíonta is fearr sa rang agus acmhainní ar shábháilteacht agus sláinteachas bia a chomhdhlúthú. Cuireann an tairseach foghlama saibhreas d'ábhar speisialaithe ar fáil chun cabhrú le húsáideoirí coinneáil suas chun dáta leis na riachtanais sábháilteachta bia is déanaí. Forbraíodh é chun cabhrú le gnólachtaí bia comhlíonadh a fhorbairt, agus áirítear leis modúil ríomhfhoghlama, seimineáir ghréasáin, físeáin ghearra agus ábhair mhínithe a chlúdaíonn raon leathan ábhar ábhartha.

Cuireadh oiliúint ar fáil do ghnólachtaí bia agus do chigirí ar an *Treoir maidir le Córas Bainistíochta Sábháilteachta Bia do Ghléasraí Déantúsaíochta Feola Beaga*. Dhírigh an oiliúint ar conas a d'fhéadfadh gnólachtaí bia an treoir a chur i bhfeidhm ina n-áitreabh féin. Áiríodh leis freisin topaicí ar riachtanais reachtacha agus rialuithe oifigiúla.

Is cúrsa sábháilteachta bia ar leibhéal ionductaithe 4 uair an chloig é Sábháilteacht Bia agus Tú an ÚSBÉ do láimhseálaithe bia a chuireann foghlaim ghníomhach chun cinn agus oiliúint a chur i bhfeidhm sa timpeallacht oibre. Fostaíonn an ÚSBÉ cur chuige 'train the trainer' leis an gclár seo, trína gcuireann an ÚSBÉ oiliúint ar bhainisteoirí, maoirseoirí agus oiliúnoirí ó ghnólachtaí bia ionas gur féidir leo an clár um Shábháilteacht Bia agus Tusa a sheachadadh dá bhfoireann féin.

Forbraíodh cúrsaí oiliúna saincheaptha do chigirí ón NEHS agus do chigirí i Rannóg Rialaithe agus Deimhniúcháin Déiríochta RTBM: "Reachtaíocht Seacláide agus Cóció a Chur i bhFeidhm i Monaróirí Seacláide" agus "Ceanglais Dlíthiúla agus Rialuithe Oifigiúla i nGleasraí Déantúsaíochta Foirmle Naíonán" faoi seach.

D'éascaigh an ÚSBÉ rannpháirtíocht chigirí ó FSS, SFPA agus údarais áitiúla, chomh maith le foireann an ÚSBÉ, i gclár an AE um Oiliúint Níos Fearr do Bhia Níos Sábháilte, agus d'fhreastail beagnach 60 cigire ar chúrsaí oiliúna um Oiliúint Níos Fearr do Bhia Níos Sábháilte in 2024.

D'fhorbair agus chuir an ÚSBÉ tús le clár oiliúna teicniúil a sholáthar d'fhoireann ÚSBÉ, chun tacú le scileanna ár bhfoirne a fhorbairt. Tá an clár seo á chur ar fáil trí chúrsa duine le duine ar Ghnóthaí Rialála agus ar líne trí shraith modúl ríomhfhoghlama ar féidir teacht orthu ó Thairseach Foghlama an ÚSBÉ. Tá an cúrsa 11-mhodúl saincheaptha Gnóthaí Rialála deartha don fhoireann a oibríonn ag leibhéal feidhmiúcháin teicniúil agus sinsearach. Seachadadh trí mhodúl in 2024, agus seachadfar na hocht modúl eile in 2025, ag cur lenár Sprioc 4 de straitéis ÚSBÉ a bhaint amach: Sármhaitheas eagrúcháin a neartú.

5.4.5 An Treoir um Uisce Óil

An Treoir athmhúnlaithe (AE) 2020/2184 (“Treoir um Uisce Óil”), arna trasuí isteach sa reachtaíocht náisiúnta ag Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Uisce Óil) 2023 (IR Uimh. 99/2023), folaíonn sé foráil chun FBOanna a bhfuil a bhfoinse uisce féin acu a dhíolmhú agus í a úsáid chun críocha sonracha a ngnó. Féadfar FBOanna den sórt sin a dhíolmhú ó cheanglais iomlána na Rialachán um Uisce Óil ar choinníoll go gcomhlíonann siad na hoibleagáidí ábhartha, go háirithe maidir le hanailís ghuaise agus prionsabail phointe rialaithe criticiúla agus gníomhaíochtaí feabhais faoi reachtaíocht ábhartha AE maidir le bia. Beidh feidhm ag an díolúine ón 13 Eanáir 2026. Is é ról an ÚSBÉ oibriú le gníomhaireachtaí oifigiúla an Stáit chun cur chuige comhsheasmhach a chinntiú maidir leis an díolúine a chur chun feidhme. Beidh gnólachtaí bia neamhdíolmhaithe faoi réir cheanglais iomlána na Rialachán um Uisce Óil, a thagann faoi shainchúram an An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta (DHLGH).

Tá foghrúpa de Ghrúpa Saineolaithe Uisce Óil DHLGH bunaithe chun tacú le hobair maidir le cur i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm praiticiúil na díolúine FBO. Cuimsíonn an foghrúpa ionadaithe ón ÚSBÉ, ón NEHS, ón RTBM, ón SFPA, ón DHLGH agus ón DoH. In 2024, tháinig an foghrúpa le chéile trí huaire chomh maith le cruinnithe déthaobhacha a reáchtáladh chun fíorú chomhlíonadh FBO agus an cur chuige maidir le rialuithe oifigiúla ar fud na n-earnálacha bia go léir a phlé chun inóltacht uisce óil a chinntiú.

5.4.6 Forbhianna

Ní mór do ghnólachtaí bia a thugann forbhianna isteach ar mhargadh na hÉireann den chéad uair fógra dlíthiúil a thabhairt don Údarás agus cóip den lipéad a chur isteach. In 2024, fuair córas fógartha ar líne an ÚSBÉ 4,492 fógra maidir le forbhianna, rud a chinntigh gur comhlíonadh an riachtanas seo. Léirigh sé seo méadú de 24.4% ó 2023. Agus cur chuige riosca-bhunaithe á chur i bhfeidhm aige, d’aithin an tÚdarás 768 forbhia a raibh gá leo, mar gheall ar a gcomhábhair a cuireadh ar an eolas, chun aghaidh a thabhairt ar aon rioscaí a d’fhéadfadh a bheith ann do thomhaltóirí. Tá ardleibhéal saincheisteanna casta rialála agus forfheidhmithe ann i gcónaí a eascraíonn as measúnú a dhéanamh ar tháirgí forlíonta bia atá ar fáil do thomhaltóirí na hÉireann, rud atá léirithe ag an treocht láidir leanúnach ina soláthar ó thíortha neamh-AE trí ríomhthráchtáil. Tá na saincheisteanna sin níos casta arís mar gheall ar impleachtaí na Ríochta Aontaithe mar thríú tír agus Bhallstáit eile an AE a úsáideann Éire mar phointe fógartha do mhargadh an AE. Ina measc seo tá an tóir atá ag méadú agus raon forbhianna – lena n-áirítear forlíontaí cannabíodol (CBD) – agus láithreachtaí bianna agus substaintí núíosacha nach bhfuil ceadaithe i forbhianna. In 2024 lean an ÚSBÉ ar aghaidh ag cur i bhfeidhm cur chuige riosca-bhunaithe maidir leis an earnáil seo a rialáil, a tháinig chun críche in 2024. Rialaíonn an FSAI forbhianna i gcomhar le FSS, agus rinne sé obair shuntasach in 2023 chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna sábháilteachta agus comhlíonta. Oibríonn an ÚSBÉ freisin le gníomhaireachtaí eile, ar nós an HPRA, agus comhoibríonn sé le cumainn trádála tionscail ar nós Cumann Trádála Sláinte na hÉireann.

In 2024, fuair córas fógartha ar líne an ÚSBÉ 4,492 fógra forbhia, méadú 24.4% ó 2023.

5.5 An Dr Michelle Minihan

Stiúrthóir, Iniúchadh, Teagmhais agus Imscrúdaithe

Tá Michelle Minihan i gceannas ar an réimse feidhme Iniúchta, Teagmhais agus Imscrúduithe, atá freagrach as iniúchtaí a dhéanamh, teagmhais bia a bhainistiú agus cleachtais chalaoiseacha agus mheabhlacha agus nochtheadh cosanta a imscrúdú.

Déanann an fhoireann Iniúcháireachta, Teagmhais agus Imscrúduithe iniúchtaí ar an gcóras oifigiúil rialaithe bia, chomh maith le hiniúchtaí spriocdhírthe ar ghnólachtaí bia chun comhlíonadh shainordú dlíthiúil an Údaráis a chinntiú. Cuireann sé tacaíocht ar fáil freisin le linn iniúchtaí tríú tír agus DG SANTE in Éirinn.

Déanann an fhoireann Iniúcháireachta, Teagmhais agus Imscrúduithe imscrúduithe i gcomhar le gníomhaireachtaí oifigiúla agus gníomhaireachtaí Stáit eile ina líomhnaítear sáruithe tromchúiseacha ar dhlí bia, nó inar aimsíodh calaois bia. Cinneann na himscrúduithe seo cineál agus méid an neamhchomhlíonta le dlí bia agus/nó cionta gaolmhara calaoise bia. D'fhéadfadh gníomhartha forfheidhmithe agus ionchúisimh a thionscnamh mar thoradh ar thorthaí ó imscrúduithe den sórt sin. Déanann an fhoireann Iniúcháireachta, Teagmhais agus Imscrúduithe imscrúdú ar nochtheadh cosanta a dhéantar don ÚSBÉ.

5.5.1 Iniúchtaí

Tá clár iniúcháireachta riosca-bhunaithe an Údaráis deartha chun clúdach leordhóthanach a chinntiú ar na réimsí gníomhaíochta ábhartha go léir agus ar na gníomhaireachtaí oifigiúla go léir thar thréimhse 5 bliana. Foilsítear tuarascálacha iniúchta agus a bpleananna gníomhaíochta ceartaitheacha [ar shuíomh gréasáin an Údaráis](#).

Níor foilsíodh aon tuarascálacha iniúchta in 2024. Mar sin féin, tá na trí iniúchadh seo a leanas curtha i gcrích/críochnaithe agus tá siad ar feitheamh foilsithe:

- Iniúchadh spriocdhírthe ar stóráil chomhthimpeallach agus ar oibríochtaí gnó bia dáileacháin, ó chlár iniúchta 2023. Bhreathnaigh an t-iniúchadh ar bhunaíochtaí éagsúla stórála agus dáileacháin bia, lena n-áirítear mórdhíoltóirí agus ionaid dáileacháin miondíola ar fud na hÉireann
- Iniúchadh ar rialuithe oifigiúla in oibríochtaí gnó bia arna maoirsiú ag an LAVS, ó chlár iniúchta 2023. Rinne an t-iniúchadh seo measúnú ar oiriúnacht agus éifeachtacht na rialuithe oifigiúla a rinne an LAVS laistigh de ghnólachtaí bia éagsúla faoina sainchúram agus faoina maoirseacht
- Iniúchadh ar éifeachtacht na rialuithe oifigiúla i mbunaíochtaí táirgí iascaigh atá réidh le hithe (RTE), ó chlár iniúcháireachta 2024. Dhírigh an t-iniúchadh seo ar bhunaíochtaí a tháirgeann táirgí iascaigh RTE, le béim ar bhunaíochtaí a tháirgeann iasc deataithe RTE agus táirgí RTE eile amhail pâté, manglam cloicheán agus feoil chócaráilte amhail feoil phortáin.

Rinneadh dhá iniúchadh eile in 2024. Tá an dá cheann beagnach i gcrích den phróiseas iniúchta agus ag druidim le forbairt na dtuarascálacha achomair iniúchta, a fhoilseofar ar shuíomh gréasáin an Údaráis. Is iad na hiniúchtaí seo:

- An t-iniúchadh spriocdhírthe ar chomhlíonadh FBO san earnáil seirbhíse beir leat, ó chlár iniúchta 2024. Bhreathnaigh an t-iniúchadh seo ar bhialanna beir leat neamhspleácha éagsúla agus ar éagsúlacht na mbianna ar fud na hÉireann
- Iniúchadh ar rialuithe oifigiúla i mbunaíochtaí éanlaithe formheasta, ó chlár iniúcháireachta 2024. Dhírigh an t-iniúchadh seo ar éifeachtacht agus oiriúnacht rialuithe oifigiúla i mbunaíochtaí maraithe éanlaithe clóis agus neamh-mharaithe. Rinne sé measúnú freisin ar éifeachtacht na rialuithe maidir le *Salmonella* (*Salmonella* speicis a bhfuil tábhacht sláinte poiblí leo).

Ina theannta sin, agus ag leanúint ar aghaidh ón athbhreithniú aimsithe fíricí ar rialuithe oifigiúla agus comhlíonadh FBO le riachtanais cultúir sábháilteachta bia a tharla in 2023, forbraíodh an tuarascáil achomair deiridh agus roinnfear í leis na gníomhaireachtaí oifigiúla ábhartha lena mbaineann. Forbraíodh grúpa oibre cultúir sábháilteachta bia le hionadaithe ó gach gníomhaireacht oifigiúil mar aschur ón athbhreithniú aimsithe fíricí seo.

5.5.1.1 Iniúchtaí idirnáisiúnta

Tá córas rialaithe oifigiúil na hÉireann faoi réir measúnú rialta ag feidhm iniúchta DG SANTE. In 2024, bhí dhá iniúchadh sceidealta ag an gCoimisiún Eorpach le bheith críochnaithe idir Meitheamh agus Deireadh Fómhair 2024.

Áiríodh leis na hiniúchtaí sin iniúchadh ar shláinteachas sábháilteachta beatha, inrianaitheacht agus seoladh ABP agus táirgí díorthaithe – agus iniúchadh ginearálta leantach. Cuireadh an dara ceann den dá cheann ar athló go dtí 2025. Rinneadh an t-iniúchadh ar shábháilteacht beatha leis na gníomhaireachtaí oifigiúla maoirseachta ábhartha. Ní raibh ionadaithe na foirne Iniúcháireachta, Teagmhais agus Imscrúduithe i láthair, toisc go bhfuil an DAFM i gceannas ar an mbeartas i réimse an ABP agus táirgí díorthaithe (lena n-áirítear bia peataí).

Leanann Riarachán Bia agus Drugaí na Stát Aontaithe (FDA) de chigireachtaí faireachais eachtraigh a dhéanamh in Éirinn lena chinntiú go gcomhlíonann oibríochtaí gnó bia in Éirinn a sholáthraíonn bia do na Stáit Aontaithe ceanglais an An tAcht um Nuachóiriú Sábháilteachta Bia (FSMA). I mí Mheán Fómhair 2024, rinne an FDA sé chigireacht ar FBOanna in Éirinn. Déanann pearsanra gníomhaireachta oifigiúla monatóireacht ar chur chun feidhme aon ghníomh ceartaitheach mar fhreagra ar neamhchomhlíonta a d'ardaigh cigirí FDA a mhéid a bhaineann siad le comhlíonadh reachtaíocht bia AE nó náisiúnta. Bhí ionadaithe na foirne Foireann Iniúcháireachta, Teagmhais agus Imscrúduithe i láthair le linn na n-iniúchtaí seo.

Leanann an tÚdarás freisin de bheith ina ionadaí agus rannpháirteach thar ceann na hÉireann sa Líonra um Chórais Iniúcháireachta Náisiúnta (NAS) atá faoi chathaoirleacht an Choimisiúin Eorpaigh. D'fhreastail an tÚdarás ar dhá chruinniú de chuid NAS in 2024 agus ghlac sé páirt ar ghrupaí oibre éagsúla de chuid NAS maidir le doiciméid tagartha NAS a nuashonrú agus a athbhreithniú.

5.5.2 Imscrúduithe calaoise bia

Le linn 2024, rinne oifigigh údaraithe ón ÚSBÉ, mar aon le húdaráis rialála Stáit eile agus gníomhaireachtaí oifigiúla, 219 imscrúdú, a chuimsigh 133 nochtadh cosanta, 64 imscrúdú eile agus 22 imscrúdú ar líne. Bhí cineálacha cur chuige éagsúla ag teastáil ó na himscrúduithe seo, lena n-áirítear rannpháirtíocht leis na daoine tuairiscithe, comhoibriú le gníomhaireachtaí oifigiúla agus gníomhaireachtaí Stáit eile, agus monatóireacht a dhéanamh ar shuíomhanna meán sóisialta agus ar phoist i gcásanna ina raibh amhras ann faoi oibriú ar líne gnólachtaí bia neamhchláraithe.

Le linn 2024, rinne oifigigh údaraithe ón ÚSBÉ, mar aon le húdaráis rialála Stáit eile agus gníomhaireachtaí oifigiúla, 219 imscrúdú, a chuimsigh 133 nochtadh cosanta, 64 imscrúdú eile agus 22 imscrúdú ar líne.

Mar thoradh ar thorthaí ó nochtadh cosanta agus imscrúduithe in 2024 bhí seacht nOrdú Dúnadh, dhá Ordú Toirmisc, dhá Fhógra Comhlíonta agus dhá Fhógra Feabhsúcháin. Mar gheall ar imní faoi shábháilteacht bia a aithníodh le linn na n-imscrúduithe sin, b'éigean níos mó ná 70,500 kg de tháirgí de thionscnamh ainmhithe agus de tháirgí de thionscnamh neamh-ainmhithe a bhaint agus a dhiúscairt.

Thar ceann an Údaráis, feidhmíonn an réimse feidhme Iniúcháireachta, Teagmhais agus Imscrúduithe mar phointe teagmhála náisiúnta calaoise bia don Choimisiún Eorpach. Le linn 2024, ghlac an ÚSBÉ páirt in dhá chruinniú de chuid Líonra Calaoise Agraibhia an AE.

Leanann an tÚdarás de bheith rannpháirteach sa Líonra Faisnéise Thionscal an Bhia (FIIN) agus buaileann sé le comhaltaí an bhoird bhainistíochta ar bhonn ráithiúil. Is líonra tionscal bia atá bunaithe sa RA é FIIN a bhailíonn, a anailísíonn agus a roinneann sonraí ar thástáil amhábhair agus comhábhair chomh maith le faisnéis agus faisnéis. In Éirinn, suíonn an tÚdarás ar an bhFóram Rioscaí agus Bagairtí atá ag Teacht Chun Cinn faoi chathaoirleacht CGFÉ agus ÚSBÉ.

5.5.3 Teagmhais bhia: An pobal a chur ar an airdeall

Príomhghné den idirchaidreamh le tionscal an bhia agus leis na gníomhaireachtaí oifigiúla araon is ea déileáil le teagmhais bhia. Tarlaíonn teagmhais bhia nuair a bhíonn bia ann:

- Tá amhras ann go bhfuil sé ina riosca do shláinte tomhaltóirí
- Neamhchomhlíontach le dlí an bhia.

I gceachtar den dá chás, tá gá le freagairt um bainistiú mearriosca chun bia neamhshábháilte nó, de réir mar is iomchuí, bia neamhchomhlíontach a bhaint den mhargadh agus tomhaltóirí a chur ar an eolas i gcásanna ina sainaithníodh riosca dá sláinte.

Is í foireann Teagmhais Bhia an ÚSBÉ an pointe teagmhála náisiúnta do Líonra Foláirimh agus Comhair an AE (ACN), lena n-áirítear an Córas Mear-Foláirimh um Bia agus Beathú(RASFF), líonra chun faisnéis a mhalartú idir a chomhaltaí – Ballstáit an AE, an Coimisiún Eorpach agus an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia(EFSA) – ar ghuaiseacha a shainaithnítear in ábhair teagmhála bia, beatha agus bia. Is í foireann Teagmhais Bhia an ÚSBÉ an pointe teagmhála freisin don Líonra Idirnáisiúnta na nÚdarás Sábháilteachta Bia (INFOSAN), líonra domhanda d'údaráis náisiúnta sábháilteachta bia a bhfuil a rúnaíocht á óstáil ag an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte.

In 2024, d'eisigh Ballstáit an AE 5,250 fógra déileála RASFF. Astu seo, d'ardaigh Éire 101 acu ar dtús. Bhí 37 fógra ann maidir le bia a táirgeadh in Éirinn agus 227 fógra a bhain le bianna a dáileadh ar fud na hÉireann.

In 2024, dhéileáil an fhoireann Teagmhais Bhia le 796 teagmhas bia, rud a d'éiligh cumas freagartha 24/7. Is méadú é seo i gcomparáid le líon iomlán na dteagmhais bia in 2023 (773). Mar sin féin, ní léiríonn na huimhreacha leathana castacht mhéadaithe na dteagmhais a bhain le slabhraí casta dáileacháin, rud a d'éiligh comhordú freagairtí ilghníomhaireachta agus rannpháirtíocht agus rannpháirtíocht tríú tír.

As na 796 teagmhas bia a fógraíodh don ÚSBÉ in 2024, b'ionann 496 agus “teagmhais lánbhia”, an chatagóir is tromchúisí. Ar cheann de phríomhghníomhaíochtaí na foirne Teagmhais Bhia tá bainistiú teagmhais a bhaineann le bia mar aon le foireann an ÚSBÉ agus foireann sna seirbhísí iniúchóireachta agus saotharlainne, na gníomhaireachtaí oifigiúla agus na gnólachtaí bia lena mbaineann, chun a chinntiú go mbaintear bia neamhshábháilte as an margadh agus an riosca gaolmhar a chur in iúl do thomhaltóirí. Eisíodh 126 rabhadh poiblí san iomlán maidir le bia a bhí á aisghairm ón margadh i bhfoirm foláirimh bia (68) agus foláirimh ailléirginí bia (58), méadú foriomlán i gcomparáid le figiúirí 2023 (71).

In 2024, eisíodh 68 foláireamh bia a thug comhairle don phobal gan bia neamhshábháilte a ithe. Ba iad na príomhchúiseanna le foláirimh bia in 2024 ná bagairt dhíreach nó indíreach a bheith ann do shláinte agus leasanna thomhaltóirí, amhail ábhar eachtrach, ábhar salaithe ceimiceach nó miocróib phataigineacha amhail *Salmonella* nó *Listeria*. In 2024, rinne an fhoireann Teagmhais Bhia bainistiú ar roinnt teagmhais shuntasacha imní sláinte poiblí.

Chomh maith leis na 68 foláireamh bia, d'eisigh an ÚSBÉ 58 foláireamh ailléirgin bia. Eisítear foláirimh ailléirgin nuair a bhíonn 1 nó níos mó de na 14 chatagóir ailléirginí i mbia a gceanglaítear go dlíthiúil orthu a dhearbhu ar an lipéad agus nár éirigh leo é sin a dhéanamh. Tá ailléirgí bia ag triúr as gach céad duine in Éirinn, agus mar sin tá sé tábhachtach go gcuirfí tomhaltóirí ar an eolas faoi aon táirge ina bhfuil ailléirgin neamhdhearbhaithe. Cuirtear síntiúsóirí le córas foláirimh an Údaráis ar an eolas faoi na foláirimh seo trí theachtaireacht téacs.

In 2024, d'fhreagair an ÚSBÉ do roinnt teagmhais a raibh imní shuntasach orthu faoi shláinte an phobail, amhail *Salmonella* Hessarek in uibheacha lachan, noraivíreas in oisrí, trí ráig de thocsain a tháirgeann Shiga *Escherichia coli* (STEC) agus éilliú pise talún le púdar mustaird a allmhairíodh ón India tríd an RA.

In 2024, dhéileáil an fhoireann Teagmhais Bhia le 796 teagmhas bia, sin méadú 3% ar na 773 teagmhas bia ar déileáladh leo in 2023.

5.5.3.1 Éilliú pise talún le púdar mustaird a allmhairítear ón Indiatrídan RA

D'fhreagair an ÚSBÉ do theaghmas thromchúiseach a bhain le púdar mustaird a bhí éillithe le pise talún, a d'allmhairigh FBO ón India isteach sa RA a d'úsáid an púdar mar chomhábhar i raon leathan táirgí a dáileadh ina dhiaidh sin ar fud na hÉireann agus an RA. Chinn imscrúduithe a rinne údaráis na RA gur dócha gur tharla éilliú an mustaird ag an mbunleibhéal táirgthe, toisc gur fhás plandaí mustaird gar do phíseanna talún agus go bhféadfaí iad a iompar i málaí athchúrsáilte a úsáidtear don dá tháirge. Chinn an Ghníomhaireacht um Chaighdeáin Bhia (FSA) RA freisin nach raibh rialuithe tras-éillithe leordhóthanacha i bhfeidhm ag allmhaireoir na RA, rud a chuir leis an tsaincheist a thuilleadh. Mar thoradh air sin d'eisigh an FSA treoir don FBO a chuid táirgí go léir a bhaint den mhargadh, cuid acu a easpórtáladh go hÉirinn.

Mar thoradh ar an dteaghmas seo, rinne an ÚSBÉ aisghairmeacha ar tháirgí iolracha agus d'fhoilsigh sé 17 bhfoláireamh ailléirginí tionlacain do tháirgí a raibh púdar mustaird iontu a bhféadfadh píseanna talún a bheith iontu.

Ina theannta sin, d'eisigh an ÚSBÉ nóta comhairleach don tionscal á chur ar an eolas faoin bhfadhb agus ag iarraidh air fíoruithe a dhéanamh ar shábháilteacht a slabhraí soláthair. Rinne an ÚSBÉ seiceálacha freisin chun a fháil amach an raibh aon ghnó Éireannach ag iompórtáil go díreach ó na soláthraithe Indiacha a raibh tionchar orthu, agus níor aimsíodh aon cheann.

Ní raibh aon ghearáin faoi bhreiteacht ná faoi anaifiolacsas a bhain leis an dteagmhas seo i dtomhaltóirí na hÉireann. Níor chuir aon chomhalta de thionscal na hÉireann in iúl don ÚSBÉ go raibh tionchar ar a slabhraí soláthair de bhun nóta comhairleach an ÚSBÉ ag tabhairt treoir dóibh a slabhraí soláthair mustaird a mheas.

5.5.3.2 *Salmonella* Hessarek in uibheacha lachan

D'fhreagair an ÚSBÉ i gcomhar le NEHS FSS, an DAFM agus comhghleacaithe sláinte poiblí i FSS do ráig de thinneas daonna *Salmonella* Hessarek a bhaineann le huibheacha lachan a ithe. De bhun an imscrúdaithe sin, d'eisigh an FSAI aisghairm d'uibheacha lachan *Salmonella* dearfach, d'eisigh sé preasráiteas agus d'atheisigh sé ár gcomhairle do thomhaltóirí maidir leis an tábhacht a bhaineann le huibheacha lachan a chócaráil go críochnúil.

Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann
Food Safety Authority of Ireland

5.5.3.3 Ráigeanna STEC

Rinne an ÚSBÉ, i gcomhar leis an NEHS, an DAFM agus oifigigh sláinte poiblí, imscrúdú ar thrí ráig tinnis a bhaineann le STEC. Bhí an chéad ráig, de bharr STEC O26, nasctha le bainne bó amh, rud a d'fhág go ndearnadh aisghairm agus foilsiú foláirimh bia. Maidir leis an dara ráig, a bhain le STEC O26 freisin, níor aithníodh aon fhoinsé bia ar leith in ainneoin imscrúduithe ar bhianna éagsúla, lena n-áirítear caora, plúr agus sailéid. Níorbh fhéidir tarchur comhshaoil nó uisce-iompartha a chur as an áireamh freisin. Don tríú ráig, de bharr STEC O157, measadh go raibh luibheanna a fhástar sa bhaile agus duilleoga sailéid cosúil le cáil, lus an choire agus basil mar fhoinsí féideartha. Mar sin féin, níor aithníodh aon fheithicil bia cinntitheach, agus níorbh fhéidir tarchur comhshaoil nó uisce-iompartha a chur as an áireamh.

5.5.3.4 Ráig den noraivíreas amhrasta

Rinne an ÚSBÉ, i gcomhar leis an NEHS, agus oifigigh sláinte poiblí FSS imscrúdú ar ráig tinnis ag imeacht i mí an Mheithimh 2024. Tuairiscíodh go leor cásanna tinnis, agus níor lorg aon cheann acu cúram leighis, rud a chuir cosc ar dhearbhu saotharlainne ar an gcúis. Thuairiscigh cuid mhór de lucht freastail na hócáide gur ith siad oisrí ina stair bhia agus léirigh siad comharthaí ar saintréith de chuid ionfhabhtú noraivíris iad. Mar sin féin, níor fhan aon oisrí ag an imeacht tar éis tuairiscí breoiteachta, mar sin níorbh fhéidir aon sampláil bia a dhéanamh ar an mbaisc amhrasta. Braitheadh imscrúduithe leantacha le soláthraí na n-oisrí noraivíreas i mbaisc eile ar leith, rud a d'fhág gur aisghairm dheonach na n-oisrí. Ceaptar gur chuir báisteach throm as a dtagann teagmhais thar maoil leis na hoisrí a bheith éillithe le noraivíreas.

5.6 An Dr Wayne Anderson

Stiúrthóir, Bia-Eolaíocht agus Caighdeán

Tá foireann eolaithe agus riarthóirí tiomnaithe ag an réimse feidhme Bia-Eolaíocht agus Caighdeán (BEC) a oibríonn le chéile chun ár n-eolas agus ár saineolas a leathnú, a chuireann siad i bhfeidhm chun sláinte agus leasanna tomhaltóirí a chosaint.

Chomh maith le measúnuithe riosca, áirítear le hobair BEC áiseanna comhlíonta a fhorbairt agus treoir theicniúil a dhréachtú don tionscal bia agus d'oifigh forfheidhmithe, tacaíocht shaineolach a sholáthar d'eachtraí bia agus imscrúduithe, pleananna samplála náisiúnta a chomhordú i gcomhar le gníomhaireachtaí oifigiúla an ÚSBÉ, rialuithe oifigiúla díreacha a dhéanamh ar bhianna áirithe agus léargas teicniúil a sholáthar do Ranna Rialtais ar fhorbairt reachtaíochta bia ar leibhéal an AE.

Cinntíonn réimse feidhme an EBC go bhfuil an chomhairle eolaíoch is fearr ar fáil don ÚSBÉ trí bhainistíocht agus tacaíocht a thabhairt do Choiste Eolaíochta an ÚSBÉ, ar a bhfuil 15 eolaí neamhspleách arna gceapadh ag an Aire Sláinte. Cuireann sé leis an bpobal eolaíochta níos leithne trí léachtaí a sholáthar ag an tríú leibhéal agus trí pháipéir a sheachadadh ag cruinnithe eolaíochta náisiúnta agus idirnáisiúnta. Comhoibríonn a chuid eolaithe go forleathan le EFSA agus cuireann siad ionchur teicniúil ar fáil in obair Choimisiún Codex Alimentarius a leagann síos caighdeán idirnáisiúnta sábháilteachta bia.

5.6.1 Tacú le forfheidhmiú an dlí bia

Déanann na gníomhaireachtaí oifigiúla a ndícheall forghníomhú comhsheasmhach, éifeachtach agus éifeachtach an dlí bia, a dhéanann a n-oifigh iniúchta agus foireann oifigiúil na saotharlainne. Tacaíonn limistéar feidhme EBC leis an iarracht seo ar chomhairle eolaíochta agus theicniúil. In 2024, in éineacht le gníomhaireachtaí oifigiúla, chomhchruthaigh muid Pleananna Comhordaithe Rialaithe 2025 ar Éillithe (CCPC) i mBia, chuireamar na sonraí ó CCPC 2023 agus 2024 faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh, chomh maith le tosaíochtaí samplála ceimiceacha eolaíocht-bhunaithe a thiomsú do Cláir Náisiúnta Samplála Ceimiceach FSS do 2025. Chuir an fhoireann EBC ionchur saineolach ar fáil freisin i bpleananna rialaithe 2024 an DAFM do chógaís tréidliachta agus ina plean rialaithe 2025–2027 do lotnaidicídí. Chuir eolaithe sábháilteachta ceimiceacha EBC, ag obair le taighdeoir iardhochtúireachta de chuid Ollscoil Luimnigh arna mhaoiniú ag Research Ireland, forbairt ar mhúnla uathoibrithe riosca-rangaithe do cheimiceáin i mbia chun cinn bunaithe ar choincheap a d'fhorbair Coiste Eolaíochta an ÚSBÉ.

Agus teorainneacha nua á mbrú acu, chomhordaigh an fhoireann an chéad bhailiú agus tiomsú sonraí leibhéal úsáide ar bhreiseáin bia áirithe ag gnólachtaí bia le cabhair ón bhfoireann atá ag obair i dtionscal an bhia agus ó ghníomhaireachtaí oifigiúla. Cuirfidh an fhoireann na sonraí seo faoi bhráid EFSA in 2025.

In 2024, d'fhorbair agus sheachaid foireann EBC, i gcomhar le foireann oiliúna an RACB, cúrsa ar lipéadú bainne foirmle do naíonáin do chigirí DAFM. Chuir ECB comhairle theicniúil ar fáil freisin don fhoireann um Beartas Forfheidhmithe chun treoir oifigiúil gníomhaireachta ar tháirgí cócó agus seacláide a nuashonrú, chuir sé oiliúint ar fáil don NEHS, nuashonraigh faisnéis USBÉ ar uisce i mbuidéil mar fhreagra ar thabhairt isteach na Treorach nua um Uisce Óil agus chuir sé go mór leis an athbhreithniú ar *Chód Cleachtais Uimh. 5: Teagmhais Bhia* agus Foláirimh Bhia ag an bhfoireann Iniúcháireachta, Teagmhais agus Imscrúduithe.

Is minic a sholáthraíonn baill foirne EBC an t-eolas teicniúil chun cabhrú le teagmhais bia níos mó agus níos casta agus ráigeanna galair bia-iompartha a réiteach. In 2024, áiríodh samplaí de na réimsí a raibh saineolas teicniúil den sórt sin ag teastáil le haghaidh bainistíochta riosca: éilliú pise talún do mhustaird, braiteadh *Cronobacter* i bhfoirmle naíonán púdraithe speisialaithe, dhá ráig de thocsaineach *Escherichia coli* (STEC) a iompraítear i mbia, ráig *Salmonella* Hessarek nasctha le huibheacha lachan, cás botulism naíonán agus eachtra de *Listeria monocytogenes* in iasc deataithe. Chuir eolaithe EBC sainchomhairle ar fáil freisin chun cabhrú le cúig iniúchadh agus imscrúdú le linn 2024.

In 2024, lean foireann an EBC ar aghaidh ag déanamh rialuithe oifigiúla díreacha ar bhianna ina raibh saineolas teicniúil ag teastáil. Sa chomhthéacs sin, chuir EBC comhairle theicniúil ar fáil maidir le 9 mbia géinmhodhnaithe (GM) agus 24 bia núíosacha don DoH agus don DAFM, láimhseáil sé 7 bhfiosrúchán ar bhianna GM agus 244 ceist ar bhianna núíosacha, agus sholáthair sé 4 chinneadh do ghnólachtaí bia ar an úrscéal stádas bia táirgí bia ar leith.

I réimse na mbianna do ghrúpaí sonracha (FSGanna), bhain EBC úsáid as saineolas cothaithe agus diaitéiteach speisialaithe chun measúnú a dhéanamh ar shábháilteacht agus ar chomhlíonadh reachtaíocht FSG 200 bia chun críocha sonracha leighis, 82 foirmle naíonán agus foirmilí leantacha agus 5 athsholáthar aiste bia iomlán. Sainaithníodh saincheisteanna neamhchomhlíonta leis na bianna seo agus tugadh aghaidh orthu go príomha leis na monaróirí, agus níor mhéadaigh Bainisteoir Riosca an USBÉ ach saincheist amháin le haghaidh tuilleadh gníomhaíochta forfheidhmithe. I réimse na n-éileamh sláinte agus cothaithe maidir le FSGanna, rinne an fhoireann EBC 112 seiceáil comhlíonta agus fuair EBC sainchomhad éilimh sláinte amháin agus rinne sé seiceáil air sular cuireadh chuig an gCoimisiún Eorpach é. Ina theannta sin, seiceáladh 42 forlíonadh bia ar tugadh fógra dóibh agus 20 FSG chun an reachtaíocht breiseáin a chomhlíonadh.

5.6.2 Eolaíocht agus fianaise a neartú

In 2024, tháinig Coiste Eolaíochta an ÚSBÉ le chéile 3 huaire agus rinne sé athbhreithniú ar a phlean oibre 5 bliana agus leanadh den obair ar 6 dhréacht-tuairim sna fochoistí éagsúla. Shínigh an Coiste comhairle *Oiriúnacht na modhanna anailíse chun barántúlacht bia a mheasúnú*. Foilsíodh é seo agus an chomhairle a críochnaíodh i mí na Nollag 2023, *Measúnú ar shábháilteacht “próibhithigh” i bhforbhianna*, ar shuíomh gréasáin an ÚSBÉ agus, faoi thionscnamh nua, san iris EFSA *Food Risk Assess Europe*, a thugann rochtain dhomhanda ar an obair den Choiste Eolaíochta.

In 2024, tháinig eolaithe EBC 206 measúnú riosca chun tacú le teagmhais agus imscrúduithe sábháilteachta bia. Astu seo, bhí 52 ar shábháilteacht bhitheolaíoch, 54 ar shábháilteacht cheimiceach, 15 ar shábháilteacht chothaithe agus 85 ag déileáil le réimse na heolaíochta agus na teicneolaíochta bia. Rinneamar measúnú riosca mionsonraithe freisin ar bhreiseáin bia ghliocról (E 422) i ndeochanna oighir sluisí agus d’eisigh muid comhairle sábháilteachta bia ar shuíomh gréasáin an ÚSBÉ i gcomhar le foireann an RACB.

Choinnigh eolaithe EBC tionchar an ÚSBÉ ar threo taighde tábhachtach sábháilteachta bia trí fhreastal ar bhoird stiúrtha ocht gclár taighde náisiúnta mhóra arna maoiniú ag an DAFM agus ag an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (GCC), ag clúdach ábhair mar shábháilteacht bianna gairneoireachta, rialú. míceatocsainí, sábháilteacht agus seilfré bianna deataithe agus pacáistiú gníomhach chun iasc pacáilte a shíneadh ar an seilfré. Lean eolaithe EBC ag obair i gcuibhreannas Eorpach ag forbairt uirlisí riosca atá ag teacht chun cinn ar a dtugtar FoodSafeR. In éineacht le FSS, chríochnaigh foireann an EBC tuairiscí suirbhé bia ar shábháilteacht mhiocróbach uisce i mbuidéil agus ar shábháilteacht mhicribhitheolaíoch bia fuaraithe agus reoite brataithe/arán déanta as feoil éanlaithe clóis a bheartaítear a ithe cócaráilte. Foilseofar an dá thuarascáil go luath in 2025. Scrúdaigh tuilleadh oibre forbhianna ina raibh caiféin agus rinneadh staidéar ar phatrúin agus ar chomhlíonadh éileamh sláinte ar bhia. Comhordaíodh sonraí maidir le zónóisí in Éirinn do 2023 agus foilseofar iad ar shuíomh gréasáin an ÚSBÉ go luath in 2025. Cuireadh na sonraí zónóisí 2023 seo faoi bhráid an EFSA freisin.

Ba í 2024 an tríú bliain oibriúcháin den Tascfhórsa náisiúnta um Athchóiriú Bia laistigh den EBC faoi chomhaontú leibhéal seirbhíse (SLA) le Éire Shláintiúil sa Roinn Sláinte. Chuaigh an obair ar aghaidh go tapa le 206 cruinniú de pháirtithe leasmhara agus 6 chruinniú de chatagóir bia leis an tionscal chun athfhoirmliú bianna a spreagadh. Bhailigh an Tascfhórsa os cionn 4,500 lipéad táirgí bia chun sonraí dearbhaith cothaithe a mheasúnú agus rinne siad sampláil ar 414 táirge chun leibhéil salainn, siúcra agus saille a sheiceáil. D'fhoilsigh sé 5 nuachtlitir agus reáchtáil sé ceardlann bhliantúil, ar ar fhreastail 76 páirtí leasmhar. D'fhoilsigh sé ocht dtuarascáil, lena n-áirítear obair a shocraíonn uasspriocanna in aghaidh an riar salainn do phíotsa a dhíoltar in earnáil na seirbhíse bia, chomh maith le hobair a bhunaigh spriocanna athfhoirmithe do bhianna comhlántacha atá ar fáil ar bhonn tráchtála.

Food Reformulation Tools and Supports

Each food business's food reformulation journey will be different. See some steps to get your food business started on our webpage.

Have you:

- ✓ Checked if your food products are listed in the 40 priority food categories for reformulation and which nutrients they are targeted for?
- ✓ Used our Decision Tree and Calculator to understand your reformulation starting point (baseline) and the nutrient composition for your food product to meet by 2025?
- ✓ Considered your reformulation strategy e.g. such as incremental reduction or ingredient substitution? Check out the case studies and useful resources on our webpage for inspiration!

2025

5.6.3 Comhoibriú eolaíochta agus comhairle theicniúil

Cuireann foireann EBC go mór le hobair EFSA, lena n-áirítear eagrú agus óstáil Lárionad EFSA d'Éirinn. Leanadh ar aghaidh leis seo in 2024 faoi chomhaontú nua Lárionaid EFSA. Thug an Lárionad cuairt ar institiúidí tríú leibhéal Airteagal 36 chun aird a tharraingt ar an gcistiú taighde atá ar fáil agus chun béim a chur ar dheiseanna comhoibrithe le EFSA. Rinneadh eagraíochtaí nua de chuid Airteagal 36 d'Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan agus d'Ollscoil Luimnigh a mhéadaigh an liosta d'Éirinn go 14 institiúid atá in ann rochtain a fháil ar mhaoiniú EFSA. Láimhseáil an Lárionad 50 iarratas ar fhaisnéis tríd an líonra Lárionad.

Leanaimid ar aghaidh ag cur lenár gcomhpháirtíocht le EFSA, agus in 2024 bhí baint ag an FSAI le trí thasc shaincheaptha agus d'éirigh linn togra a chur isteach dár gcéad tasc sainoiriúnaithe faoi stiúir ar “Staidéar leitheadúlachta miondíola chun imscrúdú a dhéanamh ar leibhéil éillithe micribhitheolaíochta i réidh le hithe (RTE) ionadaigh déiríochta agus feola plandaí-bhunaithe”, a thosóidh in 2025. Le maoiniú EFSA, bhíomar in ann duine tiomnaithe a earcú freisin chun díriú ar obair chumarsáide EFSA. Ar deireadh, dhear agus sheachaid eolaithe EBC, le cúnamh ó fhoireann eile de chuid an ÚSBÉ i gcomhar le EFSA, cleachtadh *Oiliúna Ullmhachta Géarchéime Sláinte um Bagairtí Tromchúiseacha Trasteorann EFSA agus ÚSBÉ* do 2024.

Ba é an toradh a bhí air sin ná cleachtadh géarchéime insamhlaithe i mBaile Átha Cliath le rannpháirtithe ó chúig Bhallstát den AE, ceithre ghníomhaireacht de chuid an AE agus an Coimisiún Eorpach. Ghlac eolaithe ó fhoireann EBC páirt i 4 chruinniú d'Fhóram Comhairleach EFSA a chuir comhairle eolaíoch ar EFSA agus 10 gcruinniú líonra EFSA le Ballstáit an AE maidir le hábhair amhail nanaitheicneolaíocht, measúnú riosca micribhitheolaíochta, monatóireacht ar shonraí zónóise agus orgánaigh ghéinmhodhnaithe (GMOanna).

Tá an treoir Eorpach ag EFSA freisin maidir le rioscaí atá ag teacht chun cinn a shainaithint, agus ghlac an ÚSBÉ páirt sa dá chruinniú den Líonra Malartaithe Rioscaí atá ag Teacht Chun Cinn. Chun tacú leis an ngníomhaíocht seo, tháinig Grúpa Scagthástála Riosca atá ag Teacht Chun Cinn an ÚSBÉ le chéile 3 huair in 2024 chun 15 nóta faisnéise a bhreithniú ar chomharthaí féideartha riosca atá ag teacht chun cinn. D'fhreastail an ÚSBÉ ar Fhóram um Rioscaí agus Bagairtí atá ag Teacht Chun Cinn an FDI faoi dhó chun faisnéis a roinnt ar 23 saincheist atá ag teacht chun cinn leis an tionscal bia. Ina theannta sin, rinne an fhoireann riosca atá ag teacht chun cinn iniúchadh ar uirlisí nua anailíse sonraí agus chruthaigh siad múnla nua chun blás algach i gcorp fionnuisce a thuar, dhá dheais le haghaidh saincheisteanna calaoise bia an AE agus creat cruthúnais choincheapa chun forlíontaí bia a dhíoltar trí ríomhthráchtáil a shainaithint.

In 2024, d'fhreastail baill foirne FSS ar 35 cruinniú saineolaithe agus 5 chruinniú den Bhuanchóiste um Plandaí, Ainmhithe, Bia agus Beatha. Chuir siad 11 doiciméad faisnéise ar fáil freisin don Roinn Sláinte maidir le saincheisteanna as a dtiocfaidh vótaí chun reachtaíocht nua AE a ghlacadh. Bhí ionchur teicniúil ar leith ag teastáil ó eolaithe FSS chun tacú leis an DoH maidir le saincheist ar leith amháin maidir le cosc molta ar bhlastáin deataithe.

Ar an stáitse idirnáisiúnta, is iad cruinnithe Choimisiún Codex Alimentarius an áit a gcomhaontaítear caighdeáin dhomhanda bia. Rinne an fhoireann FSS ionadaíocht d'Éirinn ag an Coiste Codex um Éillithe i mBianna agus an Coiste Codex um Shláinteachas Bia. Chuir foireann an FSS ionchur teicniúil ar fáil maidir le caighdeáin a bhí á bplé, chomh maith le páirt a ghlacadh i ngrúpa ríomhoibre a d'fhorbair cód cleachtais maidir le caidmiam i mbianna a chosc agus a laghdú. D'fhreastail eolaithe FSS freisin ar an Eagraíocht um Chomhoibriú agus Forbairt Eacnamaíochta Meitheal um Shábháilteacht Bianna agus Fothaí Núíosacha.

In 2024, chomhoibrigh an ÚSBÉ le EFSA chun *Oiliúna Ullmhachta Géarchéime Sláinte um Bagairtí Tromchúiseacha Trasteorann EFSA agus ÚSBÉ* a dhearadh agus a sheachadadh

5.6.4 Rannpháirtíocht agus cumarsáid

Déileálann eolaithe FSS le go leor ceisteanna ó pháirtithe leasmhara, go díreach agus trí Líne Chomhairle an ÚSBÉ. In 2024, d'fhreagair siad 510 ceist. Astu seo, bhain 37 le cúrsaí sábháilteachta ceimiceacha, 35 le cothú, 157 le sábháilteacht bhitheolaíoch, 25 le hailléirginí bia, 244 le bianna núíosacha agus 12 le saincheisteanna teicneolaíochta bia eile. D'fhreagair foireann an FSS 14 cheist ó na meáin agus chuir siad faisnéisiú fairsing ar fáil maidir le sábháilteacht deochanna oighir sluisí.

Le linn 2024, nuashonraigh an FSS trí bhileog fíricí sábháilteachta ceimiceacha ar shuíomh Gréasáin an ÚSBÉ agus an fhaisnéis ghréasáin ar éilimh sláinte. Leanadh den obair ar Threoir AE a fhorbairt maidir le staidéir seilfré a bhaineann go sonrach le rialú *L. monocytogenes* i mbianna RTE, chomh maith le treoir náisiúnta maidir le monatóireacht comhshaoil le haghaidh *L. monocytogenes* do ghnóthaí bia.

Chuaigh an ÚSBÉ i dteagmháil go minic le tionscal an bhia agus lena chomhlachtaí trádála, lena n-áirítear IDI, ar fhreastail an ÚSBÉ ar a choiste gnóthaí rialála ceithre huaire, gach uair ag soláthar mionteagasc ar fhorbairt reachtaíochta ar leibhéal an AE, nuashonruithe ar ghníomhaíochtaí ÚSBÉ agus cur i láthair ar shaincheisteanna sonracha.

Tá eolaithe ECB gníomhach freisin i gcomhdhálacha agus cruinnithe náisiúnta agus idirnáisiúnta, áit a sholáthraíonn siad sábháilteacht theicniúil bia agus faisnéis reachtach do raon leathan lucht féachana. In 2024, thug siad ocht gcur i láthair ag cruinnithe idirnáisiúnta ar ábhair mar mhéadracht bainistíochta riosca, bianna núíosacha agus rioscaí micribhitheolaíochta. Thug siad seacht gcur i láthair freisin ag cruinnithe náisiúnta. D'fhoilsigh foireann an FSS 3 achoimre agus 1 pháipéar piarmheasúnaithe i réimse an chothaithe agus lean siad ag tacú le hinstitiúidí tríú leibhéal trí 16 léacht a thabhairt do mhic léinn fochéime agus iarchéime ag 7 n-ollscoil agus ollscoileanna teicneolaíochta éagsúla.

In 2024, d'fhreagair baill foirne FSS 510 ceist. Astu seo, bhain 37 le cúrsaí sábháilteachta ceimiceacha, 35 le cothú, 157 le sábháilteacht bhitheolaíoch, 25 le hailléirginí bia, 244 le bianna núíosacha agus 12 le saincheisteanna teicneolaíochta bia eile.

06

Rannpháirtíocht páirtithe leasmhara

Tá comhoibriú ar cheann de chroíluachanna an Údaráis. Is trí oibriú lenár bpáirtithe leasmhara agus lenár gcomhpháirtithe idirnáisiúnta amháin is féidir linn ár sprioc maidir le cosaint tomhaltóirí a bhaint amach. Aithníonn an tÚdarás luach agus tiomantas a chomhpháirtithe agus a chomhoibrithe náisiúnta maidir le córas cuimsitheach rialuithe a sheachadadh ar mhaithe le sábháilteacht agus barántúlacht bia le linn 2024.

Chomh maith le rannpháirtíocht an ÚSBÉ lena chomhpháirtithe rialála, leis an bpobal acadúil agus le tomhaltóirí, bíonn an tÚdarás i dteagmháil go rialta le roinnt páirtithe leasmhara ábhartha náisiúnta agus idirnáisiúnta d'fhonn sábháilteacht agus barántúlacht bhia na hÉireann a uasmhéadú.

In 2024, bhí ról lárnach ag páirtithe leasmhara an Údaráis maidir le teachtaireachtaí ÚSBÉ a scaipeadh agus córais bhia na hÉireann a chosaint. Mar shampla, lean an tÚdarás ar aghaidh ag coinneáil a dhlúthchaidreamh leis an nGníomhaireacht um Chaighdeán Bhia (FSA) i dTuaisceart Éireann in 2024. Leis an gcomhpháirtíocht seo, a chumasaítear trí Mheabhrán Tuisceana, is féidir aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna coiteanna a bhaineann le comhsheasmhacht an fhorfheidhmithe sa dá dhlínse, chomh maith le comhar éifeachtach a áirithiú i gcás teagmhas bia trasteorann.

Tugtar breac-chuntas sa Mheabhrán Tuisceana (MoU) idir Gníomhaireacht na Loch agus an tÚdarás ar an gcúnamh a chuireann Gníomhaireacht na Loch ar fáil d'oibriú Chlár Monatóireachta Sliogéisc na hÉireann i Loch Feabhail agus i Loch Cairlinn. Le linn 2024, lean comhoibriú an Údaráis le Biaslán ar shaincheisteanna comhleasa, agus tugadh MoU nua chun críche.

Grianghraf 6. Grianghraf den Dr Pamela Byrne (ÚSBÉ) agus an Dr Gary Kearney (Biaslán) ag tabhairt MoU nua chun críche in 2024

Comhoibríonn an tÚdarás freisin le IDI ar scanadh spéire tríd an bhFóram um Rioscaí agus Bagairtí atá ag Teacht Chun Cinn, a bhfuil ionadaithe ón ÚSBÉ, IDI agus na monaróirí bia ilnáisiúnta níos mó ina chomhaltas. D'oibrigh an tÚdarás freisin le rialtóirí eile in Éirinn, lena n-áirítear an HPRA agus an GCC.

Is comhpháirtíocht straitéiseach nua é an Tascfhórsa um Athchóiriú Bia idir an ÚSBÉ agus Éire Shláintiúil ag an Roinn Sláinte. Is é cuspóir an Tascfhórsa um Athchóiriú Bia ná an *Treochlár um Athchóiriú Táirgí Bia in Éirinn* a chur i bhfeidhm. Sonraítear éachtaí an Tascfhórsa um Athchóiriú Bia in [**Tuarascáil Dul Chun Cinn an Tascfhórsa um Athchóiriú Bia 2024.**](#)

Is ranníocóir gníomhach é an tÚdarás ar roinnt coistí eile arna n-óstáil ag eagraíochtaí eile, agus is iad na cuspóirí atá leo caighdeáin a ardú agus a chothabháil san earnáil bia. Áirítear ar na heagraíochtaí seo, ach níl siad teoranta dóibh: Bord Bia, Spórt Éireann, Búistéirí Ceardaíochta Comhlachaithe na hÉireann agus an ÚSBÉ. Leanann an ÚSBÉ de bheith ina chomhalta de Córais Bhia Inbhuanaithe Éireann (SFSI), cuibhreannas de chúig eagraíocht de chuid Rialtas na hÉireann atá faoi cheannas na hAireachta Talmhaíochta, Bia agus Mara. Is é misean SFSI príomh-shaineolas agraibhia na hÉireann a roinnt le tíortha comhpháirtíochta thar lear chun cabhrú leo slabhraí luacha inbhuanaithe, sábháilte agus éifeachtúla a thógáil sa talmhaíocht agus sa bhia. Tá ionadaíocht ag an Údarás freisin ar Bhord Náisiúnta Creidiúnaithe na hÉireann.

6.1 Rannpháirtíocht Eorpach

Lean an rannpháirtíocht lenár gcomhpháirtithe agus lenár reachtóirí san AE in 2024, le rannpháirtíocht leanúnach an ÚSBÉ i sainghrúpaí an Choimisiúin Eorpaigh agus na Comhairle Eorpaí, chomh maith le bheith rannpháirteach mar ionadaí na hÉireann sa Bhord Bainistíochta, san Fhóram Comhairleach agus i ngrúpaí eile laistigh de EFSA.

D'oibrigh an tÚdarás le ceannairí gníomhaireachtaí bia i mBallstáit eile an AE chun dea-chleachtas a roinnt i gcur chuige forfheidhmithe agus chomhoibrigh sé chun treoir a fhorbairt chun tacú le forfheidhmiú agus chun cur le hobair an Choimisiúin Eorpaigh. Le linn 2024, ghlac comhaltaí an Údaráis páirt i gcruinnithe iomlánacha ghrúpa na gCeannairí Eorpacha Gníomhaireachtaí Sábháilteachta Bia chomh maith le grúpaí oibre ar fhorlíonta bia, ríomhthráchtáil, rialuithe allmhairithe, scéimeanna dearbhaithe príobháidí agus córais bia inbhuanaithe.

6.2 Rannpháirtíocht eile

De réir an Achta um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998, éascaíonn an FSCC comhairliúcháin le grúpa leathan ionadaithe ó pháirtithe leasmhara an Údaráis, lena n-áirítear ón mbonn tomhaltóirí, ó thionscal an bhia, ón gcigireacht agus ó lucht acadúil a dhéanann ionadaíocht thar ceann earnáil an bhia.

In 2024, d'óstáil an FSCC trí chruinniú den Chomhairle, inar pléadh ábhair éagsúla. Chuimsigh na cruinnithe seo raon leathan den obair a rinneadh laistigh den ÚSBÉ, lena n-áirítear cur i láthair ó Ruth Conefrey, Bainisteoir Oiliúna & Comhlíonta, ar obair

an ÚSBÉ ar oiliúint agus comhlíonadh, lena n-áirítear comhairliúchán ar ardán ríomhfhoghlama nua an ÚSBÉ. Chuir an ÚSBÉ an Chomhairle ar an eolas freisin faoi fhóram nua a seoladh don tionscal ar ábhar na ríomhthráchtála, agus an cruinniú tionscnaimh ar siúl i rith mhí na Nollag. Chuathas i gcomhairle le comhaltaí na Comhairle le linn 2024 mar chuid d'fhorbairt an phlean straitéise nua agus tugadh cuireadh dóibh freastal ar sheoladh Straitéis ÚSBÉ 2025–2029, a bhí ar siúl in oifig an ÚSBÉ i mí na Nollag 2024.

Seoladh foghrúpa nua laistigh den Chomhairle in 2024 chun plé a éascú agus chun tuairimí páirtithe leasmhara a bhailiú maidir le córas rátála sláinteachais bia atá beartaithe d'Éirinn. Oibreoidh an foghrúpa seo i gcomhar leis an gCoiste Eolaíoch, atá ag fiosrú an ábhair seo thar ceann an ÚSBÉ. I rith 2024, tugadh cuireadh do chomhghleacaithe ó FSA Thuaisceart Éireann (Kathryn Baker agus Una Campbell) cur i láthair a thabhairt ar chóras rátála sláinteachais bia comhchosúil a seoladh le déanaí ina ndlínse. I mí na Nollag 2024, d'fhreastail Cathaoirleach an FSCC ar chruinniú de Bhord an ÚSBÉ chun obair na Comhairle a phlé i rith na bliana.

Ar an 1 Deireadh Fómhair 2024, d'óstáil an ÚSBÉ comhdháil i gCaisleán Bhaile Átha Cliath chun comóradh 25 bliain ó bunaíodh an ÚSBÉ i 1999 faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 agus na chéad chonarthaí seirbhíse idir an ÚSBÉ agus na gníomhaireachtaí oifigiúla. Thug an chomhdháil, dar teideal “I dTreo 2049: Todhchaí an Chórais Rialaithe Sábháilteachta Bia a Mhúnlú”, deis uathúil do chigirí sinsearach ar fud an chórais rialaithe oifigiúil dul i mbun plé ardleibhéil faoi thodhchaí an chórais sábháilteachta bia in Éirinn.

Grianghraf 7. Baill den FSCC agus FSA Thuaisceart Éireann in oifig an ÚSBÉ in 2024

D'fhreastail breis agus 185 duine ar an gcomhdháil a rinne ionadaíocht thar ceann Ranna Rialtais, gníomhaireachtaí oifigiúla agus saotharlanna oifigiúla, chomh maith le rannpháirtithe ó chomhlachtaí náisiúnta agus Eorpacha eile. I measc na bpríomhthéamaí ón imeacht bhí an tábhacht a bhaineann le comhoibriú méadaithe, sonraí a roinnt chun tacú leis an mbonn fianaise dár gcuid oibre i gcóras rialaithe sábháilteachta bia atá tagtha chun cinn agus an bonn reachtach atá ag méadú faoina n-oibrímid.

Lean an ÚSBÉ de bheith ina phointe teagmhála náisiúnta do INFOSAN, comhthionscnamh idir an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte agus Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta (FAO) na Náisiún Aontaithe. Tá 189 mBallstát páirteach sa tionscnamh i ngnáth-mhalartú faisnéise ar shaincheisteanna sábháilteachta bia agus i gcomhroinnt taithí agus saineolais, agus cumasaíonn sé rochtain thapa ar fhaisnéis i gcás éigeandálaí sábháilteachta bia.

Tá Stiúrthóir FSS an ÚSBÉ ina chomhalta gníomhach den Choimisiún Idirnáisiúnta um Shonraíochtaí Micribhitheolaíochta le haghaidh Bianna (ICMSF). Ina theannta sin, leanann an ÚSBÉ ar aghaidh ag óstáil toscaireachtaí eachtracha ar mian leo tuilleadh a fhoghlaim faoina straitéis agus faoina oibríochtaí.

In 2024, bronnadh Gradam ÚSBÉ ag Taispeántas Eolaí Óg & Teicneolaíochta BT ar an tionscadal dar teideal “An bhfuil aerfhriochtóirí chomh sláintiúil agus is dóigh linn?”. Rinne na buaiteoirí, ó Ardscoil Mhuire i gCorcaigh, imscrúdú ar an gcaoi a bhfuil difríocht idir leibhéil aicriolaimíde idir sceallóga atá cócaráilte in oigheann agus sceallóga atá cócaráilte in aerfhriochtóir.

I mí Feabhra 2024, d’fhoilsigh an tÚdarás taighde cuimsitheach tionscail agus tomhaltóirí a rinne sé, a fuarthas amach go gcreideann tomhaltóirí go bhfuil feabhas tagtha ar shábháilteacht bia in Éirinn le 5 bliana anuas, agus tuairim is 9 as gach 10 duine ag smaoineamh ar bhia in Éirinn a bheith sábháilte. Tríd is tríd, tháinig

laghdú freisin ar imní faoi shábháilteacht bia i measc gairmithe thionscal an bhia mar gheall ar mheascán de na rialacháin láidre a mheasann siad, eolas méadaithe ar nósanna imeachta sábháilteachta bia agus rialuithe láidre ag cigirí bia. Léirigh an taighde dearcaidh a rinne Ipsos B&A gur luaigh níos mó ná 3 as 4 (76%) gnó bia na costais mhéadaithe a bhaineann le gnó a dhéanamh mar an phríomhcheist a théann i bhfeidhm ar an tionscal. Ina dhiaidh sin bhí imní faoi infhaighteacht na foirne (46%). Léirigh an taighde freisin, in ainneoin muinín mhéadaithe i measc tomhaltóirí go bhfuil bia na hÉireann sábháilte le hithe, go bhfuil go leor saincheisteanna sábháilteachta bia fós ann do ghnólachtaí bia. Tá ailléirginí bia, sláinteachas bia agus láimhseáil, chomh maith le nimhiú bia ar na hábhair imní is mó maidir le sábháilteacht bia do ghnólachtaí bia na hÉireann, agus tá breis agus trian de ghnólachtaí bia á liostú sna trí ábhar imní is mó atá acu. Tríd is tríd, tá muinín láidir i mbearta sábháilteachta bia i measc an tionscail agus tomhaltóirí, agus aithníonn an tionscal freisin an tábhacht a bhaineann le rialacháin sábháilteachta bia in Éirinn.

Grianghraf 8. An Dr Pamela Byrne (ÚSBÉ), Hildegard Naughton Uasal (TD) agus Ann Horan Uasal (ÚSBÉ) ag seoladh thorthaí taighde dearcaidh náisiúnta an ÚSBÉ

6.3 Rannpháirtíocht tionscail

Tá tionscal an bhia freagrach as sábháilteacht bia ar mhargadh na hÉireann, ach is é ról an Údaráis maoirseacht agus forfheidhmiú.

Bíonn an tÚdarás i dteagmháil go rialta le tionscal an bhia chun gnólachtaí bia a chur ar an eolas faoina bhfreagrachtaí agus chun a gcomhlíonadh le reachtaíocht sábháilteachta bia a mhéadú trí imeachtaí oiliúna agus comhlíonta a chur ar fáil. Tá cúig fhórait tionscail ag an Údarás a chumasaíonn rannpháirtíocht struchtúrtha agus dhíríthe le codanna sonracha den earnáil bia: Fóram na gCeardaithe, an Fóram Miondíola, an Fóram Seirbhíse Bia, Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach, agus an Fóram Ríomhthrachtála agus Gnó Bia Ar Líne. Buaileann an ÚSBÉ lena fórait tionscail chun ardán a sholáthar do ghairmithe thionscal an bhia chun saincheisteanna a phlé leis an Údarás agus chun faisnéis thábhachtach a fháil uaidh. Ligeann na cruinnithe don Údarás aon saincheisteanna leanúnacha a ardú leo siúd atá ag obair sa tionscal agus feasacht a chruthú ar athruithe rialála agus reachtacha.

6.3.1 Fóram na gCeardaithe

Is grúpa éagsúil agus dinimiciúil de tháirgeoirí bia ceardaithe, mionscála agus baile iad comhaltaí Fhórait na gCeardaithe. Díríonn an Fóram ar bhainistíocht sábháilteachta bia laistigh de chórais táirgthe, ag cur béime ar mhodhanna traidisiúnta agus ní gá go bhfuil méid tráchtála iontu. Soláthraíonn an Fóram suíomh úsáideach trína bhféadfaidh táirgeoirí agus rialtóirí den sórt sin dul i ngleic, idirghníomhú agus malartú faisnéise agus peirspictíochtaí.

Tháinig Fóram na gCeardaithe le chéile trí huaire in 2024, ach lean an chumarsáid ar feadh na bliana. I measc na n-ábhar a pléadh bhí díolúintí maidir le táirgeadh beag agus áitiúil uibheacha, bainne amh, paraisítí in iasc, córas rátála sláinteachais bia atá beartaithe, aosú tirim mairteola, cleachtais ghlas-níocháin amhail éilimh inbhuanaitheachta bréagacha nó míthreoracha, rochtain oifigiúil ar thorthaí saotharlainne agus caighdeáin bia orgánach.

Ba ábhar suntasach é láithreacht ceimiceán i mbia – amhail hidreacarbóin iltimthriallacha aramatacha(PAHanna) i mbianna deataithe agus iarmhair leigheasanna tréidliachta – agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith aige seo ar shláinte an duine. Ardaíodh freisin go bhféadfaí bianna a lipéadú le faisnéis ar lotnaidicídí a úsáidtear ar a chomhábhair.

Bhí saincheist an chomhchuibhithe rialaithe oifigiúil ina ábhar athfhillteach freisin, agus an Fóram ag iarraidh cineálacha cur chuige a fhorbairt chun tionchar a imirt ar oiliúint tríú leibhéal gairmithe sábháilteachta bia.

Le linn 2024, thug ÚSBÉ aird ar fheasacht an Fhórait ar ábhair éagsúla, lena n-áirítear athruithe rialála a bhaineann leis an ngrúpa agus faisnéis ar thairseach oiliúna an ÚSBÉ agus ar acmhainní treorach eile a foilsíodh chun cabhrú le comhlíonadh an FBO.

Pléadh go mion imní maidir le barántúlacht na meala a allmhairíodh chuig an AE in 2024, agus chuir an ÚSBÉ feasacht ar fáil ar iarrachtaí rialaithe oifigiúla leanúnacha chun rioscaí den sórt sin a bhainistiú, lena n-áirítear athruithe ag teacht isteach ar riachtanais lipéadaithe tionscnaimh meala agus Ardán Meala an Choimisiúin Eorpaigh ag forbairt modhanna saotharlainne chun barántúlacht na meala a fhíorú.

Chuir an Fóram a thacaíocht in iúl freisin do thionscadal Future Foods a chuir ionadaí ó Theagasc i láthair, áit a ndíreofar ar mhíodamas ó ainmhithe a úsáid chun dramhaíl a laghdú.

Le linn 2024, chomhaontaigh an Fóram roinnt modhnuithe ar na Téarmaí Tagartha chun ról an ÚSBÉ maidir le feasacht ar athruithe beartais a thabhairt don ghrúpa a shoiléiriú, chomh maith le ról féideartha don Fhóram maidir le tuairimí a cheapadh ar chomhairle beartais go neamhspleách ar an ÚSBÉ.

Is éard a bhí i gceist le 2024 athbhreithniú ar chomhaltas agus ar fhreastal an Fhórait, ar chomhaltaí príomhúla agus ar mhalartaigh araon, le roinnt comhalta den fhóram roimhe sin ag imeacht agus comhaltaí nua ag teacht isteach, ag cur le beogacht, airgeadra agus luach an ghrúpa. Tá an ÚSBÉ fíor-bhuíoch as an méid a chuireann comhaltaí aonair de Fhóram na gCeardaithe le ham agus le hiarracht, agus as an tiomantas do shábháilteacht bia.

6.3.2 Fóram Miondíola

Tá comhaltaí ó na príomh-ollmhargaí agus ó na príomhghrúpaí siombaile atá ag oibriú in Éirinn ina gcuid den Fhóram Miondíola. Feidhmíonn an Fóram chun tuiscint ar reachtaíocht bia a mhéadú, chun comhairle sábháilteachta bia a scaipeadh agus chun dea-chleachtas a roinnt. Thionóil an Fóram Miondíola trí chruinniú fhíorúla in 2024, áit arbh iad na príomhcheisteanna a pléadh ná an Tascfhórsa um Athchóiriú Bia, teagmhais bia, an Fóram Ríomhthrachtála agus Gnó Bia Ar Líne, caighdeáin mhargaíochta do thorthaí agus glasraí, éagsúlacht, forlíontaí bia, an Grúpa Oibre um Chalaois Mheala, lipéadú caighdeáin feola éanlaithe clóis, an Scéim Éarlaise agus Aisíoca agus gliocról i ndeochanna oighir sluisí.

6.3.3 Fóram Seirbhíse Bia

Tagann comhaltaí an Fhórait Seirbhíse Bia ó ghnólachtaí lónadóireachta, ó ghnólachtaí seirbhísí bia agus ó eagraíochtaí ionadaíocha. Scaipeann sé comhairle sábháilteachta bia, roinneann sé dea-chleachtas agus feabhsaíonn sé tuiscint ar reachtaíocht bia ábhartha. Thionóil an Fóram dhá chruinniú fhíorúla in 2024 inar pléadh na príomhcheisteanna ná an cogadh san Úcráin, Tairseach Foghlama an ÚSBÉ, córais rátála sláinteachais bia, gliocról i ndeochanna oighir sluisí, an Fóram Ríomhthrachtála agus Gnó Bia Ar Líne, forlíontaí bia agus guma xanthan.

6.3.4 An Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach

Is é an Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach an coiste náisiúnta páirtithe leasmhara maidir le Clár Monatóireachta Sliogiasc na hÉireann. Is é aidhm an chlár cinntiú nach gcuirtear ach sliogéisc shábháilte ar an margadh. Tá an tÚdarás ina chathaoirleach ar Choiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach agus áirítear air ionadaithe ó roinnt grúpaí páirtithe leasmhara. Le linn 2024, tháinig an Coiste le chéile ceithre huaire agus phléigh sé raon leathan saincheisteanna, lena n-áirítear saincheisteanna a bhaineann le víris agus baictéir, cáiliúocht uisce i réimsí táirgthe rangaithe, suirbhéanna sláintíochta, comhordú samplaí, agus forbairtí reachtacha. Chuir an SFPA agus Foras na Mara nuashonruithe oibríochtúla agus eolaíocha ar fáil, agus thug páirtithe leasmhara eile aiseolas ó úsáideoirí ar oibriú na gclár monatóireachta.

6.3.5 Ríomhthrachtáil agus Fóram Gnó Bia Ar Líne

I mí Dheireadh Fómhair 2024, ba chéim ríthábhachtach é cruinniú tionscnaimh Fhóram Gnó Ríomhthrachtála agus Bia Ar Líne an ÚSBÉ chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin rialála atá ag teacht chun cinn san earnáil ghnó bia ar líne. D'éascaigh an Fóram idirphlé oscailte idir príomhpháirtithe leasmhara, lena n-áirítear an ÚSBÉ, gníomhaireachtaí oifigiúla, ionadaithe tionscail, grúpaí tomhaltóirí agus saineolaithe teicneolaíochta. Chuir sé ardán ar fáil chun léargais a roinnt, chun saincheistanna rialála atá ag teacht chun cinn a phlé, agus chun comhoibriú ar fhorbairt beartas agus treoirlinnte éifeachtacha atá in oiriúint do mhargadh an bhia dhigitigh. Tá sé mar aidhm ag an gcur chuige comhoibríoch seo sábháilteacht tomhaltóirí a fheabhsú, rialáil chomhsheasmhach a áirithiú agus comhpháirtíochtaí láidre a thógáil idir rialtóirí agus geallsealbhóirí tionscail chun tacú le timpeallacht bia ar líne atá níos sábháilte agus níos trédhearcaí.

6.4 Ríomhthrachtáil a rialáil

Chomh maith leis an bhFóram nua Ríomhthrachtála agus Gnó Bia Ar Líne a bhunú in 2024, bhunaigh an ÚSBÉ Grúpa Oibre um Ríomhthrachtáil agus Gnó Bia Ar Líne de chuid na Gníomhaireachta Tras-Oifigiúla chun eolas agus saineolas a fhorbairt agus a roinnt, agus chun cur chuige comhsheasmhach a chinntiú maidir le seachadadh rialuithe oifigiúla san earnáil tionscail seo atá ag fás go tapa agus dinimiciúil.

D'oibrigh an ÚSBÉ le EBC maidir le freagrachtaí FBOanna maidir le clárú agus ceanglais eile an dlí bia a bhaineann le ríomhthrachtáil FBOanna agus ardáin ar líne a éascaíonn seachadadh bia ullmhaithe ó bhialanna agus ó bhialanna beir leat. Éilíonn leitheadúlacht mhéadaithe na n-oibreoirí seo go bhforbrófar cineálacha cur chuige rialála nua maidir le forghníomhú an dlí bia.

Le linn 2024, ghlac baill den fhoireann Sláinte Comhshaoil páirt i ngrúpaí oibre an AE maidir le dlí ginearálta bia, ríomhthrachtáil, forlíontaí bia, faisnéis agus lipéadú bia, rialuithe oifigiúla agus rialuithe allmhairithe, ag cur le forbairt reachtaíochta ar leibhéal an AE. Ina theannta sin, thug an fhoireann sainchomhairle don Roinn Comhshaoil maidir le reachtaíocht bia.

07

Freagracht chorparáideach
agus forbairt eagraíochta

Tá an ÚSBÉ tiomanta dá fhoireann a fhorbairt agus oibriú ar bhealach atá freagrach go sóisialta. Mar ghníomhaireacht rialtais, tá an ÚSBÉ ar an eolas faoin tionchar a d'fhéadfadh a ghníomhaíochtaí a bheith aige ar a pháirtithe leasmhara, ar an tsochaí i gcoitinne agus ar an gcomhshaol, agus cuireann an fheasacht seo eolas ar an mbealach a oibríonn an tÚdarás, chomh maith lena fhís de “Bia sábháilte agus iontaofa do chách”. Tá faisnéis sa chuid seo ar na gníomhaíochtaí a dhéanann an tÚdarás chun rialacháin a chomhlíonadh agus a thabhairt ar ais do pháirtithe leasmhara.

7.1 An tionchar ar an gcomhshaol a íoslaghdú

Tá an ÚSBÉ fós tiomanta dá dhualgais reachtúla a chomhlíonadh ar bhealach atá neamhdhíobhálach don chomhshaol. Tá oifig an ÚSBÉ lonnaithe i bhfoirgneamh The Exchange san Lárionad Seirbhísí Airgeadais Idirnáisiúnta (IFSC), Baile Átha Cliath. In 2024, bhain foirgneamh The Exchange deimhniú Platanam amach i gcóras rátála LEED, a léiríonn inbhuanaitheacht fhoriomlán bunaithe ar fheabhsuithe feidhmíochta fuinnimh, coigilteas costais fuinnimh agus feabhsuithe ar leibhéal compord, lena n-áirítear tionscnaimh ar thacaigh an ÚSBÉ leo i gcuid acu. Chuir socrú oibre cumaisc don fhoireann ar chumas an ÚSBÉ a lorg carbóin a laghdú.

Spreag an ÚSBÉ baill foirne freisin chun iompar poiblí, rotháíocht nó siúl agus iad ag teacht isteach san oifig. Chuir sé seo ar chumas an ÚSBÉ oibriú agus dul i dteagmháil le páirtithe leasmhara ar bhealach a laghdaíonn a thionchar ar an gcomhshaol agus lorg carbóin an Údaráis, rud a chuireann le tiomantas na hÉireann astaíochtaí gás cheaptha teasa (GHG) a laghdú. Tá an ÚSBÉ ar an mbealach chun a sprioc 2030 CO₂ a bhain amach (30,328 kgCO₂ in 2024 in aghaidh 32,051 kgCO₂ in 2030 agus 114,600 kWh tomhaltas fuinnimh deiridh in aghaidh 453,963 kWh in 2016 agus an bonnlíne GCT le 344,886 kWh). Tabhairt faoi deara an laghdú suntasach seo ar tomhaltas fuinnimh bliain ar bhliain ó 2016 ar aghaidh go bhfuil an ÚSBÉ ag comhlíonadh a spriocanna GCT. Leanann an ÚSBÉ de rátáil ard a fháil ón Údarás Fuinnimh Inbhuanaithe na hÉireann (ÚFIÉ) mar chuid dá thuairisceáin fuinnimh reachtacha bhliantúla. Tar éis iniúchadh fuinnimh chun a mheas ar chomhlíon sé ceanglais Rialachán 6 in I.R. Uimh. 426/2014 – Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Éifeachtúlacht Fuinnimh) 2014, chuir an ÚSBÉ moltaí coigilte fuinnimh chun cinn agus cleachtais bhainistíochta fuinnimh feabhsaithe tuilleadh le linn 2024. Ar deireadh, ainmníodh ball d'Fhoireann Cheannaireachta Shinsearach an ÚSBÉ mar Churadh na hAeráide agus na hInbhuanaitheachta, i gcomhréir le ceanglais an ÚFIÉ, le freagracht as gníomhaíochtaí a rinne an ÚSBÉ a chur chun feidhme agus a thuairisciú chun cloí le Sainordú Gníomhaithe ar Son na hAeráide na hEarnála Poiblí.

7.2 Aistriú eolais

Gach bliain, leithdháileann an ÚSBÉ am ar oideachas na glúine eolaithe bia agus cigirí sábháilteachta bia amach anseo, chomh maith leo siúd atá ag staidéar do ghairm bheatha i ngníomhaireachtaí rialála, trí léachtaí agus seimineáir a sheachadadh ar fud na hÉireann agus intéirneachtaí agus socrúcháin mac léinn a sholáthar san ÚSBÉ. I rith 2024, cuireadh oiliúint mac léinn ar fáil trí shocrúcháin mac léinn a thairiscint san ÚSBÉ agus trí fhoireann a thug léachtaí in institiúidí tríú leibhéal. Reáchtáladh Lá Socrúcháin Mac Léinn i mí Iúil 2024, nuair a thionóil stiúrthóirí ón ÚSBÉ, in éineacht le mac léinn socrúcháin roimhe seo, seisiún ceist agus freagra le mic léinn ar shocrúchán san ÚSBÉ agus labhair siad faoina dturas gairme go dtí seo. Mar chuid de shraith léachtaí an ÚSBÉ, bhí baill foirne ag tabhairt léachtaí in ollscoileanna agus ollscoileanna teicniúla éagsúla mar chuid de fhor-rochtain bhreise in institiúidí tríú leibhéal.

Grianghraf 9. Grianghraf de Lá Socrúcháin na Mac Léinn 2024

Grianghraf 10. Cuireadh sraith léachtaí an ÚSBÉ chun cinn ar bhealaí meán sóisialta an ÚSBÉ i rith na bliana

7.3 Tiomsú airgid

Creideann foireann an ÚSBÉ sa tábhacht a bhaineann le tabhairt ar ais agus in 2024, d'eagraigh an fhoireann roinnt tionscnamh tiomsaithe airgid do charthanachtaí. Ag leanúint lenár dtraidisiún seanbhunaithe, eagraíodh bailiúchán freisin do Cedar House Crosscare Homeless Shelter.

7.4 Cultúr eagrúcháin

Réimse fócais amháin d'Fhoireann Ceannaireachta Shinsearach an ÚSBÉ is ea feabhas leanúnach a chur ar thimpeallacht oibre na foirne. Cinntimid go dtacaítear lenár bhfoireann ina róil trí roinnt bealaí, agus is é ceann acu sin ná **Coiste na Foirne** agus eagraíonn agus cuireann a fochoistí tionscnaimh chun cinn chun taithí ár mball foirne a fheabhsú. Tá sé mar aidhm ag na tionscnaimh seo cuimsitheacht, aitheantas agus folláine san ionad oibre laistigh den ÚSBÉ a fheabhsú. Is iad an Coiste agus a fhochoistí an tsás oifigiúil freisin trína bhféadfaidh an fhoireann aiseolas a thabhairt don fhoireann ceannaireachta.

A chinntiú go bhfuil cultúr ag an Údarás atá bunaithe ar a chroíluachanna, go háirithe i múnla oibre cumaiscthe, lean an Grúpa Luachanna ar aghaidh ag cur luachanna an ÚSBÉ chun cinn agus á leabú san eispéireas oibre laethúil le linn 2024.

Bhí sé ina réimse fócais don Fhoireann Shinsearach Ceannaireachta freisin a chinntiú go mothaíonn baill foirne go mbaineann siad leis an bhfoireann. In 2020, chruthaigh sé an fhoireann **Belonging@FSAI**, a bhí tiomanta do chultúr san ionad oibre a chruthú ina gcuirtear cothroime chun cinn, ina gceiliúrtar éagsúlacht agus ina mbraitheann an fhoireann agus na páirtithe leasmhara go bhfuil meas orthu.

Baineann foireann **Belonging@FSAI** é seo amach trí chuimsiú a spreagadh i ngach rud a dhéanann an tÚdarás, ag ceiliúradh difríochta agus ag neadú fíor-athrú ar an mbealach a dhéanaimid rudaí chun cabhrú leis an ÚSBÉ mothú mar áit ina mbaineann ár bhfoireann go léir.

Tá an fhoireann **Belonging@FSAI** team á threorú ina ghníomhaíochtaí ag reachtaíocht Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas um Chomhionannas na hEarnála Poiblí agus Dualgas um Chearta an Duine, agus ag an treoir dhoiciméad *Ár Seirbhís Phoiblí 2020: Comhionannas, Éagsúlacht agus Cuimsiú a chur chun cinn*.

Tá tionscnaimh éagsúla tugtha isteach ag an bhfoireann **Belonging@FSAI**, mar aon le foireann AD an ÚSBÉ agus le tacaíocht ó Bhord an ÚSBÉ agus ón bhFoireann Ceannaireachta Shinsearach, chun go n-éireoidh linn ár misean éagsúlachta, cothromais, cuimsithe agus muintearas (DEIB) chomh maith leis an reachtaíocht iomchuí a chomhlíonadh. Áirítear ar na tionscnaimh seo, ach níl siad teoranta dóibh, ionductaithe foirne agus Boird agus oiliúint foirne i réimsí mar chlaonadh neamhfhiosrach agus oiliúint sábháilteachta síceolaíochta.

Bhí seisiúin faisnéise cultúir i gceist le cuid dár ngníomhaíochtaí 2024, lena n-áirítear: ag cur béime ar cheiliúradh éagsúla ar nós Lá Idirnáisiúnta na mBan, Mí Bród agus Lá Idirnáisiúnta na bhFear; cuid de na moltaí ó iniúchadh inrochtaineachta ar oifig ÚSBÉ a chur i bhfeidhm; agus cuireadh a thabhairt don fhoireann modúil ríomhfhoghlama Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas a chomhlánú.

Ina theannta sin, tá cuspóir sonrach ag ár bplean gnó a bhaineann le DEIB, agus tá rannóga ar DEIB ar ár suíomh gréasáin poiblí agus ar ár n-inlíon inmheánach araon. Trí na gníomhaíochtaí seo, tá súil againn DEIB a leabú inár gcultúr san ionad oibre ag an ÚSBÉ, ag cruthú timpeallacht ina n-éiríonn leis an bhfoireann agus ina mothaíonn siad go mbaineann siad. In 2025, leanfaimid lenár dturas DEIB.

Seo a leanas forbhreathnú ardleibhéil ar na coistí a bhí i bhfeidhm san Údarás le linn 2024.

Is grúpa ionadaíoch foirne ó bhaill foirne ar fud an ÚSBÉ é an **Coiste Foirne**; Soláthraíonn sé fóram le haghaidh comhairliúcháin agus cumarsáide ar ábhair a thacaíonn le feabhsú leanúnach an Údaráis. Go déanach in 2024, chuir an Coiste Foirne suirbhé foirne i bhfeidhm a bhí deartha chun athbhreithniú agus feabhas a chur ar thaithí na foirne ar oibriú san ÚSBÉ. Cuirfear torthaí an tsuirbhé faoi bhráid fhoireann ÚSBÉ in 2025. Áirítear iad seo a leanas i bhfochoistí an Choiste Foirne:

- **Lean an Coiste Sláinte agus Sábháilteachta** ag comhlíonadh a shainordaithe i rith 2024, lena n-áirítear an Ráiteas Sábháilteachta nuashonraithe an ÚSBÉ agus breithniú á dhéanamh ar shocruithe oibre cumaiscthe. Baineadh amach cuspóirí Phlean Oibre 2024 an Choiste Sláinte agus Sábháilteachta le tacaíocht ó fhoireann réimse trasfheidhmeach.
- **Tá sé mar aidhm ag an nGrúpa Folláine Foirne** tacú le folláine fhoireann ÚSBÉ trí imeachtaí agus gníomhaíochtaí a eagrú a chuireann folláine fhisiceach agus mheabhrach chun cinn, chomh maith le baill foirne a thabhairt le chéile chun tacú lena chéile.

- **Eagraíonn an Coiste Sóisialta** imeachtaí sóisialta don fhoireann a fhreastalaíonn ar rannpháirtíocht agus nasc fostaithe a fheabhsú, agus a thacaíonn le cothromaíocht oibre is saoil.
- **Aithníonn agus cuireann an Fhoireann Ghlas** réitigh i bhfeidhm chun cabhrú leis an ÚSBÉ oibriú ar bhealach níos inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de, agus ag an am céanna oideachas a chur ar fhostaithe, iad a spreagadh agus a chumhachtú maidir le hinbhuanaitheacht.
- **Bunaíodh an Coiste Working@ FSAI ag tús na paindéime COVID-19** agus dírfodh ar dtús ar thacú leis an bhfoireann a clár oibre a sheachadadh. In 2024, i dteannta leis an mbeartas oibre cumaisc atá ann cheana a leathnú, thug an Coiste córas isteach chun deasca a chur in áirithe laistigh d'oifig ÚSBÉ i gcomhréir leis an lárionad Creat Beartais Oibre Cumaiscthe d'Eagraíochtaí Státseirbhíse a chuireann úsáid spásanna oibre comhroinnte chun cinn arna mbainistiú ag córas áirithinte deisce agus a bhfuil beartas deisce glan mar bhonn agus mar thaca aige. Tá an córas seo i bhfeidhm lena chinntiú go gcaitear le gach ball foirne le cothroime agus le meas, i gcomhréir le luachanna an ÚSBÉ. Ag deireadh 2024, tar éis dó a phríomhchuspóirí a bhaint amach go rathúil, scoradh an Coiste agus chomhchuimsigh an Coiste Foirne a chuid oibre.

■ **Bhí an Foireann Nuálaíochta**

lárnach i gcultúr na cruthaitheachta agus an fheabhsúcháin leanúnaigh a chur chun cinn, i gcomhréir le cuspóirí straitéiseacha an ÚSBÉ agus le Straitéis Nuálaíochta Seirbhíse Poiblí na hÉireann. Buaicphointe tábhachtach de 2024 ab ea rannpháirtíocht an ÚSBÉ i Seachtain Claochlaithe na Seirbhíse Poiblí – imeacht a ligean d’eagraíochtaí seirbhíse poiblí a dturas a thaispeáint chun daoine, próisis, teicneolaíocht agus nuálaíocht a athrú ó bhonn – ag treisiú ár dtiomantas don straitéis Seirbhísí Poiblí Níos Fearr. Chuir Seachtain Claochlaithe na Seirbhíse Poiblí ardán ar fáil don tseirbhís phoiblí chun aird a tharraingt ar an nuálaíocht agus ar an gclaochlú fairsing atá ag tarlú ar fud na hearnála, ag léiriú na seirbhísí feabhsaithe a chuireann sé ar fáil do phobal na hÉireann. Mar chuid dá rannpháirtíocht i Seachtain Claochlaithe na Seirbhíse Poiblí, d’eagraigh Foireann Nuálaíochta an ÚSBÉ roinnt imeachtaí inmheánacha, lena n-áirítear seisiún speisialta don fhoireann ar Ard-Anailísíocht Sonraí i Rialachán Sábháilteachta Bia chomh maith le seoladh Máistir-Ranganna Smaointeoireachta Dearaidh chun cabhrú leis an bhfoireann an mhodheolaíocht seo a thuiscint agus a chur i bhfeidhm ar bhealach níos fearr chun aghaidh a thabhairt ar phróisis, fadhbanna a réiteach agus nuálaíocht a chothú.

08

Aguisíní

Aguisín 1 Comhaltaí fóraim thionscail

Fóram na dTáirgeoirí Ceardbhia, 2024

- **An Dr Mícheál O'Mahony**
(Cathaoirleach), ÚSBÉ
- **Blathnaid Bergin**,
Comhairleoir sábháilteachta bia
- **Darina Allen**,
Slow Food Ireland/Ballymaloe
Cookery School
- **Dave Lang**,
Associated Craft Butchers of Ireland
- **Donal Lehane**,
Cathaoirleach an Ghrúpa Bia an Phobail
- **Eoin Cluskey**,
Bread 41
- **Hugh Maguire**,
Maguires Butchers
- **John Brennan**,
The Organic Centre
- **John Cunningham**,
Beachaire
- **John Kent**,
Táirgeoir éineola
- **Kevin Brennan**,
Teagasc
- **Kevin Sheridan**,
Sheridans Cheesemongers
- **Libby Carton**,
Kinnegar Brewing
- **Mary Regan**,
Regan Organic Farm
- **Niamh Hegarty**,
BKultured
- **Sally Barnes**,
Woodcock Smokery
- **Tom Dinneen**,
CÁIS

An Fóram Seirbhíse Bia, 2024

- ÚSBÉ (Cathaoirleach)
- Gather and Gather
- Eddie Rockets (Ireland) Limited
- Cónaidhm Fíoncheannaithe na hÉireann
- Restaurants Association of Ireland
- Aramark
- McDonald's
- Irish Healthcare Catering Professionals Association
- Irish Hotels Federation
- Seirbhís Phríosúin na hÉireann
- Euro-Toques Ireland
- SSP
- KFC
- Sodexo UK and Ireland

An Fóram Miondíola, 2024

- ÚSBÉ (Cathaoirleach)
- Musgrave Group – SuperValu, Centra, Daybreak
- Retail Ireland, Ibec
- Aldi
- Retail Grocery Dairy & Allied Trades Association (RGDATA)
- Avoca
- Sysco
- Dunnes Stores
- BWG Foods
- Boots
- Lidl Ireland
- Circle K
- Tesco Ireland
- Barry Group
- Gala Retail
- Marks & Spencer

An Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach, 2024

- An tUasal David Lyons agus an tUasal Una Walton (Cathaoirligh), ÚSBÉ
- An tUasal Dave Clarke, An tUasal Conor Duffy, An Dr Sinead Keaveney, An tUasal Joe Silke and An tUasal Patrick Costello, Foras na Mara
- An tUasal Patricia Daly, an tUasal Vicky Lyons, an tUasal Joanne Gaffney agus an Dr Gary McCoy, Bord Iascaigh Mhara
- An Dr Sarah Buckley, an tUasal Aileen O'Sullivan, an tUasal Susan Coughlan, an tUasal Marc Shorten agus an tUasal Bernard O'Donovan, SFPA
- An tUasal Teresa Morrissey, an tUasal John Harrington, an tUasal Pat Mulloy, an tUasal Finian O'Sullivan, an tUasal Kian Louet-Feisser, an tUasal Des Moore agus an tUasal Nadia Ferguson, Cumann Sliogéisc na hÉireann agus an tionscal próiseála
- An tUasal Valerie Hannon, an tUasal Kate Harrington, an tUasal Maeve O'Reilly, an tUasal Claire Cremin agus an tUasal Marie Feehan, Uisce Éireann
- An tUasal Liam Ó Súilleabháin, GCC

Ríomhthrachtáil agus Fóram Gnó Bia Ar Líne, 2024

- ÚSBÉ (Cathaoirleach)
- Amazon UK
- Boots
- BWG Foods
- Cocoabyjudit
- DEMC Food Services LIMISTÉAR
- Dunnes Stores
- Helen O'Connell Food Safety Consultant Limited
- HelloFresh
- FDI, Ibec
- Cumann Trádála Sláinte na hÉireann (IHTA)
- Just EATF
- The Lunch Bag
- Musgrave Group – SuperValu, Centra, Daybreak
- NIQ Brandbank
- Nutritics
- Olio
- SMC Food Safety Management Consultants
- Sysco

Aguisín 2 Coiste Eolaíochta: Comhaltaí an fhochoiste

An Fochoiste um Shábháilteacht Bhitheolaíoch, 2024

- **An Dr Geraldine Duffy** (Cathaoirleach), Teagasc
- **An Dr Declan Bolton**, Teagasc
- **An Dr Michael Callanan**, Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan
- **An tOllamh Theo de Waal**, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An tUasal Anne Dwan**, FSS
- **An tOllamh Séamus Fanning**, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An tOllamh Cormac Gahan**, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
- **An Dr Patricia Garvey**, Ionad Faireachais um Chosaint Sláinte
- **An Dr Montserrat Gutierrez**, RTBM
- **An Dr Sinead Keaveney**, Foras na Mara
- **An tOllamh Noel McCarthy**, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
- **An tOllamh Grace Mulcahy**, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An Dr Lois O'Connor**, Ionad Faireachais um Chosaint Sláinte
- **An Dr Helen O'Shea**, Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan
- **An tOllamh Fiona Walsh**, Ollscoil Mhaigh Nuad

An Fochoiste um Shábháilteacht Cheimiceach, 2024

- **An Dr Andrew Flanagan**, (Cathaoirleach), Saotharlann an Anailísí Phoiblí, Baile Átha Cliath
- **An tUasal Alan Breen**, RTBM
- **An tOllamh Enda Cummins**, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An tUasal Jenny Fortune**, FSS
- **An tOllamh Iouri Gounko**, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
- **An tUasal Rosemary Hayden**, Bord Creidiúnaithe Náisiúnta na hÉireann (INAB)
- **An tUasal Ita Kinahan**, An tSaotharlann Stáit (ar scor)
- **An Dr Celine Mannion**, RTBM
- **An Dr Declan McKernan**, Ollscoil na Gaillimhe
- **Ollamh Comhlach Tara McMorrow**, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An Dr Breige McNulty**, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An Dr Finbarr O'Regan**, RTBM
- **An tOllamh Fiona Regan**, Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath
- **An Dr Craig Slattery**, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath

An Fochoiste Sláinte Phoiblí Maidir le Cothú, 2024

- **An tOllamh Kevin Cashman,**
(Cathaoirleach), Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
- **An Dr Annemarie Bennett,**
Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
- **An Dr Cathy Breen,**
FSS
- **An tOllamh Lorraine Brennan,**
Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An tOllamh Eileen Gibney,**
Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An Dr Laura Kehoe,**
Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan
- **An Dr Eamon Laird,**
Ollscoil Teicneolaíochta an Atlantaigh
- **An Dr Sinéad McCarthy,**
Teagasc
- **An tOllamh Helene McNulty,**
Ollscoil Uladh
- **An Dr Emeir McSorley,**
Ollscoil Uladh
- **An tOllamh Anne Molloy,**
Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
(ar scor)
- **An Dr Anne Nugent,**
Ollscoil na Banríona, Béal Feirste
- **An Dr Lisa Owens,**
Ospidéal San Séamus
- **An Dr Lisa Ryan,**
Ollscoil Teicneolaíochta an Atlantaigh
- **An Dr Audrey Tierney,**
Ollscoil Luimnigh
- **An Dr Janette Walton,**
Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan
- **An tUasal Fiona Ward,**
DoH
- **An tOllamh Mary Ward,**
Ollscoil Uladh

Fochoiste Ad hoc ar Mhodhanna Anailíseacha, 2024

- **An tUasal Ita Kinahan,**
(Cathaoirleach), An tSaorthlann Stáit
(ar scor)
- **An tOllamh Martin Danaher,**
Teagasc
- **An Dr Conor Graham,**
Ollscoil Teicneolaíochta an Atlantaigh
- **An Dr Montserrat Gutierrez,**
RTBM
- **An tOllamh Alan Kelly,**
Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
- **An tOllamh Kieran Kilcawley,**
Teagasc
- **An tUasal David Lee,**
Saotharlann an Anailísí Phoiblí, Corcaigh
- **An Dr Ed Malone,**
An tSaorthlann Stáit
- **An tOllamh Anne Molloy,**
Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
(ar scor)
- **An Dr Tom O'Callaghan,**
Coláiste na hOllscoile, Corcaigh

Fochoiste Ad hoc ar Chórais Rátála Sláinteachais Bia, 2024

- **An tOllamh Dolores O'Riordan**
(Cathaoirleach), Coláiste na hOllscoile,
Baile Átha Cliath
- **An tUasal Ann Marie Part,** FSS
- **An tUasal Siobhan McEvoy,** DoH
- **An Uasal Sara Boyd,** Coláiste
Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath
- **An tUasal Mark Elliott,** An Institiúid
Chairte um Shláinte Comhshaoil, an RA
- **An tOllamh Comhlach Joe McGrath,**
Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath
- **An tOllamh Anne Molloy,**
Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
(ar scor)

Aguisín 3 Ráiteas faoi Leasanna na gComhaltaí Boird, an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus Chomhaltaí an Choiste Eolaíochta (01/01/2024–31/12/2024)

Comhalta boird	Leas tráchtála		Leas neamhthráchtála	
	Ainm na heagraíochta	Cineál an leasa	Ainm na heagraíochta	Cineál an leasa
An tOll. Francis Butler	An Coiste Comhairleach um Shábháilteacht Mhicribhitheolaíochta Bia, Gníomhaireacht um Chaighdeáin Bhia na RA	Comhalta Coiste	–	–
	An Bord Comhairleach Eolaíoch Idirnáisiúnta, Údarás Bia agus Drugaí na hAraibe	Comhalta Boird		
An tOll. Martin Cormican	Nialas	–	Comhaontas Glas	Comhalta
			Talamh le haghaidh fiáin	Úinéir talún
An tUasal Mary Cullen	Nialas	–	Nialas	–
An Dr Clíodhna Foley-Nolan	An tÚdarás Um Fhaisnéis agus Cailíocht Sláinte	Comhalta Boird	–	–
An tUasal Ann Horan	Glanbia	Gnáthscaireanna	Nialas	–
	Associated British Foods	Gnáthscaireanna		
An tUasal Patrick Knight	Údarás Eitlíochta na hÉireann	Comhalta Boird neamhspleách neamhfheidhmiúcháin	Nialas	–
An tUasal Lisa Manselli	Nialas	–	Nialas	–
An tUasal Gerard McCurdy	Nialas	–	Nialas	–
An tUasal Eilis O’Brien	Nialas	–	Nialas	–

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin	Leas tráchtála		Leas neamhthráchtála	
	Ainm na heagraíochta	Cineál an leasa	Ainm na heagraíochta	Cineál an leasa
An Dr Pamela A. Byrne	Coolestown Irish Draughts Limited	Úinéir talún agus Stiúrthóir cuideachta	EFSA	Leascathaoirleach an Bhoird Bainistíochta
			Institiúid Bainistíochta na hÉireann (Fochuideachta de chuid Choláiste na hOllscoile, Corcaigh – comhlacht earnála poiblí)	Cathaoirleach, Soláthraí Oiliúna Feidhmiúcháin
			Ionad Taighde Fhondúireacht Eolaíochta Éireann	Cathaoirleach an Bhoird Rialachais
			An Cumann Domhanda um Eolaíocht Rialála Bia (ní ar mhaithe le brabús)	Leas-Uachtarán
			Horse Sport Ireland	Stiúrthóir

Comhalta an Choiste Eolaíoch	Leas tráchtála		Leas neamhthráchtála	
	Ainm na heagraíochta	Cineál an leasa	Ainm na heagraíochta	Cineál an leasa
An tOll. Kevin Cashman	Nialas	–	Nialas	–
An Dr Geraldine Duffy	Nialas	–	Nialas	–
An tOll. Séamus Fanning	Dawn Farm Foods Limited	Comhairleoir Eolaíoch	Nialas	–
An Dr Mark Fenelon	Nialas	–	Nialas	–
An Dr Andrew Flanagan	Nialas	–	Nialas	–
An Dr Montserrat Gutierrez	Nialas	–	Nialas	–
An tOll. Alan Kelly	Nialas	–	Nialas	–
An tUasal Ita Kinahan	Nialas	–	Nialas	–
An tOll. Anne Molloy	Nialas	–	Nialas	–
An Dr Lois O'Connor	Nialas	–	Nialas	–
An tOll. Dolores O'Riordan	Kerry Group	Scaireanna	Nialas	–
An tUasal Ann Marie Part	Nialas	–	Nialas	–
An tOll. Dagmar Stengel	Nialas	–	Nialas	–
An tOll. Martin Wilkinson	Ní bhfuarthas aon fháltas	–	Ní bhfuarthas aon fháltas	–

09

Ráitis Airgeadais

Údarás Sábháilteachta Bia Na hÉireann

Ráitis Airgeadais

Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024

Clár Ábhair

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil na gComhaltaí Boird	94
Ráiteas ar Rialú Inmheánach	100
Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	104
An Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí loncaim Coinnithe	109
Ráiteas ar Staid an Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2024	110
Ráiteas ar Shreafaí Airgid don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024	111
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	112

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí Boird

Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024

Rialachas

Bunaíodh Bord an Údaráis Shábháilteachta Bia na hÉireann (“an tÚdarás”) faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Tá feidhmeanna an Bhoird leagtha amach in Alt 31 den Acht. Tá an Bord freagrach don Aire Sláinte agus tá sé freagrach as dea-rialachas a chinntiú agus déanann sé an cúram sin trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan síos agus trí chinntí straitéiseacha a dhéanamh ar gach príomhcheist ghnó. Is iad an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin (POF) agus an fhoireann shinsearach ceannaireachta atá freagrach as bainistíocht, rialú agus stiúradh rialta laethúil an Údaráis. Ní mór don POF agus don fhoireann shinsearach ceannaireachta an treo straitéiseach leathan atá leagtha síos ag an mBord a leanúint agus ní mór dóibh a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag comhaltaí uile an Bhoird ar na príomhghníomhaíochtaí agus na cinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon rioscaí suntasacha ar dóigh dóibh teacht chun cinn. Feidhmíonn an POF mar idirghabhálaí díreach idir an Bord agus lucht bainistíochta an Údaráis.

Freagrachtaí an Bhoird

Tá obair agus freagrachtaí gach duine a bhaineann le gníomhaíocht an Bhoird leagtha amach sa Chód Cleachtais i gcomhair comhaltaí Boird, an Chathaoirligh, an Príomhoifigigh Feidhmiúcháin agus an Rúnaí. Leagann an Cód amach freisin na saincheisteanna atá le cinneadh go sonrach ag an mBord. Áirítear ar na nithe seasta a bhreithníonn an Bord:

- dearbhú leasanna,
- tuarascálacha ó choistí,
- tuarascálacha airgeadais/cuntais bainistíochta,
- tuarascálacha feidhmíochta, agus
- ábhair forchoimeáda.

Ceanglaítear leis an Acht um Údarás Sábháilteachta Bia, 1998, Alt 26 (5), ar Bhord an Údaráis ráitis airgeadais a ullmhú i cibé foirm a cheadóidh an tAire Sláinte le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe, agus gach cuntas cuí agus is gnách ar airgead a fhaigheann agus a chaitheann sé a choinneáil.

Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú, éilítear ar Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann:

- beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go seasta;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh mura rud é nach bhfuil sé cuí glacadh leis go leanfaidh an tÚdarás de bheith ag feidhmiú; agus
- luaigh an bhfuil na caighdeáin chuntasaíochta is infheidhme á leanúint, faoi réir aon imeacht ábhartha a nochtadh agus a mhínítear sna ráitis airgeadais.

Deimhníonn an Bord gur chomhlíon sé na ceanglais thuas agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú.

Tá an Bord freagrach as taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a choinneáil a nochtann le cruinneas réasúnach tráth ar bith staid an airgeadais an Údaráis agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 26 den Acht. Is ar an mBord atá an fhreagracht an fhaisnéis chorparáideach agus airgeadais a choinneáil agus a shláine ar shuíomh gréasáin an Údaráis.

Tá an Bord freagrach as an bplean bliantúil agus an buiséad a cheadú. Déantar meastóireacht leanúnach ar fheidhmíocht an Údaráis faoi threoir a phlean gnó bliantúil agus a bhuiséid. Tá an Bord freagrach freisin as a shócmhainní a chosaint agus dá bhrí sin as bearta réasúnta a dhéanamh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Measann an Bord go dtugann ráitis airgeadais an Údaráis léargas fíorcheart ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staid airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann an 31 Nollaig 2024 ach amháin i gcás neamhchomhlíonadh cheanglais FRS 102 i ndáil le teidlíochtaí sochair scoir, mar a ordóidh an tAire Sláinte. Cheadaigh an Bord síniú an ráitis seo agus na ráitis airgeadais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024 an 16 Meán Fómhair 2025.

Tá an Bord comhdhéanta de Chathaoirleach agus suas le naonúr gnáthchomhalta, gach duine acu ceaptha/athcheaptha ag an Aire Sláinte. Ceapadh comhaltaí an Bhoird ar feadh tréimhse 3 nó 5 bliana agus tagann siad le chéile 9 n-uaire in aghaidh na bliana.

Sonraíonn an tábla thíos an tréimhse cheapacháin do chomhaltaí a bheidh ag fónamh i rith na bliana:

Comhaltaí Boird	Ról	Dáta Ceaptha	Dáta Athcheaptha is Deireanaí	Sonraí Breise
An tUasal Ann Horan	Gnáthchomhalta	Meitheamh 2021		
	Cathaoirleach Gníomhach	Feabhra 2023	Meitheamh 2023	–
	Cathaoirleach	Meitheamh 2023		
An tUasal Mary Cullen	Gnáthchomhalta	Meitheamh 2016	Meitheamh 2021	Téarma dar críoch Meitheamh 2024
An tOllamh Francis Butler	Gnáthchomhalta	Bealtaine 2019	–	–
An tUasal Gerard McCurdy	Gnáthchomhalta	Bealtaine 2019	Bealtaine 2022	–
An Dr Cliodhna Foley-Nolan	Gnáthchomhalta	Deireadh Fómhair 2019	Deireadh Fómhair 2022	–
An tOllamh Martin Cormican	Gnáthchomhalta	Meitheamh 2021	–	–
An tUasal Patrick Knight	Gnáthchomhalta	Meitheamh 2021	Meitheamh 2024	–
An tUasal Eilis O’Brien	Gnáthchomhalta	Eanáir 2023	–	–
An tUasal Lisa Manselli	Gnáthchomhalta	Eanáir 2023	–	–

I rith 2024, chríochnaigh an Bord suirbhé féinéifeachtúlachta mar a cheanglaítear leis an *gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú*, a d’fhéach le feidhmíocht an Bhoird, neart a phróisis agus a struchtúir chumasúcháin chomh maith lena oibleagáidí faoin iarscríbhinn maidir le cothromaíocht inscne, éagsúlacht agus cuimsiú a mheas. Rinne an Bord athbhreithniú ar an tuarascáil a tháinig as an suirbhé in 2025 agus chomhaontaigh siad plan cur chun feidhme chun aghaidh a thabhairt ar ábhair a tháinig chun cinn.

Cothromaíocht Inscne i gcomhaltacht an Bhoird

Amhail an 31 Nollaig, bhí 4 (50%) ball baineann agus 4 (50%) fireann ag an mBord, agus 2 phost folamh. Mar sin bhain an Bord amach sprioc an Rialtais maidir le hionadaíocht 40% ar a laghad de gach inscne i gcomhaltas na mBord Stáit.

Tá dhá fhochoiste bunaithe ag an mBord, an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC), agus an Coiste Feidhmíochta & Forbartha (PDC). Le linn 2024 nuashonraíodh téarmaí tagartha an PDC, a athainmníodh mar Choiste Feidhmíochta agus Luach Saothair (PRC) i mí na Nollag 2024.

Tá triúr comhaltaí Boird agus comhalta seachtrach amháin ar an ARC. Is é ról an ARC tacú leis an mBord i dtaca lena fhreagrachtaí i dtaobh saincheistanna riosca, rialála agus rialachais agus dearbhú gaolmhar. Tá an ARC neamhspleách ó bhainistíocht airgeadais na heagraíochta. Go háirithe, áiríthíonn an Coiste go ndéantar faireachán gníomhach neamhspleách ar na córais rialaithe inmheánaigh lena n-áirítear gníomhaíochtaí iniúcháireachta. Tuairiscíonn an ARC don Bhord i ndiaidh gach cruinnithe.

Is iad comhaltaí an ARC: An tUasal Gerry McCurdy (Cathaoirleach), An Dr Cliodhna Foley-Nolan, an tUasal Mary Cullen agus an tUasal Fergal Ó'Briain. I mí an Mheithimh 2024 tháinig deireadh le téarma ceapacháin an tUasal Cullen agus d'aontaigh an tUasal Ann Horan dul isteach san ARC go dtí go líonfaí an dá phost Boird a bhí folamh agus go roghnófaí comhalta nua ARC. Tionóladh 5 chruinniú den ARC in 2024.

Is é ról an PRC meicníocht chuí a cheapadh agus a chur i bhfeidhm chun feidhmíocht an Phríomhfheidhmeannaigh a mheas agus, tríd an bPríomhfheidhmeannach, athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht Fhoireann Ceannaireachta an ÚSBÉ. De réir mar is gá, socraíonn an PRC luach saothair don POF mar a ordaíonn an Roinn Sláinte, forbraíonn sé an cur síos ar an bpost, aithníonn sé na hinniúlachtaí ábhartha agus próifíl idéalach an iarrthóra don phost, aontaíonn sé an próiseas earcaíochta agus cuardaigh, agus socraíonn sé amchlár ar leith. Tagann an PRC le chéile mar a éilíonn an Bord agus tuairiscíonn sé don Bhord tar éis gach cruinnithe. In 2024 d'éirigh leis an PRC maoirsiú a dhéanamh ar earcú POF nua.

Tá triúr comhaltaí Boird ar an PRC. Ba iad comhaltaí an PRC le linn 2024 ná an tUasal Ann Horan (Cathaoirleach), an tUasal Patrick Knight agus i mí Eanáir 2024 d'éirigh an tUasal Mary Cullen as an PRC agus tháinig an tOllamh Francis Butler ina hionad. Bhí 3 chruinniú den PRC in 2024, gan cruinnithe a tionóladh go sonrach chun an POF nua a roghnú san áireamh.

Sceideal Tinrimh, Táillí agus Speansais

Tá sceideal tinrimh ar chruinnithe an Bhoird agus an Choiste do 2024 leagtha amach i Nóta 4(c) de na Ráitis Airgeadais.

Athruithe ar Phríomhphearsanra

Tháinig deireadh le téarma ceapacháin an tUasal Mary Cullen i mí an Mheithimh 2024. Mar thoradh ar ghlao ar léirithe spéise chun dhá phost fholmha ar an mBord a líonadh agus athbhreithniú ar iarratais ón gCoiste um Cheapacháin Phoiblí ina dhiaidh sin cuireadh rogha iarrthóirí oiriúnacha chuig an Aire lena gceapadh.

Nochtadh a Éilítear faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chomhlíon an tÚdarás ceanglais an *Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú* (“an Cód”), arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh an PFN agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016. Tá na nochtadh seo a leanas ag teastáil de réir an Chóid:

- **miondealú ar shochair gearrthéarmacha fostaí**
a leagtar amach i nóta 4 (b) a ghabhann leis na ráitis airgeadais,
- **costais sainchomhairleachta**
a leagtar amach i nóta 4 (h) de a ghabhann leis na ráitis airgeadais,
- **costais agus socruithe dlí**
a leagtar amach i nóta 4 (h) a ghabhann leis na ráitis airgeadais,
- **caiteachas taistil agus cothaithe**
a leagtar amach i nóta 4(a) agus 4(c) a ghabhann leis na ráitis airgeadais, agus
- **caiteachas fáilteachais**
a leagtar amach i nóta 4 (f) sa ghabhann leis na ráitis airgeadais.

Ráiteas Comhlíonta

Ghlac an Bord leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm aige chun comhlíonadh an Chóid a chinntiú. D'fheidhmigh Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann i gcomhréir leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú do 2024.

Thar ceann Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

An tUasal Ann Horan

Cathaoirleach

16 Nollaig 2025

An tUasal Greg Dempsey

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

16 Nollaig 2025

Ráiteas ar Rialú Inmheánach

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024

Réim Freagrachta

Thar ceann an Údaráis, admhaímid freagracht an Bhoird as a chinntiú go gcoimeádtar agus go n-oibrítear córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh. Cuirtear san áireamh sa fhreagracht seo ceanglais an *Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú* (2016).

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun riosca a bhainistiú go dtí leibhéal réasúnta seachas fáil réidh leis. Ní féidir leis an gcóras ach deimhniú réasúnta seachas deimhniú iomlán a thabhairt go bhfuil sócmhainní á gcaomhnú, idirbhearta á n-údarú agus á dtaifeadadh i gceart, agus go bhfuil earraí nó mírialtachtaí á gcosc nó á mbrath i dtréimhse thráthúil.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh, atá ag teacht le treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta an PFN agus Athchóirithe, i bhfeidhm san Údarás don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 agus coinníodh é suas go dtí an t-am a cheadaítear na ráitis airgeadais. Ina theannta sin, tugtar dearbhú breise don Bhord maidir le cáilíocht rialú inmheánach an Údaráis toisc go bhfuil an tÚdarás deimhnithe do Chaighdeán an Chórais Bainistíochta Cáilíochta ISO 9001:2015. Dearbhaíonn an Caighdeán seo go n-oibríonn an tÚdarás sraith beartas, próiseas agus nósanna imeachta atá iomchuí le haghaidh phleanáil agus fhorfheidhmiú a phríomhghnó.

An Cumas Riosca a Láimhseáil

Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) ag an Údarás ar a bhfuil triúr comhaltaí Boird agus comhalta seachtrach amháin, a bhfuil saineolas airgeadais agus iniúcháireachta acu. Tháinig an ARC le chéile 5 huaire in 2024.

Tá feidhm iniúchta inmheánaigh ag an Údarás mar atá sainmhínithe i gCairt an Bhoird um Iniúchadh Inmheánach. Tá a Fheidhm Iniúchta Inmheánaigh seachfhoinsithe ag an Údarás chuig BDO Ireland. Tá obair na feidhme iniúchta inmheánaigh bunaithe ar anailís ar an riosca a bhfuil an comhlacht nochta dó, agus tá pleananna iniúchta inmheánaigh bliantúla bunaithe ar an anailís seo. D'fhormhuinigh an ARC an anailís ar riosca agus na pleananna iniúchta inmheánaigh agus d'fhaomh an Bord iad. Cuireann an tIniúcháir Inmheánach tuarascálacha ar ghníomhaíocht iniúchta inmheánaigh ar fáil don Bhord.

Tá beartas bainistíochta riosca forbartha ag an ARC a leagann amach próisis bhainistíochta riosca agus a shonraíonn ról agus freagrachtaí na foirne maidir le riosca. Eisíodh an beartas do gach ball foirne a bhfuiltear ag súil go n-oibreoidh siad laistigh de bheartais bainistíochta riosca an Údaráis, chun an bhainistíocht a chur ar an eolas faoi rioscaí atá ag teacht chun cinn agus laigí rialaithe agus freagracht a ghlacadh as rioscaí agus rialuithe laistigh dá réimse oibre féin.

Creat Riosca agus Rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an Údarás lena sainiú agus lena dtuairiscítear príomhrioscaí agus na gníomhaíochtaí bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, chun iad a mhaolú. Áirítear sa chóras bainistíochta riosca seo ráiteas inghlacthachta riosca an Údaráis, chun comhthéacs breise a sholáthar maidir le rioscaí agus deiseanna aitheanta.

Tá clár riosca agus deiseanna i bhfeidhm ina sainiú lena dtuairiscítear na príomhrioscaí atá roimh an Údarás agus sainiú, measúnú agus grádaíodh iad de réir a dtábhachta. Déanann an Fhoireann Shinsearach Ceannaireachta an clár a nuashonrú agus a chur faoi bhráid an ARC agus an Bhoird mar mhír sheasta. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha.

Sonraíonn an clár riosca agus deiseanna na rialuithe agus na gníomhaíochtaí is gá chun rioscaí agus freagracht as oibriú rialuithe a shanntar d'fhoireann ar leith a mhaolú. Deimhnímid go bhfuil timpeallacht rialaithe ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm:

- tá nósanna imeachta do gach príomhphróiseas gnó doiciméadaithe,
- tá freagrachtaí airgeadais sannta ar leibhéal bainistíochta agus cuntasachta dá réir i gceist,
- tá córas cuí buiséadaithe ann le buiséad bliantúil a ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithniú air,
- tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a chinntiú,
- tá córais i bhfeidhm chun acmhainní a chosaint, agus
- nósanna imeachta rialaithe maidir le húsáid airgid deontais agus leithdháileadh cistiúcháin ar ghníomhaireachtaí seachtracha chun rialú leordhóthanach a áirithiú ar fhaomhadh an airgid sin chun a áirithiú go bhfuil maoiniú deontais curtha i bhfeidhm chun na críche atá beartaithe.

Déanann an tÚdarás íocaíochtaí le húdaráis áitiúla i ndáil le seirbhísí tréidliachta a sholáthar. Comhaontaítear conarthaí seirbhíse bliantúla le húdaráis áitiúla suas go dtí deireadh mhí na Nollag 2024. Bunaítear íocaíochtaí ar éilimh ráithiúla ó na húdaráis áitiúla bunaithe ar leibhéal ghníomhaíochta.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Cuirtear nósanna imeachta foirmiúla ar bunáodh iad chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialála agus laigí a rialú in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Bhord, nuair is cuí, ar mhodh tráthúil. Dearbhaímid go bhfuil na córais leanúnacha mhonatóireachta seo a leanas i bhfeidhm:

- sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe lena mbaineann agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus easnaimh ar bith a shainaithnítear a thuairisciú,
- tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal nuair a shainítear freagracht maidir le bainistíocht airgeadais, agus
- déanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithniú rialta ar fheidhmíocht thráthrialta agus bhliantúil agus ar thuarascálacha airgeadais a léiríonn feidhmíocht i gcoinne buiséad/ réamhaisnéisí.

Soláthar

Deimhnímid go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Údarás chun a chinntiú go gcomhlíontar na rialacha agus na treoirlínte reatha soláthair. Leagtar béim thíos ar chúrsaí a thagann chun cinn maidir le rialuithe ar sholáthar faoi shaincheisteanna rialaithe inmheánaigh.

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht

Deimhnímid go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Údarás chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a bhainistíochta riosca agus a nósanna imeachta rialachais. Tá fmonatóireacht agus athbhreithniú an Údaráis ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre agus ar an mbainistíocht shinsearach laistigh den Údarás atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh a fhorbairt agus a choinneáil.

Deimhnímid go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha do 2024 i mí an Mhárta 2025.

Saincheistean Rialaithe Inmheánaigh

Soláthar

I ráiteas 2023 ar rialú inmheánach leag an tÚdarás béim ar sheacht gconradh a chuaigh in éag nach raibh ag cloí le ceanglais soláthair. Bhí an tÚdarás tiomanta do chomhlíonadh soláthair agus le linn 2024 chuir sé gníomhartha i bhfeidhm chun na conarthaí a chuaigh in éag a réiteach, a fuarthas go cuí roimhe seo. Chinntigh an soláthar sceidealta go raibh na conarthaí seo réitithe faoi dheireadh mhí an Mheithimh 2024.

I rith 2024 tabhaíodh caiteachas €371,000 lena n-áirítear CBL (2023: €872,000) i ndáil leis na seacht gconradh sin suas go dtí gur tugadh na próisis soláthair chun críche.

- Thart ar €110,000 a bhaineann le dhá chonradh chun foireann TFC a sholáthar.
- Baineann thart ar €92,000 le soláthar seirbhísí dlí. Críochnaíodh cleachtadh soláthair leis an OGP agus ceapadh soláthraí seirbhíse nua i Meán Fómhair 2023. Mar sin féin, fanann roinnt cásanna oidhreachta leis an soláthraí seirbhíse roimhe seo agus ar mhaithe le trédhearcacht leantar de na costais sin a nochtadh anseo.
- Tá nósanna imeachta soláthair tugtha i gcrích ag an Údarás i ndáil leis na ceithre chonradh eile. Tabhaíodh €169,000 san iomlán in 2024 sular réitíodh na próisis soláthair.

Níor aithníodh aon bhearnaithe rialaithe inmheánaigh le linn 2024 seachas iad siúd a nochtadh thuas.

Thar ceann an Bhoird agus an ÚSBÉ.

An tUasal Ann Horan
Cathaoirleach
16 Nollaig 2025

An tUasal Greg Dempsey
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
16 Nollaig 2025

An tArd Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le faoi bhráid Thithe an Oireachtais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

Tuairim cháilithe ar an ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024 mar a cheanglaítear faoi fhorálacha alt 26 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann 1998. Ullmhaíodh na ráitis airgeadais de réir Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais (FRS) 102 An Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais infheidhmithe sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann agus cuimsítear

- an ráiteas ioncaim agus caiteachais agus cúlchistí ioncaim coinnithe
- an ráiteas ar staid an airgeadais
- an ráiteas ar shreafaí airgid, agus
- na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasaíochta.

I mo thuairim, seachas neamhchomhlíonadh cheanglais FRS 102 i ndáil le teidlíochtaí sochair scoir dá dtagraítear thíos, tugann na ráitis airgeadais léargas fíorcheart ar shócmhainní, ar dlhiteanais agus ar staid an airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann ar an 31 Nollaig 2024 agus ar a ioncam agus caiteachas do 2024 de réir FRS 102.

Bunús le tuairim cháilithe ar ráitis airgeadais

I gcomhréir le horduithe an Aire Sláinte, tugann an tÚdarás Sábháilteachta Bia na hÉireann cuntas maidir leis na costais a bhaineann le teidlíochtaí aoisliúntais de réir mar a éiríonn siad iníoctha amháin. Ní chloíonn sé seo le FRS 102 ina n-éilítear go sainaithníonn na ráitis airgeadais costas iomlán na dteidlíochtaí sochair scoir a thuilltear sa tréimhse agus an dliteanas fabhráithe ag dáta an tuairiscithe. Ní dhearnadh cainníochtú ar éifeacht an neamhchomhlíonta ar ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann do 2024.

Rinne mé an t-iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (ISAnna) arna bhfógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta d'Institiúidí Uachtaracha Iniúcháireachta. Tá cur síos ar mo fhreagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann agus tá mo fhreagrachtaí eiticíúla eile comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Creidim gur leor an fhianaise iniúcháireachta atá faighte agam agus gur cuí sin chun bunús a chur ar fáil do mo thuairim.

Tuarascáil ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Tá faisnéis áirithe eile curtha i láthair ag Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann mar aon leis na ráitis airgeadais. Cuimsíonn sé seo an tuarascáil bhliantúil, an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí Boird, agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Tá cur síos san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar mo fhreagrachtaí tuairisc a thabhairt i ndáil le faisnéis den sórt sin, agus ar ábhair áirithe eile ar a dtuairiscím trí eisceacht.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Mary Henry

Ar son agus thar ceann

An tArd Reachtaire Cuntas agus Ciste

18 Nollaig 2025

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí Chomhaltaí Boird

Mar atá sonraithe sa tuarascáil ar ráiteas rialachais agus sa tuarascáil ar chomhaltaí Boird, tá comhaltaí an Bhoird freagrach as

- ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhoirm a fhorordaítear faoi alt 26 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann 1998
- a áirithiú go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom i gcomhréir le FRS 102
- rialtacht na n-idirbheart a áirithiú
- measúnú a dhéanamh an bhfuil úsáid an bhonn gnóthais leantaigh cuntasafóchta iomchuí, agus
- cibé rialú inmheánach a chinnfidh siad is gá chun ullmhú ráiteas airgeadais atá saor ó mhíráiteas ábhartha a chumasú, cibé acu de bharr calaoise nó earráide.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 26 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 chun ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann a iniúchadh agus tuairisciú orthu lena chur faoi bhráid Thithe an Oireachtais.

Is é an cuspóir atá agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam ná dearbhú réasúnach a fháil maidir le cibé an bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha mar gheall ar chalaois nó earráid. Is ardleibhéal dearbhaithe é dearbhú réasúnta, ach ní ráthaíocht é go n-aimseoidh iniúchadh a dhéanfar de réir na ISAnna míráiteas ábhartha i gcónaí nuair a bhíonn sé ann. Is féidir le míráitis eascairt as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, ina n-aonar nó san iomlán, go bhféadfaí a bheith ag súil le réasún go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíocha úsáideoirí a dhéantar ar bhonn na ráiteas airgeadais sin.

Mar chuid d'iniúchadh de réir na ISAnna, feidhmím breithiúnas gairmiúil agus coinním amhras gairmiúil le linn an iniúchta. Agus é sin á dhéanamh,

- Sainaithním agus déanaim measúnú ar na rioscaí a bhaineann le mí-ráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, cibé acu de bharr calaoise nó earráide; dearaim agus cuirim nósanna imeachta iniúcháireachta i gcrích atá freagrach do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúcháireachta atá dóthanach agus iomchuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Tá an riosca gan míráiteas ábhartha de bharr calaoise a bhrath níos airde ná an riosca a eascraíonn as earráid, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon ghnó, mífhaisnéis, nó sárú ar rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúcháireachta a dhearadh atá oiriúnach sna himthosca, ach ní chun tuairim a nochtadh ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar oiriúnacht na mbeartas cuntasáíochta a úsáidtear agus ar réasúntacht na meastachán cuntasáíochta agus na nochtadh gaolmhar.
- Cinnim ar oiriúnacht úsáid cuntasáíochta ar bhonn gnóthais leantaigh agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúcháireachta a fuarthas, ar cibé acu an bhfuil éiginnteacht ábhartha ann nó nach bhfuil maidir le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh amhras a chaitheamh ar chumas Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Má bhainim de thátal as go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, ní mór dom aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtadh gaolmhar sna ráitis airgeadais nó, mura leor na nochtadh sin, mo thuairim a mhodhnú. Tá mo chonclúidí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dtí dáta mo thuarascála. Mar sin féin, d'fhéadfadh imeachtaí nó coinníollacha amach anseo a bheith ina gcúis le scoir d'Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann de bheith ina ghnóthas leantach.
- Déanaim measúnú ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtadh, agus cibé acu an ionann na ráitis airgeadais agus na hidirbhearta agus na himeachtaí bunúsacha ar bhealach a bhaineann cur i láthair cothrom amach.

Déanaim cumarsáid leo siúd a bhfuil an rialachas freagrach astu maidir le raon feidhme agus uainiú pleanáilte an iniúchta agus torthaí suntasacha iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha i rialú inmheánach a aithním le linn m'iniúchta.

Tuairiscím trí eisceacht más rud é, dar liom,

- nár fuair mé an fhaisnéis agus na mínithe uile a bhí ag teastáil uaim le haghaidh m'iniúchta, nó
- níor leor na taifid chuntasáíochta chun go bhféadfaí na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart, nó
- nach bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasáíochta.

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair sna ráitis sin, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe d'aon chineál ina leith.

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm faoi na ISAnna an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh, agus trí sin á dhéanamh, déanaim machnamh ar cibé an bhfuil an fhaisnéis eile neamhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a aimsíodh le linn an iniúchta, nó má léirítear ar dhóigh eile go bhfuil sí míshonraithe go hábhartha. Más rud é, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go bhfuil mé den tuairim go bhfuil míráiteas ábhartha ar an bhfaisnéis eile seo, éilítear orm an méid sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Déantar m'iniúchadh faoi threoir na nithe speisialta a ghabhann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistiú agus lena bhfeidhmiú. Tuairiscím má aithním ábhair ábhartha a bhaineann leis an mbealach a rinneadh gnó poiblí.

Déanaim iarracht fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn iniúchta. Tuairiscím má aithním aon chás ábhartha nár cuireadh airgead poiblí i bhfeidhm chun na gcríoch a bhí beartaithe nó i gcás nach raibh idirbhearta i gcomhréir leis na húdaráis a rialaíonn iad.

Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe

don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024	2023
		€'000	€'000
Ioncam			
Deontas Oireachtais	2	23,860	21,516
Ioncam Eile	3	847	1,409
Ioncam Oibriúcháin		24,707	22,925
Ioncam Iomlán		24,707	22,925
Caiteachas			
Riarachán, Oibríochtaí & Promóisin	4	14,666	13,366
Gníomhaíochtaí cumarsáide	5	269	373
Dímheas Sócmhainní Seasta	6 & 13	288	590
Tionscadal Albánach	13	68	867
Tascfórsa Athfhoirmlíú	14	431	383
Seirbhís Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil	7	8,888	7,275
Caiteachas Iomlán		24,610	22,854
Barrachas/(Easnamh) don Bhliain roimh Leithreasuithe		97	71
Aistriú ó/(chuig) Cuntas Caipitil	8	240	331
Caillteanas ar Dhiúscairt		0	(3)
Barrachas/(Easnamh) don bhliain tar éis Leithreasuithe		337	399
Iarmhéid ar 1 Eanáir		1,921	1,522
Iarmhéid ar 31 Nollaig		2,258	1,921

Áirítear sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe na gnóthachain agus na caillteanais uile a aithníodh sa bhliain.

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 16 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann:

An tUasal Ann Horan
Cathaoirleach
16 Nollaig 2025

An tUasal Greg Dempsey
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
16 Nollaig 2025

Ráiteas ar Staid an Airgeadais amhail

an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024	2023
		€'000	€'000
Sócmhainní Neamhreatha			
Réadmhaoín, Gléasra agus Trealamh	6	176	388
Sócmhainní Doláimhsithe	6 (a)	41	69
Sócmhainní Reatha			
Infháltais	9	907	808
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim		4,220	3,165
Glansócmhainní Reatha		5,127	3,973
Dlíteanais Reatha (méideanna atá dlíte laistigh d'aon bhliain amháin)			
Méideanna Iníoctha	10	2,869	2,052
Glansócmhainní Reatha		2,258	1,921
Sócmhainní Iomlána Iúide Dlíteanais		2,475	2,378
Léirithe ag			
Cuntas Caipitil	8	217	457
Cúlchistí Ioncaim Coinnithe		2,258	1,921
		2,475	2,378

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 16 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann:

An tUasal Ann Horan
Cathaoirleach
16 Nollaig 2025

An tUasal Greg Dempsey
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
16 Nollaig 2025

Ráiteas ar Shreafaí Airgid don bhliain

dar críoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024	2023
		€'000	€'000
Sreabhadh airgid thirim ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
(Easnamh)/Barrachas loncaim thar Chaiteachas		97	71
Dímheas agus Bearnú Sócmhainní Seasta	6 & 13	288	590
(Méadú)/Laghdú ar Infháltais	9	(99)	(46)
Méadú/(Laghdú) ar Mhéideanna Iníoctha	10	817	52
Glan-Insreabhadh Airgid Thirim ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin		1,103	667
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta			
Íocaíocht chun Gléasra & Trealamh a fháil	6	(5)	(231)
Íocaíochtaí chun Sócmhainní Doláimhsithe a fháil	6 (a)	(43)	(31)
Glansreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta		(48)	(262)
Glanmhéadú/(Glanlaghdú) in Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim		1,055	405
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ar 1 Eanáir		3,165	2,760
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ar 31 Nollaig		4,220	3,165

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024

1. Beartais Chuntasaíocht

Tá bunús na gcuntasaíochta agus beartais shuntasacha chuntasaíochta arna nglacadh ag Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann leagtha amach thíos. Cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad i rith na bliana agus don bhliain roimhe sin.

a) Faisnéis Ghinearálta

Bunaíodh Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998, agus tá ceannoifig aige san Exchange, Duga Sheoirse, Lárionad Seirbhísí Airgeadais na hÉireann, Baile Átha Cliath 1, D01 P2V6. Is iad seo a leanas príomhchuspóirí Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann arna leagan amach i gCuid II den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann:

Gach beart a dhéanamh lena chinntiú:

- bia a tháirgtear sa Stát (cibé acu an ndéantar nó nach ndéantar iad a dháileadh nó a chur ar an margadh sa Stát), agus
- comhlíonann bia a dháiltear nó a mhargaítear sa Stát na caighdeáin is airde sábháilteachta bia agus sláinteachais atá insroichte go réasúnta agus déanfaidh sé, go háirithe, gach beart réasúnach chun a áirithiú go gcomhlíonann an bia sin:
 - le haon reachtaíocht bia i ndáil le caighdeáin sábháilteachta bia agus sláinteachais, nó
 - in éagmais aon reachtaíochta den sórt sin, le forálacha na gcaighdeán nó na gcód dea-chleachtais a aithnítear go ginearálta dírithe ar a chinntiú go mbainfear amach caighdeáin arda sláinteachais bia agus sábháilteachta bia.

Eintiteas Sochair Phoiblí (ESP) is ea é Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann.

b) Ráiteas Comhlíonta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2024 de réir FRS 102, an caighdeán um thuairisciú airgeadais is infheidhme sa RA agus in Éirinn arna eisiúint ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais (FRC), arna mhodhnú le treoir an Aire Sláinte i ndáil le haoisliúntas. I gcomhréir le horduithe an Aire Sláinte, ní thugann an tÚdarás cuntas ar chostais teidlíochtaí aoisliúntais ach amháin de réir mar a thagann siad chun bheith iníoctha (féach 1 (i) thíos). Ní chomhlíonann an bonn cuntasaíochta seo FRS 102, a éilíonn go n-aithneofar costais den sórt sin sa bhliain ina dtuilltear teidlíocht.

1. Beartais Chuntasaíocht (ar lean)

c) Bunús an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoin modh cuntasaíochta fabhraithe, ach amháin mar a shonraítear thíos, agus faoin gcoinbhinsiún costais stairiúil san fhoirm a cheadaigh an tAire Sláinte le comhthoiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe faoi Alt 26(5) den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Cuireadh na beartais chuntasaíochta seo i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir le déileáil le hábhair a mheastar a bheith ábhartha maidir le ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann.

d) Maoiniú Caipitil

Maoinítear sócmhainní seasta ÚSBÉ ó mheascán de dheontais chaipitil agus leithdháilí ó ioncam reatha. Aistrítear maoiniú a fhaightear ó dheontais chuig cuntas reatha atá amúctha i gcomhréir le dímheas na sócmhainní gaolmhara.

e) Ioncam

Deontais Oireachtais

Go ginearálta, aithnítear ioncam ar bhonn fabhruithe; eisceacht amháin leis sin ná i gcás Deontais Oireachtais a aithnítear ar bhonn fáltais airgid thirim.

Ioncam Iarchurtha

Glactar le hioncam réamh-mheasta a fhaightear roimh ré mar ioncam iarchurtha agus tuairiscítear é bheith dlite laistigh de bhliain. Eisítear an t-ioncam don Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Choimeádta i gcomhréir leis an gcaiteachas a thabhaítear sa tréimhse thuairiscithe.

Ioncam Eile

Aithnítear Ioncam Eile ar bhonn fabhraithe.

1. Beartais Chuntasaíocht (ar lean)

f) Gléasra agus Trealamh

Sonraítear gléasra agus trealamh ag an gcostas lúide dímheas carntha, coigeartaithe do sholáthar ar bith i gcomhair bearnú. Cuirtear dímheas ar fáil ar gach gléasra agus trealamh ag rátaí a mheastar a dhíscríobhfaidh an costas lúide luach iarmharach measta gach sócmhainne ar bhonn líne díri thar a saolréanna úsáideacha measta, mar a leanas:

i) Feabhsúcháin Léasachta	15% in aghaidh na bliana
ii) Trealamh Ríomhaire	33% in aghaidh na bliana
iii) Troscán Oifige	15% in aghaidh na bliana
iv) Trealamh Oifige	15% in aghaidh na bliana
v) Trealamh Eolaíochta	15% in aghaidh na bliana
vi) Mótarfheithiclí	33% in aghaidh na bliana

Léiríonn an luach iarmharach an méid measta a gheofaí faoi láthair ó dhiúscairt sócmhainne, i ndiaidh chostais mheasta na diúscartha a asbhaint, má bhí an tsócmhainn den aois agus sa riocht a rabhtas ag súil leis cheana ag deireadh a saolré úsáideach.

Má bhíonn fianaise oibiachtúil ar bhearnú luach na sócmhainne ann, aithnítear caillteanas um bearnú sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta sa bhliain.

Taispeántar sócmhainní seasta doláimhsithe ag a nglanluach de réir na leabhar tar éis dímheas 33% a bheith déanta orthu de réir méid chothroim.

g) Infháltais

Aithnítear infháltais ag luach cóir.

h) Léasanna Oibriúcháin

Aithnítear caiteachas cíosa faoi léasanna oibriúcháin sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe thar shaolré an léasa. Aithnítear an caiteachas de réir méid chothroim thar thréimhse an léasa, ach amháin sa chás go bhfuil méaduithe cíosa a bhaineann leis an ráta ionchais boilscithe, agus sa chás sin aithnítear na méaduithe sin nuair a thabhaítear iad. Aithnítear aon dreasachtaí léasa a fhaightear i gcaitheamh shaolré an léasa.

1. Beartais Chuntasaíocht (ar lean)

i) Sochair Fostaithe

Sochair Ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha amhail pá saoire mar chaiteachas sa bhliain, agus cuimsítear sochair a thabhaítear ag deireadh na bliana i bhfigiúr na suimeanna iníoctha sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Cheadaigh an tAire an scéim aoisliúntais de réir Alt 39 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Déanann an scéim foráil do scéim pinsin sochair shainithe ranníocach d'fhostaithe. Déanann an tÚdarás na hasbhaintí ó thuarastail a choinneáil, agus glacann sé leo mar ioncam. Is deontas glan ó na hasbhaintí a choinnítear é deontas bliantúil na Roinne Sláinte don Údarás.

Rinneadh dlí den Acht um Pinsin Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012 an 28 Iúil 2012 agus tugadh isteach an Scéim Phoiblí Aonair ("Scéim Aonair") nua a thosaigh le héifeacht ón 1 Eanáir 2013. Tá gach fostaí úr de chuid Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, ar iontrálaithe úra iad san Earnáil Phoiblí, ar an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin ina mbaill sa Scéim Aonair. Íoctar ranníocaíochtaí chomhaltaí na Scéime Aonair leis an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh an PFN agus Athchóirithe.

Faoi réir threoir an Aire Sláinte, níl foráil ar bith déanta sna Ráitis Airgeadais maidir le dliteanais phinsin sa todhchaí. Déantar íocaíochtaí faoin scéim a ghearradh ar an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Coimeádta de réir mar a íoctar iad.

j) Seirbhís Tréidliachta na n-Údarás Áitiúil

Chuir Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann maoiniú ar fáil d'Údaráis Áitiúla i ndáil le seirbhísí tréidliachta a sholáthar suas go dtí an 31 Nollaig 2024. Fuair an tÚdarás maoiniú ón Roinn Sláinte (mar chuid dá chinneadh bliantúil) ina leith seo, suas go dtí an 31 Nollaig 2024 freisin.

Aithnítear maoiniú a fhaightear ón Roinn Sláinte agus méideanna a íoctar le hÚdaráis Áitiúla ar bhonn airgid tirim a fhaightear, i gcomhréir le hAlt 34 de FRS 102.

1. Beartais Chuntasaíocht (ar lean)

k) Príomhmheastacháin agus Breithiúnais

Éilítear mar chuid d’ullmhúchán na ráiteas airgeadais seo go ndéanann an lucht bainistíochta breithnithe, meastacháin agus breithiúnais a mbíonn tionchar acu ar na méideanna a thuairiscítear do shócmhainní agus dliteanais ag dáta an tuairiscithe agus na méideanna a thuairiscítear d’ioncam agus caithreachas le linn na bliana. Déantar measúnú ar bhreithnithe agus ar mheastacháin go leanúnach bunaithe ar thaithí stairiúil agus ar chúinsí eile, lena n-áirítear ionchais i dtaobh imeachtaí amach anseo a mheastar iad bheith réasúnta faoi na cúinsí. I bhfianaise chineál an mheastacháin, d’fhéadfadh na torthaí iarmhíre bheith difriúil ó na meastacháin a dhéantar. Tá na meastacháin agus na breithiúnais a d’fhéadfadh tionchar ábhartha bheith acu ar na méideanna aitheanta sna ráitis airgeadais leagtha amach thíos:

(i) Saolréanna úsáideacha a bhunú chun críocha dímheasa trealaimh agus léasanna.

Is cuid shuntasach de shócmhainní an Údaráis iad trealamh agus léasanna. Braitheann an táille bhliantúil dímheasa ar na saolréanna úsáideacha measta do gach cineál sócmhainne. I bhfianaise cineál cuibheasach gearrthéarmach na sócmhainní trealaimh, tá meastacháin na saolréanna úsáideacha maidir leis na sócmhainní seo faoi réir athbhreithniú rialta.

Tá na sonraí maidir leis na saolréanna eacnamaíochta úsáideacha san áireamh sna beartais chuntasaíochta.

(ii) Saolréanna eacnamaíochta úsáideacha a bhunú chun críocha amúchta deontas caipitiúil

Braitheann an táille bhliantúil amúchadh go príomha ar na saolréanna úsáideacha measta do gach cineál sócmhainne. Déantar athbhreithniú rialta ar na saolréanna eacnamaíochta úsáideacha. Tá na sonraí maidir leis na saolréanna eacnamaíochta úsáideacha san áireamh sna beartais chuntasaíochta.

2. Deontais Oireachtais

Sna Deontais Oireachtais a vótáladh chuig Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann ó Vóta 38, an Roinn Sláinte faoi mar a thaispeántar sna ráitis airgeadais cuimsítear:

Fo-Cheannteideal		2024	2023
		(athshonraithe) ¹	
		€'000	€'000
Deontais le haghaidh caiteachas reatha	E.1.	23,112	20,922
Deontas maidir le caiteachas caipitil	M.1.	273	155
Tascfhórsa athfhoirmlíú (nóta 14)	B.2.	475	439
Iomlán		23,860	21,516

¹ Aistríodh comparáid 2023 don tascfhórsa Athfhoirmlíú ó nóta 3 chun a chinntiú go bhfuil an t-ioncam ar fad ón Roinn Sláinte san áireamh i Nóta 2.

3. Ioncam Eile

Nóta		2024	2023
		(athshonraithe) ¹	
		€'000	€'000
Asbhaintí Aoisliúntais		252	256
Díol Foilseachán		212	192
Ioncam Ilghnéitheach		383	94
Ciste CE Albánach ²	13	0	867
Iomlán		847	1,409

¹ Aistríodh comparáid 2023 don tascfhórsa Athfhoirmlíú ó nóta 3 chun a chinntiú go bhfuil an t-ioncam ar fad ón Roinn Sláinte san áireamh i Nóta 2.

² Chuir an tAontas Eorpach maoiniú ar fáil do Chiste CE na hAlbáine.

4. Riarachán, Oibríochtaí & Promóisin

	Nóta	2024	2023
		€'000	€'000
Luach Saothair agus Costais Pá Eile	4(a)	10,016	8,900
Cíos, rátaí, táillí sheirbhíse agus árachais		1,629	1,663
Costais taighde		122	59
Táillí dlí agus comhairliúcháin	4(h)	532	371
TF, teileafón agus idirlíon		1,307	1,450
Caiteachas oibriúcháin	4(g)	1,060	923
		14,666	13,366

4(a) Luach Saothair agus costais phá eile

	Nóta	2024	2023
		€'000	€'000
Tuarastail Foirne, bunphá ¹		7,293	6,631
Tuarastail Foirne, ragobair		6	5
Costais sochair scoir		378	291
Costais cnapshuime scoir		398	162
Ranníocaíochtaí fostóirí le leas sóisialach		770	697
Oiliúint agus forbairt foirne		212	195
Costais taistil agus cothaithe foirne -taistil náisiúnta		56	50
Costais taistil agus cothaithe foirne -taistil idirnáisiúnta		75	62
Foireann na gníomhaireachta		770	735
Luach Saothair chomhaltaí Boird	4 (c) & 4(f)	58	72
		10,016	8,900

¹ Bhí 112 WTE ag an ÚSBÉ an 31 Nollaig 2024 (2023: 105.5)

D’íoc an FSAI €190,700 (2023: €153,200) chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh an PFN agus Athchóirithe i leith ranníocaíochtaí fostaithe faoin scéim pinsin aonair.

In 2024 íocadh €274,680 leis an Roinn Sláinte i leith ranníocaíochtaí aoisliúntais breise (ASC) a asbhaineadh ó thuarastail foirne (2023: €257,957).

4(b) Miondealú ar shochair fostaithe

Raon na sochar fostaithe iomlán			Líon na bhFostaithe	
Ó		Go	2024	2023
60,000	–	69,999	18	18
70,000	–	79,999	8	11
80,000	–	89,999	10	7
90,000	–	99,999	6	8
100,000	–	109,999	4	8
110,000	–	119,999	4	1
120,000	–	129,999	2	4
130,000	–	139,999	3	0
140,000	–	149,999	0	0
150,000	–	159,999	0	0
160,000	–	169,999	0	0
170,000	–	179,999	0	1
180,000	–	189,999	1	0

Nóta: chun críocha an nocht seo, áirítear le sochair ghearrthéarmacha fostaithe i ndáil le seirbhísí a tugadh le linn na tréimhse tuairiscithe tuarastal, liúntais ragoibre agus íocaíochtaí eile, a dhéantar thar ceann an fhostaí, ach ní áirítear ÁSPC fostóirí.

4(c) Tinreamh, Táillí agus Speansais Chomhaltaí Boird

Comhalta Boird		Táille Boird	Taisteal Speansais	Cruinnithe Freasalta	Cruinnithe Freasalta
		€	€	An Boird	Iniúcháireachta & Riosca
Ann Horan	Cathaoirleach	11,970		7 of 7	2 of 2
Mary Cullen	Téarma dar críoch Meitheamh 2024	3,553		2 of 3	2 of 2
Francis Butler				5 of 7	
Gerard McCurdy		7,695	39	6 of 7	4 of 5
Clíodhna Foley-Nolan		7,695	495	7 of 7	4 of 5
Martin Cormican				7 of 7	
Patrick Knight		7,695		7 of 7	
Eilis O'Brien		7,695		6 of 7	
Lisa Manselli		7,695		7 of 7	
		53,998	534		

Le linn 2024 reáchtáladh 7 chruinniú Boird (2023: 7)

Ní bhfuair beirt chomhaltaí Boird táille Bhoird faoin bPrionsabal Duine Amháin Tuarastal Amháin, toisc go bhfuil siad fostaithe ag eagraíochtaí Stáit eile.

Bhí comhalta seachtrach amháin ar an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca. Bhí an post seo ag an Uasal Fergal Ó'Briain go dtí deireadh a théarma i mí na Nollag 2024. D'fhreastail an tUasal Fergal Ó'Briain ar cheithre cinn de chúig chruinniú ARC sa bhliain agus ní raibh sé ag fáil táille faoi phrionsabal OPOS.

4(d) Tuarastal agus Sochair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin

	2024	2023
	€'000	€'000
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, Pamela Byrne	185	176
	185	176

Ba é buntuarastal bliantúil €184,550 pacáiste luach saothair an POF do 2024 (2023: €176,400) le socruithe caighdeánacha san earnáil phoiblí.

Ní chuimsítear sna luachanna tuarastail thuas luach na sochar scoir a tuilleadh sa tréimhse. Is comhaltaí iad príomhphearsanra bainistíochta (seachas comhaltaí Boird) de scéim pinsin ranníocach sochar sainithe Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann.

4(e) Cúiteamh an phríomhphearsanra bainistíochta

Cuimsítear i bpríomhphearsanra bainistíochta Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann POF, cúigear Stiúrthóirí agus comhaltaí Boird. B'ionann an cúiteamh iomlán a íocadh le príomhphearsanra bainistíochta, lena n-áirítear táillí agus speansais chomhaltaí an Bhoird agus luach saothair iomlán an POF agus €863,608 (2023: €820,654)

4(f) Caiteachas Fáilteachais

Nóta	2024	2023
	€'000	€'000
Fáilteachas foirne	5	6
Fáilteachas an Choiste Chomhairligh	0	0
Fáilteachas cliaint	28	26
Fáilteachas boird	4	21
	37	53

Áirítear le fáilteachas cliaint costais a bhaineann le freastal ar imeachtaí (oiliúint, cruinnithe, srl), a reáchtáladh go pearsanta.

Féadfar dearbhan do €100 a thabhairt do chomhaltaí Choiste Eolaíochta an ÚSBÉ, agus d'fhochoistí, a oibríonn ar bhonn deonach. Ba é luach iomlán na ndearbhán seo ná €Nialas in 2024 (2023: €6,800).

4(g) Caiteachas Oibriúcháin

	Nóta	2024	2023
		€'000	€'000
Caiteachas Earcaíochta		114	31
Stáiseanóireacht agus Postas		34	27
Glantachán agus Lónadóireacht		27	26
Deisiúcháin agus Cothabháil		312	223
Táille Iniúcháireachta		16	15
Comhlíonadh Reachtaíochta Bia		123	106
Oiliúint – Foireann Gníomhaireachta Oifigiúla		119	149
Bunachar sonraí forbhia		48	138
Costais Coistí	4(f)	1	8
Soláthairtí Leabharlainne		70	68
Caiteachas Ginearálta (lena n-áirítear fáilteachas)	4(f)	196	132
		1,060	923

4(h) Costais Sainchomhairleoireachta

Cuimsítear i gcostais sainchomhairleoireachta táillí a íoctar le páirtithe seachtracha a sholáthraíonn seirbhísí comhairleoireachta de chineál ar bith.

	Nóta	2024	2023
		€'000	€'000
Dlí – comhairle ghinearálta (i)		126	110
Dlí – costais i leith gníomhaíochta sábháilteachta bia (ii)		181	123
Sainchomhairleoireacht		225	138
Costais sainchomhairleoireachta iomlána		532	371
Costais dlí caipitlithe		0	0
Costais sainchomhairleoireachta caipitlithe		0	0
Costais sainchomhairleoireachta a ghearrtar ar ioncam agus caiteachas		532	371
Iomlán		532	371

(i) Tagraíonn sé seo do chomhairle dlí ghinearálta.

(ii) Tagraíonn sé seo do chostais dlí a thabhaítear i ndáil le gníomhartha forfheidhmithe agus cinntí bia núíosacha.

Áirítear ar na costais sin €126,000 maidir le cinneadh athbheithnithe bhreithiúnaigh a tugadh chun críche in 2025.

5. Gníomhaíochtaí cumarsáide

	Nóta	2024	2023
		€'000	€'000
Caidreamh Poiblí		111	158
Ócáidí Tionscail		76	103
Foilseacháin		82	112
		269	373

6. Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

	Ríomhaire Trealamh	Oifig Trealamh	Oifig Trosacán	Léasacht Feabhsuithe	Eolaíoch Trealamh	Iomlán
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Costas						
Ar 1 Eanáir 2024	1,739	143	322	2,312	268	4,784
Meideanna Breise	3	2	0	0	0	5
Diúscairtí	()	(4)	(1)	0	0	(5)
Ar 31 Nollaig 2024	1,742	141	321	2,312	268	4,784
Dímheas Carntha						
Ar 1 Eanáir 2024	1,524	135	319	2,172	246	4,396
Muirear don bhliain	179	4	1	28	5	217
Dímheas ar Dhiúscairtí	0	(4)	(1)	0	0	(5)
Ar 31 Nollaig 2024	1,703	135	319	2,200	251	4,608
Glanluach de réir na Leabhar						
Ar 31 Nollaig 2024	39	6	2	112	17	176
Ar 31 Nollaig 2023	215	8	3	140	22	388

6(a) Sócmhainní Seasta Doláimhsithe

	2024	2023
	€'000	€'000
1 Eanáir, Glanluach Oscailte de réir na Leabhar	69	103
Breiseanna ag Costas	43	31
Lúide Muirear Dímheasa don bhliain	(71)	(65)
31 Nollaig, Glanluach Dúnta de réir na Leabhar	41	69

Is éard atá i sócmhainní seasta doláimhsithe ceadúnais bhogearraí a dhíscríobhtar thar a saolré úsáideach.

7. Seirbhís Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil (LAVS)

	2024	2023
	€'000	€'000
Íocaíochtaí LAVS	8,888	7,275

Déantar íocaíocht le 25 Údarás Áitiúla do sholáthar seirbhísí tréidliachta, ar bhonn ráithiúil agus i riaráistí. Cuirtear maoiniú ar fáil tríd an Roinn Sláinte agus Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann agus cuimsítear é mar chuid den chinneadh bliantúil.

Ní thagann an dualgas chun maoiniú a aistriú chuig Seirbhís Tréidliachta na nÚdaráis Áitiúil i bhfeidhm ach nuair a chuireann an Roinn Sláinte an maoiniú comhfhreagrach ar fáil.

Aistríodh LAVS chuig an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (DAFM), ón 1 Eanáir 2025. Gach freagracht as seachadadh na seirbhíse agus íocaíocht as an tseirbhís a aistríodh chuig DAFM ón dáta sin.

8. Cuntas Caipitil

	2024	2024	2023	2023
	€'000	€'000	€'000	€'000
Amhail an 1 Eanáir		457		788
Aistriú ó/(go) Cuntas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Coinnithe				
Cistí breise a leithroinneadh chun Sócmhainní Seasta a fháil	5		231	
Cistithe trí oibríochtaí				
Cistí leithdháilte chun Sócmhainní Doláimhsithe a fháil	43		31	
An Méid a Éisíodh ar Dhiúscairt	0		(3)	
Amúchadh i gcomhréir le dímheas sócmhainní	(288)	(240)	(590)	(331)
Iarmhéid ar 31 Nollaig		217		457

9. Infháltais

	2024	2023
	€'000	€'000
Réamhíocaíochtaí	856	808
Féichiúnaith	51	0
	907	808

10. Méideanna Iníoctha

Méideanna atá dlite laistigh d’aon bhliain amháin

	Nóta	2024	2023
		€'000	€'000
Creidiúnaithe Trádála		228	359
Fabhruithe		943	114
Fabhrú Cíos larchurtha*		779	839
Fabhruithe Párolla		244	271
Ioncam Albánach iarchurtha	13	243	175
Ioncam tionscadail iarchurtha**		110	16
Creidiúnaí Cánach - CBL		29	13
Creidiúnaí Cánach - ÍMAT/ÁSPC		250	227
Creidiúnaí Cánach - CSG		43	38
		2,869	2,052

* Faoi théarmaí an chomhaontaithe léasa bhí foráil ann maidir le tréimhse aon bhliain saor ó chíos, rud a tharla in 2018. Éilítear in FRS 102 go n-aithnítear an tréimhse saor ó chíos seo thar shaolré an léasa. Is ionann an Fabhrú Cíos larchurtha agus iarmhéid na tréimhse saor ó chíos, a aithneofar sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe sna blianta amach romhainn.

** Baineann ioncam tionscadail iarchurtha le maoiniú ón AE a chuirtear ar fáil, roimh ré, chun tionscadail chomhaontaithe áirithe a chur i gcrích. Úsáidtear an maoiniú seo i dtréimhsí amach anseo chun na costais a bhaineann leis an ngníomhaíocht seo a sheachadadh a íoc.

11. Léasanna Oibriúcháin

Chuir Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann tús le léas 20 bliana don chéad urlár d’Fhoirgneamh an Exchange, Duga Sheoirse, Lárionad Seirbhísí Airgeadais na hÉireann, Baile Átha Cliath 1 i nDeireadh Fómhair 2017. Tá an léas faoi réir athbhreithnithe cíos gach 5 bliana agus cuimsítear leis bliain saor ó chíos ó 1 Eanáir 2018. Faoi réir FRS 102 eisítear dreasachtaí léasa thar shaolré an léasa.

Ag 31 Nollaig 2024 bhí na híosíocaíochtaí léasa seo a leanas ag an ÚSBÉ amach anseo faoi léasanna oibriúcháin neamh-inchealaithe:

	An Malartán
	€'000
Oibleagáidí léasa dlite:	
laistigh de 1 bhliain	1,208
idir blianta 2 go 5	4,832
tar éis 5 bliana	9,372

11. Léasanna Oibriúcháin (ar lean)

Déanann an léas don Mhalartán foráil d'athbhreithniú cíosa gach 5 bliana. Tugadh athbhreithniú chun críche le linn 2023, agus d'iarr an ÚSBÉ comhairle chuí ina leith. Baineadh de thátal as an athbhreithniú cíosa gur cheart go n-ardódh an léas bliantúil don ÚSBÉ thart ar €61,000 in aghaidh na bliana. Léirítear an méadú seo sa nochtadh oibleagáide léasa thuas agus mhéadaigh sé costas éifeachtach bliantúil, gan táille seirbhíse san áireamh, an léasa go €1,208,000.

12. Leasanna Chomhaltaí Boird

Ghlac an Bord nósanna imeachta de réir treoirlínte arna n-eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i dtaca le nochtadh leasanna ag Comhaltaí Boird agus cloíodh leis na nósanna imeachta sin sa bhliain.

Ní raibh aon idirbhearta ann i rith na bliana maidir le gníomhaíochtaí an Bhoird ina raibh leas tairbhiúil ar bith i gceist le Comhalta Boird.

13. Tionscadail Sheachtracha - An Tionscadal Sábháilteachta Bia, An Albáin

D'éirigh le cuibhreannas de ghníomhaireachtaí rialtais na hÉireann agus a gcomhpháirtithe idirnáisiúnta tairiscint a dhéanamh ar dheontas €5m AE chun tacú leis an Albáin mar iarrthóir ar aontachas leis an Aontas Eorpach, trína caighdeáin sábháilteachta bia, tréidliachta agus sláinte plandaí a neartú. Chlúdaigh an tionscadal an tréimhse 14 Eanáir 2019 go 13 Eanáir 2023. Mar thoradh ar thionchar COVID leathnaíodh an Conradh seo, ar bhonn gan chostas, go dtí an 14 Deireadh Fómhair 2023 chun a chinntiú go mbainfí amach táirgí insoláthartha an tionscadail. Bhí an cuibhreannas i gceannas ar an ÚSBÉ agus chuimsigh sé an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, Sustainable Food Systems Ireland, Údarás Bia na Fionlainne, agus comhpháirtí Albanach, Creative Business Solutions. Fuair an tÚdarás maoiniú carnach de €4.4 milliún chun an tionscadal a sheachadadh. Ba é caiteachas carnach an tionscadail ná €4.157 milliún agus bhí iarmhéid €243,000 ar láimh ag deireadh 2024. Tá an caiteachas a tabhaíodh i ndáil leis an tionscadal seo leagtha amach thíos. Cuireadh an tuarascáil deiridh ar an tionscadal seo, ina leagtar amach na nithe insoláthartha i gcoinne na gníomhaíochtaí atá beartaithe, faoi bhráid an AE le linn 2024. Rinne an tAontas athbhreithniú ar an aighneacht agus d'iarr sé go ndéanfaí an t-iarmhéid a bhí ar láimh a fhorchúiteamh i rith 2025.

13. Tionscadail Sheachtracha - An Tionscadal Sábháilteachta Bia, An Albáin (ar lean)

	2024	2023
	€'000	€'000
Luach Saothair agus Costais Pá Eile	0	220
Taisteal tionscadail - náisiúnta	0	10
Taisteal tionscadail - idirnáisiúnta	0	34
Tacaíocht Saineolaithe Idirnáisiúnta*	35	311
Cíos, rátaí, táillí sheirbhíse agus árachais	0	5
Ócáidí tionscail	0	95
Foilseacháin	33	133
Dímheas sócmhainní tionscadail	0	0
Eile	0	59
Tionscadal Albánach	68	867

* Is léiriú é Tacaíocht Saineolaithe Idirnáisiúnta ar ionchur pearsanra a bhfuil taithí acu ar dhisciplíní ábhartha a ghlac páirt i seachadadh rathúil an tionscadail Albánaigh. Áirítear leis seo réimsí amhail fiteashláintíocht, reachtaíocht shinsearach, saineolaithe forbartha tréidliachta agus eagraíochtúla atá aitheanta ag an Údarás nó ag comhpháirtithe an chuibhreannais.

14. Tascfórsa Athfhoirmliú Bia

I mí Dheireadh Fómhair 2021 shínigh an tÚdarás comhaontú ar leibhéal seirbhíse leis an Roinn Sláinte chun Tascfhórsa Athfhoirmliú Bia (FRT) a bhunú agus a oibriú, chun plean gníomhaíochta um athfhoirmliú bia arna fhorbairt ag an nGrúpa Maoirseachta ar Chur i bhFeidhm Beartais um Otracht a bhfuil sé de chúram air seachadadh a dhéanamh ar Bheartas agus Plean Gníomhaíochta um Otracht an Rialtais 2016-2025 a sheachadadh. Beidh an FRT i bhfeidhm go dtí an 31 Nollaig 2025 agus meastar go gcosnóidh sé thart ar €2.06 milliún le linn an tionscadail.

Tá an caiteachas a tabhaíodh le linn 2024 go díreach i ndáil leis an tionscadal, arna mhaoiniú ag an Roinn Sláinte, leagtha amach thíos:

	2024	2023
	€'000	€'000
Luach Saothair agus Costais Pá Eile	333	309
Taisteal tionscadail	0	0
Eile	98	6
Ceadúnú/anailís faisnéise bheathaithe	0	68
	431	383

15. Imeachtaí i ndiaidh an dáta tuairiscithe

Níl aon imeachtaí idir an dáta tuairiscithe agus dáta faofa na ráiteas airgeadais seo a dteastaíonn coigeartú ina leith.

Ós rud é go bhfuil an tÚdarás maoinithe ag airgead a sholáthraíonn an Státchiste, tríd an Roinn Sláinte, measann an Bord gur cuí na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh.

16. Ráitis Airgeadais a Fhaomhadh

D'fhaomh an Bord na Ráitis Airgeadais an 16 Meán Fómhair 2025.

Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

The Exchange, Duga Sheoirse, IFSC
Baile Átha Cliath 1, D01 P2V6

G +353 1 817 1300

R info@fsai.ie

Bí linn ar LinkedIn

Abair haigh ar Facebook

Tabhair cuairt orainn ar Instagram

Cláraigh dár gcainéal YouTube

www.fsai.ie